

15
'71

ELACARA

LUL XX

L. 827

APRILIE 1971

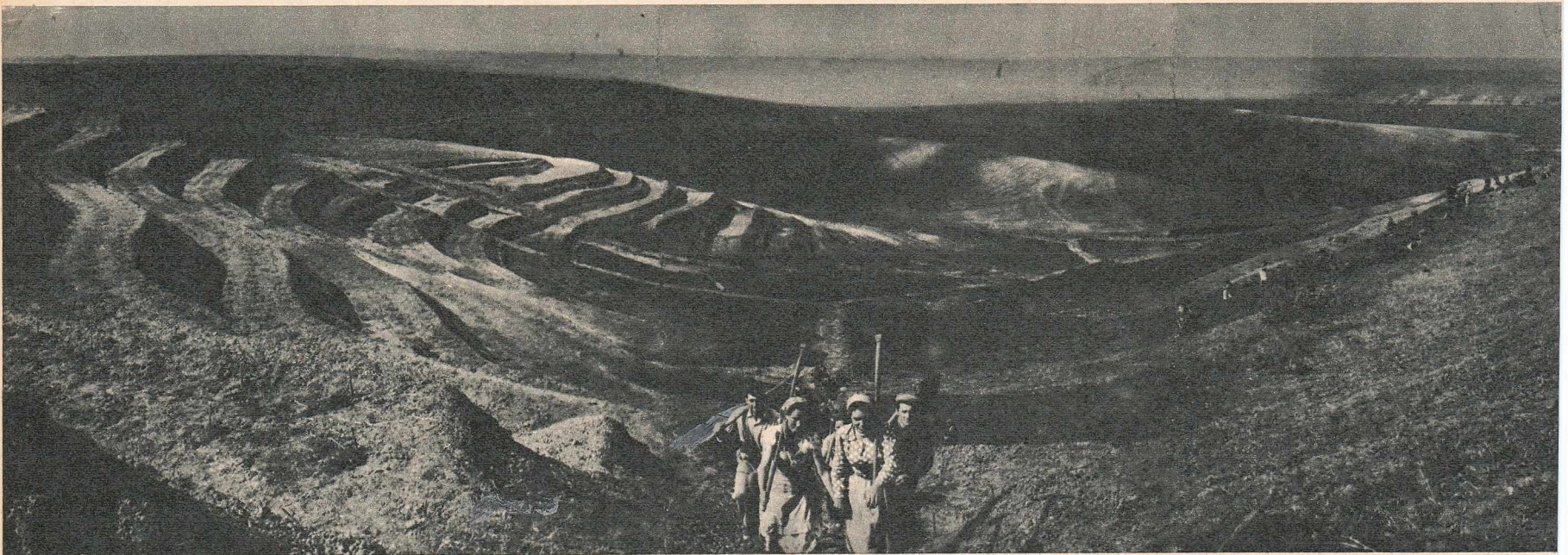
ȘAPTE ZILE ÎN IMAGINI

CRONICĂ DE CAMPANIE

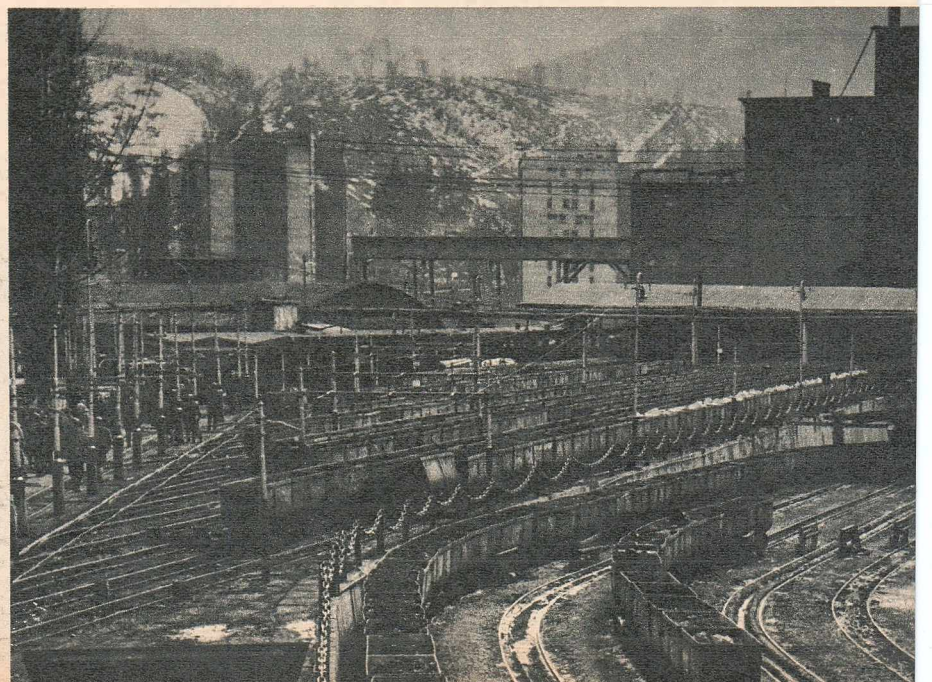

Deși numeroase cooperative agricole de producție au terminat semănatul culturilor din prima urgență, campania agricolă de primăvară continuă să se desfășoare intens. Cuvântul de ordine rămâne pe mai departe însămînțarea fiecărei culturi în limitele timpului optim. Experiența a demonstrat că cele mai mari recolte sînt obținute de pe terenurile pe care însămînțările s-au făcut la vremea potrivită. Tocmai de aceea nu se poate pierde nici un ceas, nici o zi cît de cît favorabilă lucrărilor agricole.

În județul Vrancea, campania agricolă de sezon debutează sub auspiciile recentei consfătuirii a viticultorilor vrînceni. Unitățile agricole socialiste din cel mai mare bazin viticol al țării și-au luat angajamentul, cu acest prilej, de a realiza de pe o suprafață de 22 400 ha vie pe rod o producție medie de 8 550 kg struguri la hectar, reprezentînd un spor de 12 la sută față de producția planificată, și de a obține în 1975, printr-o creștere continuă a producției, o recoltă medie de 9 300 kg struguri la hectar de pe o suprafață de 24 250 hectare. Sîntem informați de asemenea că viticultorii vrînceni au hotărît producerea vinurilor ușoare de 7—8 grade alcool, extrem de solicitate pe piața internațională, precum și utilizarea mustului la fabricarea unor băuturi răcoritoare.

Campania de împăduriri se află în plină desfășurare. Anul acesta urmează să se împădurească 55 000 ha, mai ales în județele Suceava, Argeș, Caraș-Severin, Ialomița, Dolj, Vâlcea, Neamț, Hunedoara, Alba și Bistrița-Năsăud. În 1971, ca și în întregul cincinal, se urmărește menținerea în producție a terenurilor afectate silviculturii și transformarea compoziției specifice ansamblului forestier în sensul creșterii continue a pădurilor de rășinoase. Obiectivul de perspectivă îl formează extinderea pînă la 40 la sută a suprafeței afectate rășinoaselor, față de 27 la sută cît ocupă în prezent. Actualul program, la realizarea căruia participă în cadrul muncii patriotice și numeroși tineri, prevede totodată refacerea treptată a pădurilor cu randamente scăzute și extinderea culturilor cu durata de vegetație scurtă.

varășul NICOLAE AUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, împreună cu ceilalți membri ai delegației P.C.R. care a participat la lucrările celui de-al XXIV-lea Congres al P.C.U.S. au vizitat la 5 aprilie uzina «M.I. Kalini» din Moscova. Dușmanul nostru a avut un miting consacrat închinării cu delegația Partidului Comunist Român. Cuvântarea a fost ținută la miting de către tovarășul NICOLAE AUȘESCU a fost primită cu vii și puternice aplauze, muncitorii uzinei «Frezer» făcând o caldă manifestare de prietenie pentru delegația P.C.R. Președintele rusă de tovarășul NICOLAE AUȘESCU.

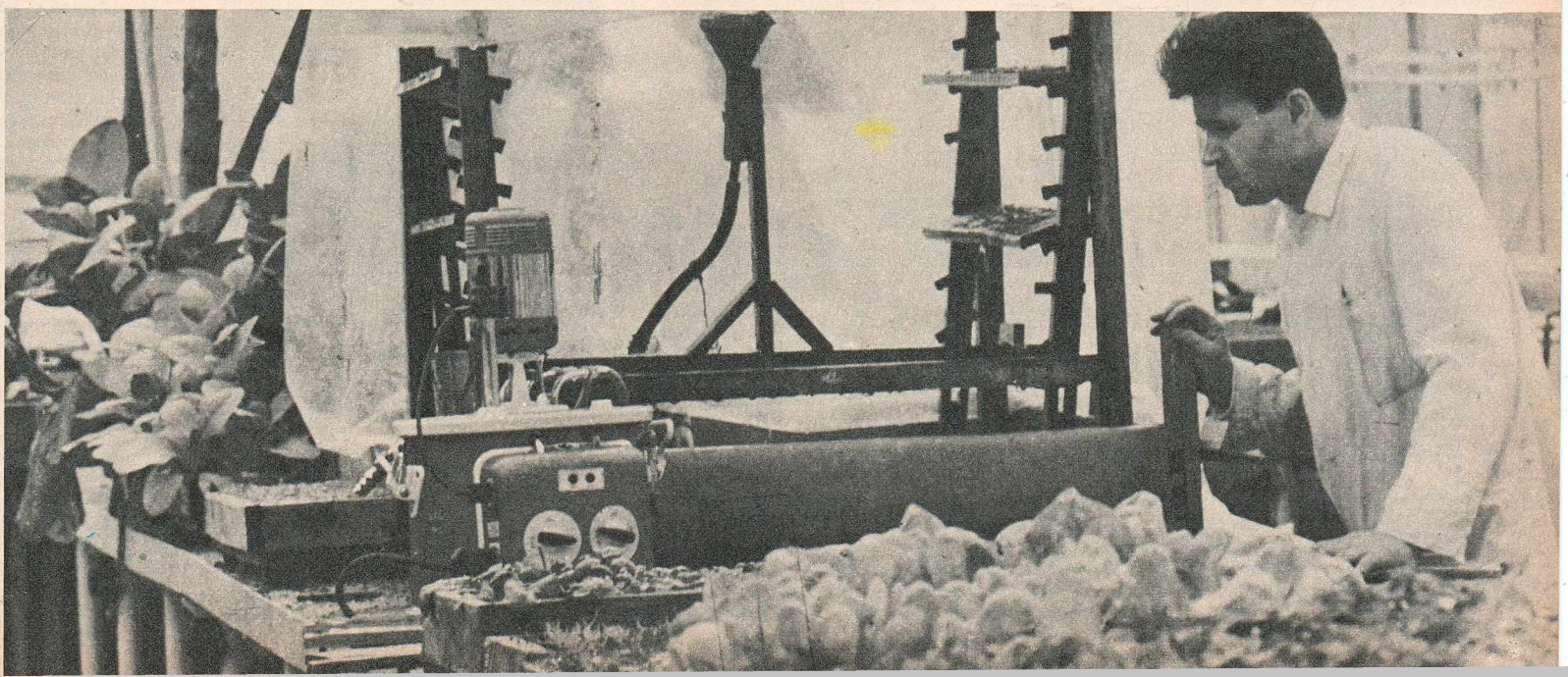

Un debut promițător: la Alba Iulia a intrat în producție, cu cinci luni mai devreme, o modernă fabrică de porțelan-menaj. Noua unitate economică urmează să realizeze anual 5 500 tone de obiecte de menaj din porțelan. Menționăm totodată că, prin avansul înregistrat de către constructor, tinăra unitate industrială a obținut un spor de producție neplanificat de aproximativ 400 tone porțelan.

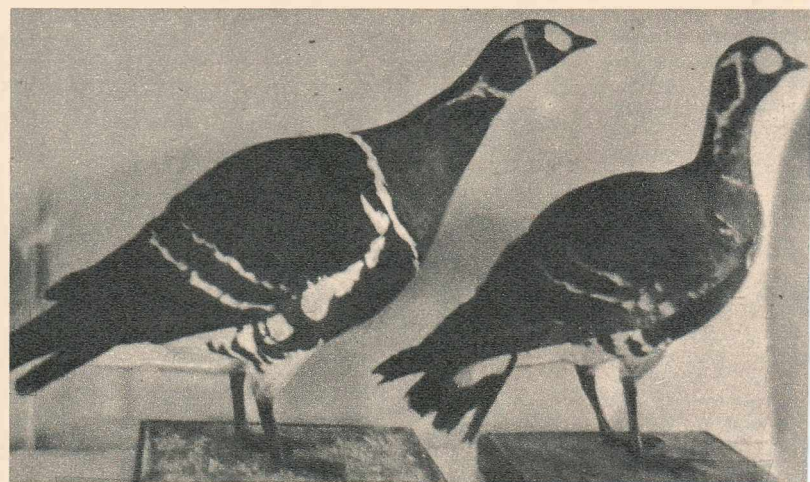
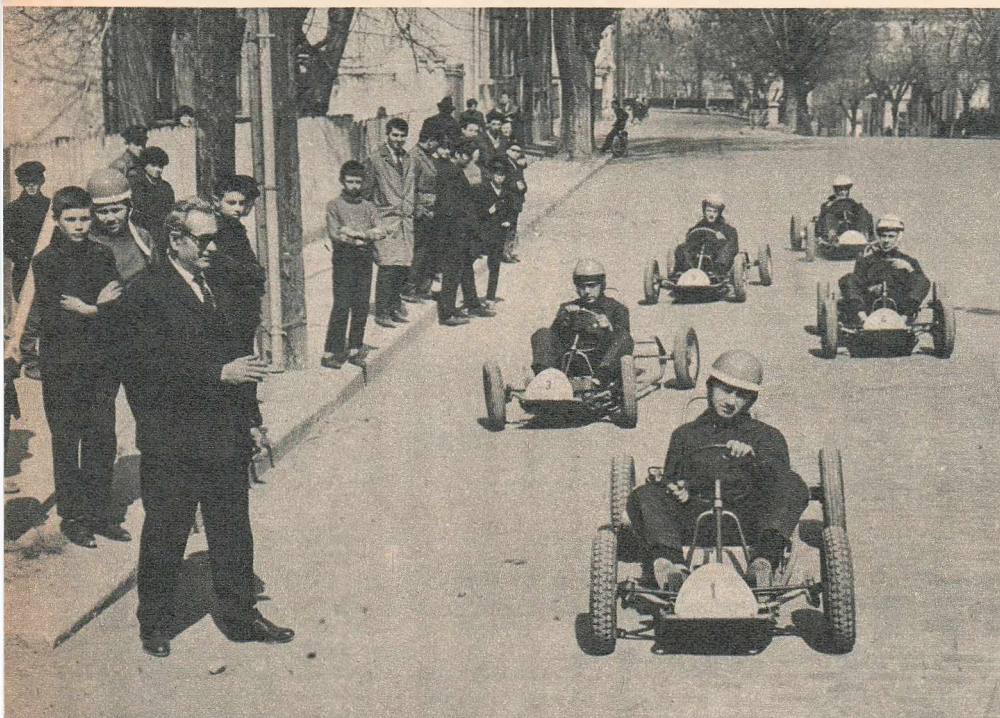
Prin prelucrarea industrială a unor specii de talofite autotrofe (alge marine și terestre), chimiștii obțin astăzi, prin procedee relativ simple, însemnate cantități de iod, brom, potasiu, substanțe proteice, vitamine, alcooli etc. Specialiștii sînt totodată de acord că, datorită marilor rezerve de proteine și vitamine, deci prin indiscutabilele calități nutritive ale unor alge din apele dulci și saline, avem dreptul să anticipăm largă lor utilitate, rezervându-le un loc de cinste în rețetarul gastronomic al viitorului.

Fotografia noastră vă prezintă un aspect din laboratorul Institutului de biologie «Traian Săvulescu» din București, unde se desfășoară în prezent studii sistematice privind creșterea în culturi de masă a algelor. Cercetătorii urmăresc atât obținerea unor procedee pentru întrebuințarea acestor plante în alimentația animalelor, cît și brevetarea unor metode eficiente pentru combaterea algelor ce cresc în mediile umede ale unor secții și sectoare industriale (uzinele de superfosfați, combinațiile de îngrășăminte azotoase, instalațiile de răcire).

la Iași, planurile de activitate elaborată de către comitetul de conducere al cărbunelui din Iași prevăd, între altele, modernizarea unor noi unități la Livezeni și Dilga. Se preconizează de asemenea extinderea mecanizării activității din abataje și a activității la minele din Lupeni, Lonea și Iași. Noile măsuri întreprinse vor determina realizarea unui apreciazabil spor de producție de cărbune calitativ.

ȘAPTE ZILE ÎN IMAGINI

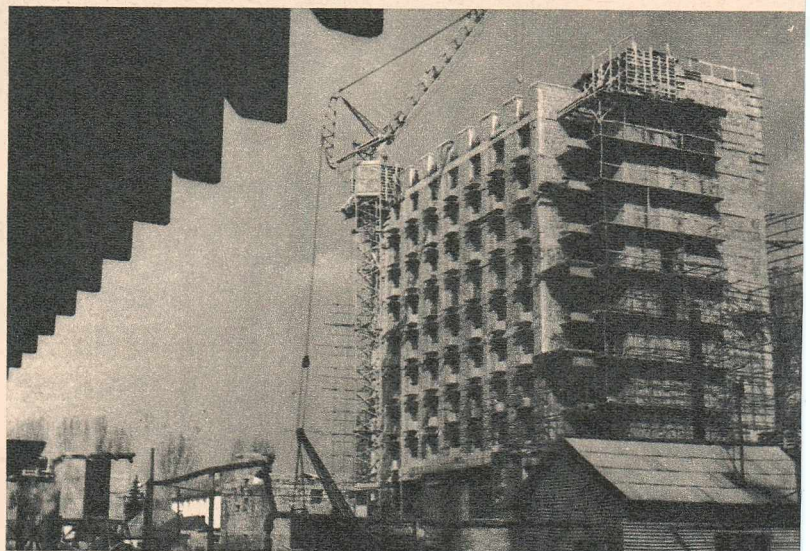

Recent, în apropiere de orașul Gherla au fost vinate 3 exemplare de gîște sălbatice cu gîtul roșu (*Branta ruficollis*). Verificate de către ornitologi, cele trei păsări s-au dovedit a aparține unei specii de gîște polare. Cu aproape 3 000 de ani în urmă această pasăre migra în mod obișnuit spre Delta Nilului, fapt confirmat de frescele egiptene.

vacanța de primăvară pe dealul cotrocenilor

Așteptată cu firească nerăbdare, vacanța de primăvară oferă totodată copiilor o gamă variată de activități, cu un bogat conținut educativ. Zilele vacanței se desfășoară — cu preponderență — în aer liber, organizatorii lor avînd grijă ca tematica aleasă să corespundă exigențelor educației intelectuale, fizice, morale și estetice a viitoarei generații. Pe agenda acțiunilor de masă, inițiate de Palatul pionierilor din Dealul Cotrocenilor, figurează și numeroase activități închinatăe apropierii aniversării a 50 de ani de la înființarea Partidului Comunist Român. Cu ajutorul cercurilor pionierești, a fost organizat spectacolul festiv «Partid iubit, îți mulțumesc copiii țării, pionierii», precum și două evocări istorice: «Mulțumim din inimă partidului» și «Lupeni, pagină de glorie în istoria P.C.R.», ce s-au desfășurat în localitățile Doftana și Lupeni.

Totodată, în prima săptămîină de vacanță copiii au plantat flori și arbuști în parcul Palatului, au confecționat căsuțe pentru păsărele și au luat parte la întreceri sportive — tenis de masă, minibaschet, gimnastică, tenis de cîmp, fotbal — dotate cu «Cupa semicentenarului» ș.a.

cît valorează o zi în județul harghita

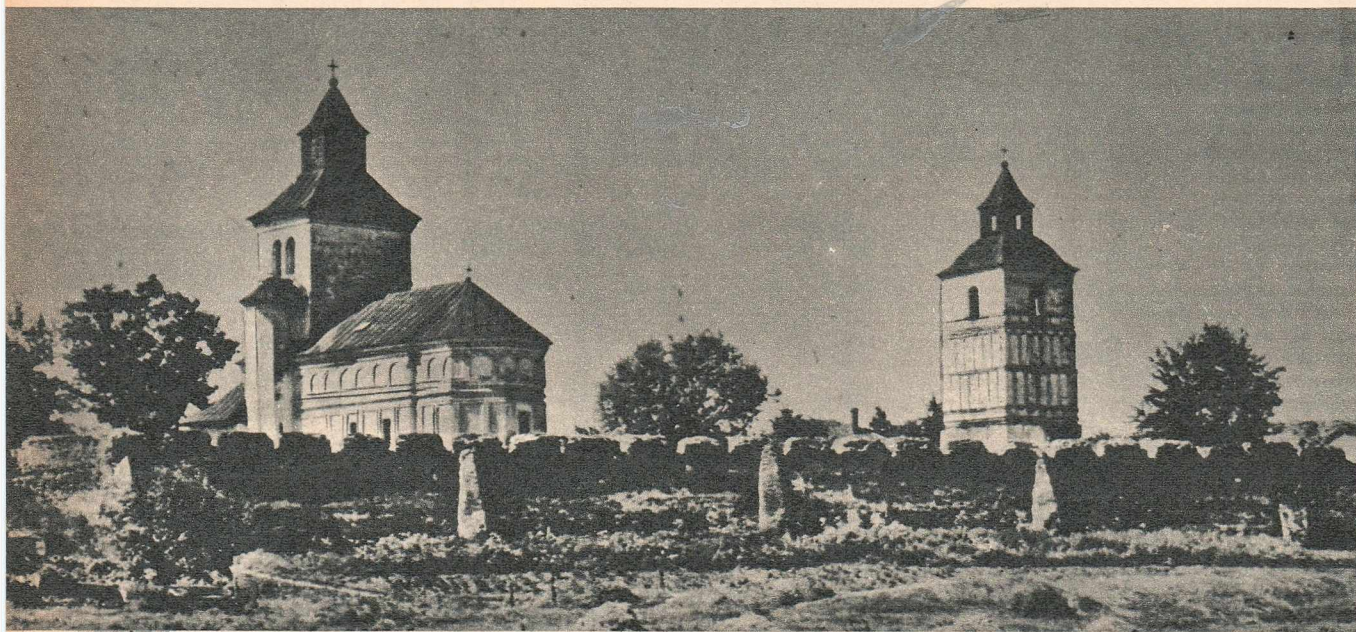
Politica consecventă de industrializare socialistă a patriei și dezvoltarea armonioasă a tuturor județelor țării — a arătat recent tovarășul Nicola Ceaușescu — reprezintă singura cale pentru accesul oamenilor muncii la cuceririle civilizației și singura bază a asigurării adevăratei egalități în drepturi pentru toți cetățenii patriei, fără deosebire de naționalitate.

Expansiunea economică a județului Harghita, dezvoltarea lui multilaterală, în special în perioadă ultimului cincinal, reprezintă în această privință o dovadă elocventă.

În prezent, într-o singură zi, metalurgiei de la Vlăhița livrează economiei naționale 58 tone fontă iar în uriașă retortă a Combinatului minier de la Bălan sutele de metri cubi de minereu se transformă în mii de bobine și relee electrice. În una și aceeași zi Combinatul de exploatare și industrializare a lemnului produce 66 mc placaj, 1 170 mc cherestea și mobilă în valoare de 411 000 lei. Unitățile agricole socialiste livrează pentru consum peste 100 000 litri lapte, iar în localitățile Borsec, Sincrăieni și Cașin se îmbuteliază 135 000 litri apă minerală.

Iată și alte câteva date, prezentate la scara 1/365: valoarea mărfurilor vindute populației prin comerțul socialist depășește 4,5 milioane lei. Școlile județului adăpostesc 50 284 elevi, iar cheltuielile medii zilnice din bugetul local, acordate acțiunilor social-culturale, însumează 336 603 lei (învățămînt), 256 740 lei (sănătate) și 25 257 lei (cultură și artă).

În fotografie, noul hotel din Miercurea-Ciuc, în curs de construcție.

strehaia — semicentener

Strehaia — așezarea de la confluența Hușniței cu Motrul, își va sărbători în curînd o jumătate de veac de cînd a fost declarată oraș. S-ar putea deci crede că micul orașel de nici 12 000 locuitori are o istorie cu totul recentă. Eroare! Strehaia a fost atestată pentru prima oară în anul 1475 într-un document ce ne arată că acele locuri aparțineau «boierului Neagoe de la Craiova».

Orașul cîștigă în pondere în ultimul sfert de secol mai ales, o dată cu dezvoltarea unei mari fabrici de cărămidă. Dotată cu toate atribuțiile urbanismului — magazine, restaurante, cinematograful, rețea de transport în comun — Strehaia își serbează semicentenarul de urbe într-un cadru adecvat. Minăstirea-cetate din fotografie, cu altarul așezat spre Sud, și nu spre răsărit, cum îndeobște se obișnuia, este o ctitorie veche, despre care legenda spune că a fost ridicată într-o noapte.

rașov '71 a adus CĂTĂLINEI MARI-
IESCU o mențiune.

Fotografie de E. IAROVICI

FLACĂRA. Redacția: București. Piața Școlii 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 4112.
Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic
«Casa Școlii».

Prezentarea artistică:
Alexandru FRANCISCU

festivalul primăverii

Organizat de Comitetul județean U.T.C. și Comitetul județean pentru cultură și artă, în cinstea aniversării semicentenarului P.C.R., Festivalul primăverii de la Sibiu s-a desfășurat pe o perioadă de zece zile (21—30 martie). Alături de tradiționalul și antrenantul concurs «Cine știe, câștigă» (fotografia alăturată) au fost organizate seri de teatru, literatură, dans, concert și reprezentații de gimnastică artistică. Amintim de asemenea o paradă a modei și coafurii pentru tineret și «Săr-bătoarea tinerilor căsătoriți». Originalul festival sibian s-a încheiat cu un spectacol de gală la care au participat cele mai reprezentative formații de artiști amatori din județ.

fotbalul bată-l vina!

Iubim fotbalul, și pace. Dovada? Alăturatele imagini realizate sâmbăta trecută, când a avut loc un meci de vechi, frumoasă și cavalerescă tradiție bucureșteană: Rapid-Steaua.

Fără doar și poate, puteam publica și alte fotografii de pe terenul de fotbal. De data aceasta ne-am îndreptat însă atenția spre acele instantanee care subliniază dragostea nemărginită a spectatorului care, pe orice vreme (vai ce timp a fost!), își îndreaptă pașii spre stadionul unde evoluează echipa preferată.

De data aceasta n-a avut ce regreta.
Dar altă dată??!

GASTRONOMICĂ

ERUDITĂ

Peruca argintie cu două rînduri de bucle (cum era la modă pe la sfîrșitul secolului al XVIII-lea) acoperea o scăfîrlie țuguiată. Așa cum îl arată o gravură a lui O. Neale, individul părea cam căpos: fruntea lui înaltă, așezată pe niște sprîncene bine arcuite, ascundea o anumită istețime. Fața uscățivă și buzele subțiri arătau că nu era vreun mîncău. De altfel Sir John Montagu nici nu era. Ca om politic n-a făcut nici o brînză. Ba dimpotrivă: s-a compromis, prin sforăriile sale, în slujba de prim-lord al Amiralității britanice. D-ai-a istoria îl și tratează cam cu sictir. Și cu toate astea, numele lui a ajuns pînă în zilele noastre mai des pomenit decît Alexandru Macedon, Napoleon sau Ozon. Și asta numai din cauză că, scuzați, era cam ca cel care voia să i se înmoaie posmagii. Numai că dumnealui, fiind conte, avea și cine să-i înmoaie. Cum? Pentru că era (cum s-a dovedit) sforar și sămîntă de scandal, și nu prea avea timp de pierdut cu practicile omenеști normale, cum ar fi mîncarea, de exemplu, în timp ce juca cîte o partidă de cărți — spre a mai trage de limbă pe unii sau a mai birfi pe alții — a cerut ca mîncarea să-i fie aranjată între două felioare de pîine, ca să nu se mînjească pe dește și pentru a nu se întrerupe din iagoverii. Sistemul ăsta de a mîncea, practic de altfel, a fost auzit și de alții și nu a întîrziat să se răsîndească. Probabil că atunci cînd vreun Richard-ișor, Willam-uț sau John-ică a trebuit să se ducă la școală, mamica ce-a zis: «Ia să-i dau o gustărică pregătită ca pentru Sir John Montagu». Și cum gustăricii nu putea să-i zică nici John (că se putea face confuzie cu chiar băiețelul), nici Montagu (că intrau în conflict cu Capuleții), i-au zis «sandwich», deoarece John Montagu era cel de-al patrulea conte de Sandwich.

După cum știți cu toții, în cei aproape 200 de ani care au trecut, sandvișurile s-au răspîndit în toată lumea și orice copil nu numai că știe ce sînt, dar le și consumă cu o poftă explicabilă. Operație pe care o facem și noi, maturii, la bufet, acasă sau în excursii.

Cu această introducere erudită puteți băga în cofă orice musafir înfumurat care, atunci cînd îl serviți cu sandvișuri, îndrăznește să zică că știe ce sînt.

Pentru completare, trebuie să notați că sandvișurile clasice sînt formate din două felii de pîine subțiri unse cu unt și care pot cuprinde între ele felii din orice fel de brînză, de carne friptă, salam, șuncă, pește ș.a. Se pot asezona cu salată, felii de castraveți, roșii; se poate adăuga muștar, kecup ș.a. Compoziția lor este determinată de gust, de fantezie și mai ales de ce găsiți pe piață.

Cu toate cercetările pe care le-am întreprins în legătură cu John Montagu, cel de-al patrulea conte de Sandwich (1718—1792), nu am reușit să aflăm: ce jocuri obișnuia să joace cînd mîncea «sandwich»-urile, cu ce băuturi obișnuia să le împingă pe beregată ca să nu i se oprească în gît, dacă și-a patentat invenția și cîte sandvișuri s-au mîncat de la descoperirea lor pînă în prezent. Poate reușiți dv., în timpul unei întîlniri amicale, să găsiți răspuns la aceste întrebări.

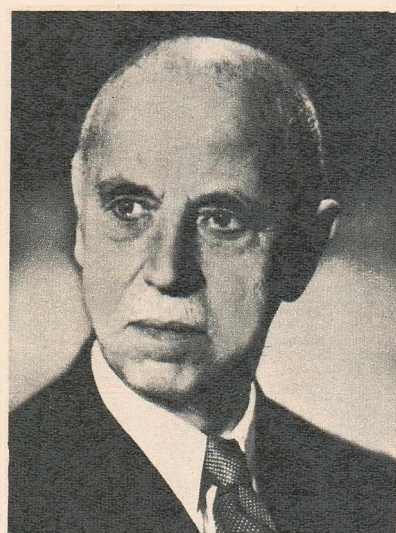
P.P. NAȘU

NU- FASCISMULUI!

ÎN 1935, LA ȚEBEA... Semnat la Țebea, sub gorunul legendar al lui Horea și la mormintul lui Avram Iancu, acordul dintre Blocul pentru apărarea libertăților democratice, Frontul plugarilor și Partidul socialist (Popovici), cărora avea să li se alăture la scurt timp după aceea și Madosz-ul, a reprezentat un succes important al Partidului Comunist Român în activitatea desfășurată pentru unirea, pe o platformă comună de luptă, a tuturor forțelor democratice antifasciste din România.

ÎMPOTRIVA IDEOLOGIEI FASCISTE. Prin cele mai diferite mijloace și în special prin cuvântul scris, intelectuali de prestigiu, ca savanții de renume mondial Nicolae Iorga și C.I. Parhon, au desfășurat o viguroasă acțiune de demascare a propagandei fasciste, subliniind caracterul ei retrograd, antinațional, agresiv. Intelectualii progresiști au explicat maselor populare într-un autentic spirit științific și în același timp accesibil tuturor, aut originea și conținutul ideologic al doctrinei fasciste, cât și rolul său nefast în viața societății omenești.

P.C.R., CONDUCĂTORUL FORTELOR NAȚIUNII ÎMPOTRIVA PERICOLULUI FASCIST

de Aurel SIMION
doctor în istorie

Instaurarea fascismului la putere în Germania în ianuarie 1933 și recrudescența reacțiunii, a organizațiilor fasciste din România, au ridicat în fața poporului român, a tuturor claselor și categoriilor sociale, probleme de importanță hotărâtoare pentru destinele României. Germania hitleristă și statele revizioniste-revanșarde care gravitau în jurul ei au devenit principala primejdie pentru soarta poporului român, pentru independența și existența națională a României.

Desfășurarea evenimentelor a impus ca datorie națională supremă a tuturor

TĂRÂNIMEA SE ALĂTURĂ LUPTEI ANTIFASCISTE. Un rol important în lupta antifascistă din acești ani l-a avut colaborarea tot mai strânsă dintre Partidul Comunist și Frontul plugarilor, organizație democratică a țărănimii, înființată în 1933 și prezidată de dr. Petru Groza; ea grupa în rândurile sale zeci de mii de țărani din județele Hunedoara, Cluj, Timiș-Torontal și altele. Împletind revendicări social-economice proprii țărănimii cu revendicări politice de interes general, Frontul plugarilor a adus o contribuție însemnată la lupta pentru realizarea coaliției tuturor forțelor antifasciste.

FRONT POPULAR. Plenara C.C. al P.C.R. din februarie 1935 a stabilit tactica luptei pentru crearea Frontului popular antifascist, care să grupeze pături și categorii sociale largi, muncitori, țărani, meseriași, intelectuali, mici negustori, funcționari, pensionari etc. În fotografie: un extras din notărilor plenarei.

1. CREAREA UNUI LARG FRONT POPULAR ANTI-FASCIST.

Prin faptul că... organizația muncitoare din România... și a conducerea P.C. un larg FRONT... și se desprind de mișcarea anti-fascistă, care a fost îngrădită în ultimii ani într-un șir de orașe ale țării (și ale regiunilor) în principal organizații legale au fost dizolvate prin decretul din 27 Decembrie 1934, alți prin amplexarea și creșterea să înfrâșă, în afară de muncitori, toate păturile mici-burghize muncitoare din orașe, meseriași, intelectuali, mici-negustori și mai ales toată populația muncitoare din sate, — pe toți cei organizați de organizații de acțiune în lupta pentru corințele economice; pentru trecerea grămezilor eroilor, cu care sunt împovărate masele muncitoare din orașe și sate, asupra meseriașilor, capitaliștilor și funcționarilor; pentru revendicările muncitorilor; pentru reabilitarea funcționarilor de stat și ale funcționarilor paracomunisti, meseriașilor, pensionarilor, invalizilor, foștilor combatanți, meseriașilor, micilor negustori, cooperativistilor, etc.; pentru corințele țărănilor, pentru care acțiunile spontane, o însemnată uragă o are stragarea în luptă a tineretului și a femeilor muncitoare pe baza apărării intereselor și nevoilor lor speciale.

«JOS DUȘMANII ȚĂRII, JOS FASCISMUL!». Comuniștii au participat la întrunirile convocate de alte partide sau organizații ca Partidul național-țărănesc, Partidul social-democrat, Frontul meseriașilor, Comitetele cetățenești etc., căutând să le imprime un spirit combativ, antifascist. Întrunirile și demonstrațiile de la 31 mai 1936 (în fotografie), organizate de P.N.Ț. cu scopul îngust de a-i răsturna pe liberali de la putere, au fost transformate, datorită prezenței și activității comuniștilor, în acțiuni antifasciste și antihitleriste deosebit de semnificative.

partidelor, grupărilor și personalităților democratice, progresiste și patriotice lupta împotriva pericolului hitlerist, a mișcării legionare — agentură nazistă în România, aservită în întregime imperialismului german — pentru apărarea drepturilor și libertăților democratice, a culturii înaintate, a suveranității patriei.

Chiar din primii ani după cucerirea puterii de către hitleriști, poporul român și-a manifestat în mod hotărât voința de a spune NU fascismului intern, reprezentat în special prin Garda de fier, de a se opune expansiunii Germaniei naziste, care amenința în mod grav independența și suveranitatea națională a României, integritatea ei teritorială. Puternicele mișcări sociale care au culminat cu eroicele lupte ale muncitorilor ceferiști și petroliști din ianuarie-februarie 1933, organizate și conduse de Partidul Comunist Român, s-au înscris printre primele acțiuni revoluționare de masă ale proletariatului internațional împotriva fascismului.

Avântul luptei antifasciste a maselor populare din România și-a găsit expresia în amplele manifestări organizate în perioada 1935-1938 în cadrul acțiunilor de front popular, conduse, inspirate sau influențate de Partidul Comunist, în demonstrațiile desfășurate de zeci de mii de oameni la 1 Mai 1939 în București, Cluj, Iași, Timișoara, Bacău, Alba Iulia, Oradea și în alte localități sub lozincile «Vrem România liberă și independentă!», «Jos fascismul!», «Jos agresorul hitlerist!», «Trăiască pacea

cu Uniunea Sovietică!» Alături de clasa muncitoare, de masele largi ale poporului, au participat la mișcarea antifascistă intelectualitatea progresistă, personalități de frunte ale vieții științifice și culturale ca C.I. Parhon, Mihail Sadoveanu, George Enescu, Nicolae Iorga, N.D. Cocea, Radu Cernătescu, Ilie Cristea, dr. Gh. Marinescu, Athanase Joja și alții.

Totodată își manifestă neliniștea față de activizarea legionarilor și de pericolul înfeudării țării imperialismului fascist german o serie de oameni politici ca Nicolae Titulescu, Grigore Iunian, Armand Călinescu, Virgil Madgearu, Dem. Dobrescu, Grigore Filipescu, Victor Iamandi, Mihail Ralea și alții, care iau atitudine contra expansiunii agresive a Germaniei naziste, demască activitatea fascistă din interior, militează pentru dezvoltarea colaborării cu alte state amenințate de ofensiva hitleristă și pentru întărirea securității țării.

În avangarda luptei antifasciste a maselor s-a situat cu consecvență Partidul Comunist Român, care a demascat chiar de la început caracterul nociv al ideologiei fasciste, pericolul pe care-l reprezenta politica agresivă a Germaniei hitleriste pentru securitatea granițelor României și libertățile democratice ale oamenilor muncii. Exponent al intereselor fundamentale ale poporului, interpret fidel al sentimentelor profund patriotice, antifasciste, de care acesta era animat, P.C.R., în ciuda condițiilor grele ale activității ilegale, înfruntând teroarea reacțiunii, a chemat masele

NU-FASCISMULUI!

◀ ALĂTURI DE REPUBLICANII SPANIOLI. Consecvent liniei tradiționale internaționaliste a mișcării progresiste, democratice din România, Partidul Comunist Român a mobilizat masele largi pentru a se solidariza cu lupta antifascistă a celorlalți popoare. Circa 600 de voluntari din România au plecat în Spania, în condiții de adîncă conspirativitate, participînd eroic la lupta neînfîcîtată a republicanilor spanioli împotriva intervenției fasciste.

cele mai largi, indiferent de orientarea politică, de categoria socială sau de naționalitate, să se unească într-un front comun de luptă pentru a bara calea fascismului în România și a asigura independența și suveranitatea țării împotriva politicii naziste de cîmpire și anexiuni. P.C.R. și-a lărgit contactele cu grupările și organizațiile democratice ca Frontul plugarilor, Organizația oamenilor muncii maghiari din România (Madosz), a stabilit legături cu diferite fracțiuni ale forțelor politice burgheze și cu un mare număr de personalități politice.

Pentru apărarea democrației și a intereselor naționale ale poporului au militat în acești ani un șir de organizații democratice și antifasciste de masă create de Partidul Comunist: Comitetul național antifascist, Liga muncii, Asociația tineretului antifascist, Comitetul antifascist al femeilor, Frontul studențesc democrat, Amicii U.R.S.S. și multe altele. O bogată presă antifascistă, comunistă, ilegală și legală, socialistă, social-democrată, radical-burgheză, care însuma peste 300 de gazete, a contribuit la rîndu-i la crearea climatului antifascist din România, la promovarea unei culturi progresiste în rîndul maselor.

Rezultatul acestei largi activități politice desfășurate de comuniști a fost făurirea Frontului democratic, care înmănunchea Partidul Comunist, Partidul socialist, Partidul socialist-unitar, Frontul plugarilor, Madosz-ul, unele organizații locale ale Partidului social-democrat, ale Partidului național-țărănesc și Partidului radical-țărănesc.

Forțele democratice coalizate au reușit să obțină o serie de succese însemnate în viața politică a țării. Ele au înfrînt cercurile reacționare în alegerile parlamentare parțiale din anul 1936 din județele Mehedinți și Hunedoara, demonstrînd că poporul român se pronunța tot mai hotărît împotriva fascismului și a pericolului nazist, pentru apărarea democrației și a independenței naționale.

Consecvent liniei tradiționale internaționaliste a mișcării progresiste și democratice din România, P.C.R. a mobilizat masele largi pentru a se solidariza cu politica de pace a Uniunii Sovietice, cu lupta antifascistă a popoarelor.

Eroica luptă dusă în acei ani de comuniști în fruntea clasei muncitoare și a unor largi forțe progresiste sub steagul democrației și independenței țării, atitudinea lucidă a unor grupări politice ale claselor conducătoare au stăvilit pentru un timp ascensiunea spre putere a organizațiilor fasciste și înrobirea țării Germaniei hitleriste.

În focul luptei desfășurate împotriva pericolului fascist, pentru apărarea independenței și suveranității țării, Partidul Comunist Român și-a întărit conștiința legătura cu masele, cîștigînd încrederea și dragostea lor prin înflăcăratul său patriotism, prin abnegația și devotamentul față de cauza clasei muncitoare, a întregului popor. Marile bătălii politice din deceniul IV au călit partidul și cadrele de bază, pregătindu-le pentru luptele, pentru victoriile viitoare.

COALIȚIA FORTELOR DEMOCRATICE ÎN ACȚIUNE

O acțiune politică de răsădit inițiată și organizată de partid în anii cînd extrema dreaptă ridica tot mai amenințător capul în țara noastră a fost prilejuită de campania electorală pentru alegerile parțiale din județele Mehedinți și Hunedoara din lunile decembrie 1935-februarie 1936, pe care fascismul hotărîseră să o transforme într-o adevărată demonstrație de forță.

În județul Mehedinți, în fața alegătorilor se prezentau doar doi candidați: dr. N. Lupu, din partea Partidului național-țărănesc, și un candidat de extremă dreaptă. În această situație, Partidul Comunist a hotărît să-l sprijine pe doctorul N. Lupu, personalitate politică cu vederi democratice. Cum a decurs această campanie electorală, atît de deosebită de obișnuita farsă a alegerilor din România antebelică? Pentru a răspunde la această întrebare l-am rugat să-și depeze amintirile pe un om care s-a aruncat din plin în vîltoarea luptei: pe tov. **Constantin DUMITRESCU**. Pe atunci simplu muncitor din Turnu Severin, d-sa deținea o importantă funcție de partid, fiind secretarul organizației ilegale P.C.R. din județul Mehedinți. Să-l ascultăm:

...Național-țărăniștii nu aveau o conducere omogenă. În timp ce unii fruntași țărăniști făceau avansuri fascistilor, care, de

altfel, în județ erau ajutați în acea perioadă și de liberali, alți exponenți ai P.N.Ț. nutreau sentimente antifasciste. Un astfel de om politic era și dr. Lupu. Iată de ce partidul nostru — care, fiind scos în afara legii, nu putea participa în mod direct la campania electorală — a hotărît să-l sprijine pe candidatul P.N.Ț. Un succes al acestuia în alegeri ar fi însemnat o lovitură dată fascismului nu numai pe plan local, ci și pe plan național. Totodată, campania electorală din județul Mehedinți dădea Partidului Comunist posibilitatea să facă cunoscute în rîndul maselor propriile sale lozinci.

Condițiile în care s-a desfășurat campania electorală au fost de-a dreptul dramatice. Candidatul fascist dispunea de fonduri considerabile (se spunea că tocmai atunci partidele de dreapta primiseră 20 de milioane de lei de la Berlin), și pentru a-i intimida pe oponenți ei aduseseră în Mehedinți, tocmai din județul Suceava, trei sute de bătăși plățiți fiecare cu 300 lei pe zi! Huliganii devastaseră sediul P.N.Ț. din Turnu Severin, băteau măr pe adversarii politici, răsturnau mașinile și le dădeau foc...

Dar datorită riposteii hotărîte a forțelor democratice, dinamizate de comuniști, lucturile au luat o întorsătură la care fascismul nu se așteptau. S-a creat un consiliu mixt de organizare a campaniei electorale, în care erau reprezentate forțele democratice: comuniști, social-democrați, național-țărăniști de stînga etc. În acest consiliu figurau, alături de localnici, din partea comitetului central al Blocului muncitoresc și țărănesc, Athanase Joja, prof. P. Constantinescu-Iași, prințul Scarlat Callimachi și alți intelectuali progresiști. Din partea C.C. al partidului nostru acțiunea era condusă la fața locului — în ilegalitate — de Ilie Pintilie, iar din partea Uniunii Tineretului Comunist de către tovarășul Nicolae Ceausescu.

În fiecare zi noi, comuniștii, scoteam 40-50 de muncitori. Prost îmbrăcați (era în plină iarnă!) și adesea doar cu un codru de pîine ca hrană pentru toată ziua, muncitorii au dat dovada unui înalt spirit de sacrificiu. Ei însoțeau pe dr. N. Lupu în județ și-l apărau de huliganii, iar după ce vorbitorii își ținea discursul și se retrăgea, luau cuvîntul doi sau trei dintre oratorii noștri, care popularizau în rîndul țaranilor lozincile partidului, strîngeau semnături pe proteste împotriva persecutării antifasciștilor etc. În acele zile am reușit să strîngem, în condiții grele, nu mai puțin de 40 000 semnături pe cererile de amnistie generală pentru deținuții politici.

Pe zi ce trecea, situația devenea tot mai încordată, fascismul întîindu-și atacurile huliganice împotriva forțelor democratice din

județ. În acel moment de grea cumpăna comunistii au hotărît să treacă de la defensiva la atac. Într-o dimineață, cînd bătășii fasciști au început din nou, ca de obicei să bombardeze cu pietre sediul P.N.Ț. c Turnu Severin, cîteva sute de muncitori în majoritate uteciști, au ripostat: ei i-pus pe fugă pe atacatori, care pentru a put fugi mai lesne care încotro și-au aruncat căciulile, șubele, bîtele — tot arsenalul lor. Numai la intervenția conducătorilor l muncitorii nu au distrus sediul fascistilor că tare îi urau...

Dar fascismul au învățat lecția și din acel moment nu au mai îndrăznit să scoată capul la lumină. La 18 februarie 1936 candidatul susținut de forțele democratice din Mehedinți a fost proclamat ales. Și acum îmi amintesc cu emoție de manifestația entuziastă a oamenilor muncii din Turnu Severin seara cînd s-a anunțat rezultatul alegerilor. Fusesse cîștigată o victorie, dar noi, comunistii, ne pregăteam pentru alte acțiuni mai grele...

ÎNTÎMPINÎND SEMICENTENARUL

de Gheorghe DINU

Scriam deunăzi într-un articol că este îndatorire a noastră, a acelor care am trăit mai în tineretea noastră partidul, că ne-a condus și cu care am mers alături, a amintii, acum, la semicentenarul lui, să știm despre prezența lui, despre luptele despre măreția lui. Și iată de ce răspund cu fermitate la toate solicitările. La o școala să vorbesc pionierilor; colegilor din dația unde am lucrat cîteva ani; diferite publicații, care-mi cer «amintiri»; prietenilor și tovarășilor cu care am parcurs pe care-i socot cei mai frumoși.

Zilele trecute, în fața tinerilor redacției unei publicații a tinerilor comunisti, pe care am fost chemat să le spun cîte ceva despre partid, am întîrziat nu mai puțin patru ore și întîlnirea nu s-ar fi terminat dacă nu-mi dam seama că «decalez» o zi munca lor programată. O întrebare pe care de unul dintre ei, pe care o vedeam altfel pe buzele tuturor celorlalți, era că să le spun cum m-a educat partidul, cum mi-a insuflat ideologia lui, dinamismul lui. A fost și pentru mine un prilej de a învînta un trecut, inițierea și activitatea politică militantă dusă sub îndrumarea partidului.

O primă impresie de o încă vie emoție eram un copil andru cînd, într-o dimineață, pe strada unde stam am văzut un grup mare de femei venind compacte în

de G. DIMISIANU

TEODOR MAZILU:

TEATRU

În teatrul lui Teodor Mazilu, ca și în proza sa, ne întimpină aceeași senzație contrariantă: de a fi descins într-o lume care, prin numeroase aspecte, ne apare extrem de familiară, iar în același timp, prin destule altele, insolită, stranie. Familiară, prin mulțimea elementelor ce reconstituie un decor al vieții noastre de toate zilele, limbajul străzii, al cafelelor, al ședințelor; stranie, prin viziunea asupra omului, prin imaginea unei umanități ale cărei repere de existență și de comportament moral par a fi fost «întoarse pe dos», dislocate de adânci perturbări ale valorilor etice. Binele și răul, adevărul și minciuna, dragostea și ura nu își pierd, în această reprezentare, calitatea de noțiuni antonime, nu se învălmășesc, numai că personajele lui Mazilu au adoptat față de ele o perspectivă «inversă». Oroarea, indignarea, disprețul nu le stirnește minciuna ci adevărul, nu poltroneria ci franchețea și bunul-simț. Vom reda o semnificativă confruntare între două personaje ale piesei *Proștii sub clar de lună*: «Gogu: Clementina, degeaba negi... Ai spus că nu duc o viață demnă, că ar trebui să muncesc cinstit, ca toți oamenii. Clementina (pare zdrobită de acuzațiile bărbatului): Am spus eu că trebuie să muncești cinstit? Poate a fost o scăpare, Gogule. Cine știe ce era în capul meu în momentul ăla... Gogu (continuă atacul): Ai spus că ai și tu păreri tale despre viață. Că, în definitiv, nu ești o roabă. De câte ori nu ne-am certat pe tema asta? Că tu detești minciuna... Clementina (profund indignată): Eu detest minciuna? Minciuna, Gogule? Gogu: Da. Minciuna. Ai spus că și Tu ești om. Clementina (își pierde răbdarea. Nu-și aduce de loc aminte de așa ceva): Am spus eu că sînt și eu om ?? Gogu: Da. Chiar așa ai spus. Că, în definitiv, și tu ești om. Clementina (dramatic): Nu-i adevărat».

Iată noi izvoare de comic rezultate dintr-o răsturnare atât de radicală a valorilor chemate să ducă spre configurarea unui ideal uman. Aceeași pasiune, aceeași patimă aprinsă, investită de eroii vechilor drame pentru impunerea principiilor onoarei, loialității, justiției etc., e consumată de personajele lui Mazilu pentru conservarea inalterată a condiției lor abjecte, pe care și-o recunosc ca atare, dar cu sentimentul atingerii unui ideal de armonie și perfecțiune («Tubesc întunericul din sufletul tău. Seamănă atât de mult cu întunericul meu»). Efectul comic de resurse cu totul noi al acestei viziuni în raporturile de simetrie pe care le sugerează construind în revers o lume cu aceleași contururi ca și aceea obișnuită, dar marcată de un semn algebric ce-i schimbă radical condiția. Surprinzătoare este aici trăirea patetică, un patetism în negativ ce creează impresia unei mari fervori existențiale care de fapt e iluzorie pentru că îi lipsește substanța umană autentică. Gesticulația e totuși caricaturală, iar viziunea despre om fatal simplificată și schematizantă, de unde poate și limitările acestui teatru care-și refuză deliberat orice intenție constructivă.

Somnoroasa aventură, Proștii sub clar de lună, O sârbătoare princiară, Acești nebuni făcarnici, piese de notorietate și de mare succes pe scenele teatrelor noastre (incluse în sumarul volumului antologic tipărit de Editura *Cartea Românească*), rămân lucrări definitorii pentru personalitatea unui scriitor de incontestabilă originalitate.

LA LUPTA ÎN MOD REAL ÎMPOTRIVA AGRESORULUI ȘI SCISMULUI». Scoțind în evidență spiritul combativ în care se desfășurau manifestațiile antifasciste de la 1 Mai 1939 în București (de la care prezentăm o imagine), Conferința mondială pentru apărarea păcii și democrației, ținută la Paris în zilele de 13-14 mai 1939, sublinia faptul că «poporul năn se rialiază la mișcarea antifascistă» și că voința sa e «de a lupta în mod real împotriva agresorului și fascistului».

cută demonstrație. În fruntea grupului, conducând mulțimea, doi bărbați. Pe unul îl știam. Era Gheorghe Cristescu, cu ciucule lui roșu la gît, plăpumarul din cartier, cunoscut ca figură, dar nu pricepeam de ce e cu el. Al doilea bărbat, mai scund, mersul apăsător, cu fața încadrată de o rîbă neagră. După aceea urma să aflăm că era unul din militanții mișcării muncitorești de la noi, dr. C. Racovski.

Demonstrația era organizată împotriva zărilor, a războiului, și la ea participau noi muncitoare din fabrici, gospodine, nea necăjită și exploatată a mahalalelor cureștene. Tabloul îl mai am viu în minte, una din picturile agitatorice ale lui Octavian Nănilă.

Nu după prea mulți ani, cîțiva muncitori din cartier, care mă cunoșteau, m-au dus la un muncitoresc din strada Sfîntu Ionică m-au înscris la Tineretul social-democrat și atunci nu se întemeiasă încă Partidul comunist). Eram prezent la ședințe culturale, la șezători cu recitări din poezia revoluționară, am participat la campania electorală pentru candidații partidului — care erau ca semn electoral două ciocane încrucate — împărțind și lipind afișele lor. La normîntarea lui Dobrogeanu-Gherea — o îndioasă demonstrație politică a zeci de mii de muncitori care conduceau la locul de vechi pe unul dintre marii conducători ai mișcării lor — formam cu alți tineri tinerii ce urmau cortegiul cîntînd marșul revoluționar, ale cărui text și muzică le învășasem pe loc, atunci cîntîndu-se într-o zi.

Devenisem activist, educat în spiritul ideologiei Partidului Comunist. Cercul de lectură socialistă, cu o librărie tot pe strada Sfîntu Ionică, tipărea broșuri de literatură marxistă, pe care le citeam, broșuri ca aceea a lui Carlo Cafiero, cu un rezumat al «Capitolului» lui Karl Marx, precum și alte materiale de teorie marxistă. Mai păstrez și azi broșura «Originile socialismului științific» de Friedrich Engels — traducere, etajată și fîmuriri de dr. C. Racovski. Cînd partidul a fost interzis și clubul închis, nu am pierdut legătura, continuînd să mă întîlnesc cu muncitorii cunoscuți care activau pe linie sindicală, să particip la cele cîteva cursuri de studii marxiste conspirative organizate de noi, cei dornici de a ne continua educația revoluționară, să am legătura cu partidul, să primesc sarcini, cum era aceea a activa în cadrul Ajutorului roșu, să particip la conferințe cu subiecte politice și sociale, case de asemeni conspirative, să lucrez tehnic, transmițînd materiale, instrucțiuni. Iar cînd am început să lucrez în presă, am ales la «Cuvîntul liber», unde eram fapt secretar de redacție, am făcut presă litantă. Devenisem propagandist. Partidul mă educase, mă învășase cum să-mi însușesc cunoștințele teoriei revoluționare.

«APĂRÎND HOTARELE ROMÂNIEI, APĂRĂM PĂMÎNTURILE NOASTRE». Creată în august 1934, *Madosz-ul* — organizație democratică a populației maghiare din România ce-și desfășura activitatea în strînsă legătură cu P.C.R. — milita pentru un regim democratic, împotriva pericolului fascist și a revizionismului horthyst, a ațîțirilor șovine, pentru dezvoltarea unității și frăției dintre oamenii muncii români și maghiari. La 10 mai 1939, membrii *Madosz-ului* au demonstrat la Cluj sub lozincă: «Apărînd hotarele României, apărăm pămînturile noastre!».

În anul 1942 mi s-a dat sarcina de a forma grupul ilegal de redacție al «României libere», cu George Macovescu, Costin Murgescu, George Ivașcu, avînd ca legătură de partid pe Ilie Zaharia.

Lupta partidului era înverșunată, plină de pericole, de jertfe, dar neabătută, continuă. În redacția unde lucram și activam ca redactor al ziarului ilegal eram hăituiți de legionari, de agenții Siguranței. Asasinii secolului XX năvăliseră cu pistoalele în stradă, schingiuiau, omorau. Dar noi eram încredințați, conștienți de justetea cauzei pentru care luptam, în biruința implacabilă, în conducătorul nostru. Educați de el, la școala lui, care pot spune că ne-a realizat ca pe niște demni cetățeni ai timpului nostru de mărețe transformări și revelații revoluționare.

Cum să nu fim emoționați și să nu întîmpinăm semicentenarul lui glorios cu înțreaga mîndrie și satisfacție pe care ți-o dă un astfel de eveniment?

TINERI SCRITORI ȘI ARTIȘTI COMUNIȘTI

(file din memorii în veac)

de CSEHI Gyula

Sînt străzi și localuri ale Clujului și ale Oradei care îmi prilejuiesc amintiri frumoase, cu ușoare nuanțe de melancolie și cu un puternic sentiment de tragism care nu vrea și, se pare, nu mă va părăsi cît voi rămîne în viață. Nu mă pot bizui pe acel sentiment contradictoriu de *catarsis* despre care vorbesc an de an studenții mei la cursurile de estetică sau de teorie a literaturii. Deci, de liniștea sufletului după ce a fost zguduit și purificat de spectacolul mare și contradictoriu al groazei și al compătimitirii.

Nu demult, acum doi, poate trei ani, m-am plimbat cu poetul Horvath Imre, restabilit după o lungă boală, pe străzile Oradei. Ne-am oprit sub un felinar, desigur, arhimodern, cu o lungă țevă de neon. I-am spus, pornit pe panta amintirilor:

— Ți aduci aminte, frate, cît de fericit ai fost acum 35 de ani și ceva cînd, după o agapă modestă (în raport direct cu punctele noastre aproape permanente goale)...

Dar, prietenul m-a întrerupt:

— Cum poți spune o asemenea absurditate? Cum am fi putut fi fericiți în plin fascism, în umbra amenințătoare a unei noi conflagrații mondiale?

— E perfect adevărat. Dar umbrele amenințătoare ale distrugerii și ale morții, ale neobarbariei fasciste nu au putut împrăști sau desființa sentimentul puternic al tinereții, al fericirii personale, atmosfera discuțiilor noastre pe care le-am continuat în lumina slabă a felinarului, atunci, în feeria fulgurilor groși de zăpadă, pînă la revărsarea zorilor tirzii ale iernii.

Da, am fost fericiți, băieți și fete, tineri poeți și tineri artiști plastici, profesori și profesoare. Nu numai fiindcă eram tineri. Nici unul dintrîi noi nu cunoștea atunci minunata definiție a fericirii dată de Cernișevski: atîta timp cît viața este plină de nedreptate, de sălbăticie, de asuprire și de minciună, singura fericire este conștiința că-ți faci datoria, că lupti pentru afirmarea idealurilor tale, idealurilor clasei revoluționare.

Nu pot să nu mă gîndesc cu o durere sfișietoare la acel grup care a stat ore întregi în cercul strîmt de lumină, cu capul și paltoanele acoperite de un strat din ce în ce mai des de fulgi mari, grei. Iată apêlul tragic:

— Poeta Agneta Erdelyi, moartă în deportare.

— Pictorița Lilly Lakos, moartă în deportare.

— Pictorul și graficianul Leon Alex, mort într-o companie disciplinară.

— Poetul Arató András, mort de ftizie galopantă într-una din cele mai crîncene perioade ale războiului.

E trist să-ți amintești de ei astăzi? E trist să fii un supraviețuitor dintr-o generație secerată de fascism și de nedreptul război antisovietic? Da, foarte trist, dar aceasta e și o sursă care alimentează cu energie nesecată conștiința datoriei de a face totul pentru ca amintirea lor să nu dispară, exemplul lor să rămînă veșnic viu. Nu numai cunoscut, dar și urmat de generații noi de poeți, scriitori, publiciști, artiști și creatori...

E necesar ca în România socialistă de astăzi, în drum spre realizarea idealurilor de omenie și de libertate care au însuflețit pe membrii generației secerate de fascism și război, ei să fie mereu vii în amintirea celor prezenți și viitori. Ca artiști și intelectuali care au cunoscut fericirea de a lupta pentru cauza cea mai justă și care au pecetluit viața lor tragic de grea și totuși fericită cu sacrificiul suprem. Nu ca victime, ci ca martori și eroi, mereu prezenți între noi. Ca cei vii între cei vii.

Vă mai amintiți? Era în dimineața zilei de 12 aprilie 1961, zi în care întreaga omenire a aflat cu nemărginit entuziasm despre faptul că pe orbită, în jurul bătrînului nostru glob, evolua, într-o cabină cosmică, primul pămîntean: cosmonautul sovietic Iuri Gagarin, Erou al Uniunii Sovietice, adevărat simbol al «umanizării» cosmosului.

Învîgătorul spațiului s-a născut la 9 martie 1934 în familia unui dulgher colhoznic din satul Klujino (regiunea Smolensk), iar școala medie a urmat-o la Gjatsk; la 15 ani Iuri a intrat elev la școala de meserii din localitatea Liuberși, iar apoi la școala tehnică din orașul Saratov. Se poate spune că biografia cosmică a lui Iuri Gagarin a debutat o dată cu pregătirea și susținerea, în cadrul cercului de fizică al școlii, a referatului «K.E. Țiolkovski și învățătura lui despre motoarele-rachetă».

Entuziasmat de cuvintele marelui Țiolkovski: «Omenirea nu va rămîne veșnic pe Pămînt ci, în goană după lumină și spațiu, va pătrunde, întii timid, dincolo de limitele atmosferei, iar apoi va cuceri tot spațiul sistemului nostru solar», Iuri se înscrie la Aeroclubul din Saratov. Aici el înțelege că zborul este de fapt pasiunea vieții sale; tot la Aeroclub Iuri își însușește parașutismul. Aceste elemente îl determină în cele din urmă să se înscrie la Școala de aviație din Orenburg.

Încrederea în calitățile sale de viitor pilot i-a fost insuflată lui Iuri Gagarin la Aeroclub de către instructorul său de pilotaj, D.P. Martianov, și de către comandantul de formație, S.I. Safronov, Erou al Uniunii Sovietice. Despre perioada aceea Gagarin și-a amintit totdeauna cu plăcere și în același timp cu nostalgie.

La 8 ianuarie 1956 Iuri depune jurămîntul militar, iar peste puțin timp o cunoaște pe Valea Goreaceva, absolventă a școlii de zece ani și telegrafistă la oficiul din Orenburg, care în curînd îi va deveni soție. Valea admira ușurința cu care Iuri spărgea alunele în dinții: «Și-a ascuțit dinții de granitul științei. Toată viața lui a învățat», glumea Valea. O glumă cu mult miez...

Pe cînd se afla în ultimul an de școală militară, în Uniunea Sovietică a fost lansat primul satelit artificial al Pămîntului, eveniment care a provocat numeroase discuții în clasa lui Iuri, mai ales referitoare la profesiunea de bază pe care trebuie să o aibă primul cosmonaut. În ceea ce-l privește pe Iuri, el dorea din tot sufletul să fie un pilot de încercare; pe atunci nu-și închipuia că nava «Vostok» îl aștepta tocmai pe el, pionierul piloților spațiali!

O dată cu absolvirea școlii, Iuri Gagarin se căsătorește cu Valea Goreaceva. După fericitul eveniment, el optează

pentru o garnizoană mai dificilă din nordul Uniunii Sovietice, unde-și va aduce și soția, după ce aceasta va termina cursurile de asistentă sanitară.

Entuziasmat de performanțele obținute de patria sa în domeniul lansării de sateliți, Gagarin depune o cerere de încadrare în grupul de cosmonauți. El este chemat la Moscova și supus unui riguros control medical, și la 8 martie 1960 primește răspunsul afirmativ la cererea sa, chiar în ajunul sărbătoririi a 26 de ani...

Familia Gagarin primește locuință în «Orășelul planetar», lângă Moscova. Aci, împreună cu Titov, Nikolaev, Popovici, Bikovski și ceilalți cosmonauți, Iuri începe un program intens de pregătire pentru zbor, inclusiv studii teoretice, antrenamente în instalații speciale, zboruri, salturi cu parașuta etc. Iuri la primul contact cu starea de imponderabilitate zburînd în avioane special amenajate, care evoluau pe așa-numita «parabolă a imponderabilității», iar în vara anului 1960 el și colegii săi se familiarizează cu uriașa rachetă «Vostok», sub directă îndrumare a regretatului «constructor principal», academicianul Serghei Pavlovici Koroliov.

Se apropia data programată pentru lansare... Înainte de a pleca spre cosmodrom, Iuri Gagarin a mers în Piața Roșie, la mausoleul lui Lenin. Cu puțină vreme mai înainte Gagarin devenise membru de partid. Comunistul Gagarin a inaugurat frumoasa tradiție, pe care o țin de atunci astronauții sovietici, ca înainte de zbor să meargă la mormîntul lui Lenin...

Drumul spre cosmodromul Baikonur a fost efectuat cu avionul, împreună cu Gherman Titov, cosmonautul nr. 2, cu alți astronauți, un grup de specialiști și medicul grupului, Evgheni Anatolievici.

Decizia Comisiei guvernamentale a fost anunțată abia pe cosmodrom: Iuri este comandantul navei «Vostok», iar Gherman — dublură. Împreună, cei doi piloți spațiali studiază graficul zborului, programul de lucru pe orbită, se familiarizează cu preparatele culinare pe care le vor consuma din tuburi...

Cu o zi înainte de memorabilele prime «108 minute ale omului în cosmos», Iuri și Gherman se odihnesc în căsuța lor de pe Baikonur, vegheați de doctor și orientați de acad. Koroliov. Iată cum evocă Iuri orele premergătoare zborului din istorica zi de 12 aprilie 1961: «... La 6 dimineața, medicul ne-a trezit. Ca de obicei, Gherman a început să fredoneze o melodie hazlie. Ultima verificare: totul este normal... Am fost ajutat să îmbrac costumul de astronaut.

**ACUM ZECE ANI,
LA 12 APRILIE,
IURI GAGARIN
ÎNTORCEA O NOUĂ FILĂ
ÎN ISTORIA
CIVILIZAȚIEI UMANE, REALIZÎND.**

...PRIMUL ZBOR «SPRE STELE»

de conf. dr. ing. Florin ZĂGĂNESCU

«DRUM BUN! VĂ DORIM SUCCES ÎN COSMOS!»

Aceste cuvinte au fost rostite de președintele Comisiei de tat către luri Gagarin atunci când el a raportat că este gata entru primul zbor pe nava cosmică «Vostok». Ulterior, luri a scrie: «Am hrivit nava pe care, peste câteva minute, urma ă întreprind un zbor cum n-a mai fost... Nu aveam în fața mea umai o remarcabilă creație a tehnicii, dar și o impresionantă peră de artă». Din momentul în care nava s-a plasat pe rbită, sistemele automate au asigurat microatmosfera cainei, orientarea în spațiu, funcționarea aparatelor de măsură. rri Gagarin a avut la dispoziție și un sistem manual de concucere a navei, dar cel automat funcționând perfect, al doilea u a trebuit manevrat.

Gagarin a rămas tot timpul în legătură radio cu Centrul de

coordonare și calcul, a înregistrat și comunicat toate senzațiile percepute direct sau prin intermediul aparatelor sau al sesizorilor biologici, a putut cunoaște în fiecare moment în ce zonă a spațiului respectiv (deasupra cărui punct terestru) evoluează nava sa (cu circa 28 000 km/oră!). Condițiile de pe «Vostok» și cele asigurate de costum și sisteme i-au permis să verifice, pentru prima dată în lume, că omul poate să zboare sigur, eficient și îndeplinind toate misiunile necesare, în jurul bătrânului Pământ... Sistemul optic cu senzori solari pentru orientarea navei, instalația de frinare și dirijare în vederea aterizării, mijloacele de protecție termică au funcționat ireproșabil, asigurând reușita tehnică a primului zbor spațial din istoria lumii, al unei nave pilotate.

«GAGARIN IUBEȘTE VIAȚA»

La întrebarea de ce i-a fost încredințat tocmai lui Gagarin primul zbor în cosmos, psihologul care se ocupase de candidații la acest memorabil periplu a răspuns: «Gagarin iubește viața...» Nu este o frază uzuală, ci concluzia fondată a unui specialist. Aceasta a fost și părerea nestrămutată a tovarășei de viață a lui luri, Valentina Gagarina. Astronautul nr. 1 a fost un minunat soț și un excelent părinte pentru Lena, acum în vîrstă de 12 ani, ca și pentru Galea, cu doi ani mai mică.

Valentina Gagarina își amintește cu nostalgie cum l-a cunoscut pe soțul ei: «M-am născut și am crescut la Orenburg. L-am întîlnit pe luri la un bal dat de școala de piloți. Noi le spuneam elevilor «capete de ou» din pricina felului cum își rădeau părul de pe cap. Îl revăd și acum cum s-a apropiat de mine și mi-a cerut să-i acord un vals. Vă amintiți surîsul său...»

luri era foarte grijuliu cu sănătatea celor dragi. De exemplu, în perioada premergătoare morții, deși era foarte ocupat cu treburile de serviciu, nu neglija să se ducă foarte des la spital, unde se afla soția sa bolnavă, pentru ca s-o informeze despre cele două fetele ale lor, cum merg cu școala...

După tragicul accident, rămase singure, Valentina și fetițele au hotărît să stea în continuare în orașelul astronautilor: «Nu va fi ușor, a declarat Valentina Gagarina; aici totul îmi amintește de luri. Am decis așa din pricina copiilor. Ei sînt fericiți aici, merg la o școală bună, orașul este foarte frumos, copiii se pot juca după pofta inimii, pe aici nu trec mașini. În plus, am atît de mulți prieteni, ceea ce-i atît de important cînd te afli la restriște».

Împreună cu Gherman, ne-am așezat în autobuzul special în care începea de fapt viața cosmică... Lîngă colosul de metal mi-am luat rămas bun de la cei care m-au însoțit și m-am urcat cu liftul spre vârful rachetei. Declarația pe care am făcut-o cu câteva minute înainte de start este binecunoscută...».

Ora 9 și 7 minute: puternicele motoare ale primului etaj reactiv al rachetei intră în funcțiune și luri se avîntă în marea aventură spațială. Așa a început parcurgerea primei orbite în cosmos! După startul reușit au urmat clipele grele ale suprasolicităților, apoi plasarea pe orbită. De la bordul navei, Gagarin transmite informații științifice privind funcționarea agregatelor cabinei, despre ce vede din spațiu, cum se realizează radiologăturile etc. Deși sistemul automat de orientare a cabinei funcționează perfect, luri este pregătit pentru a dirija manual nava.

Conform programului, la orele 10 și 25 de minute s-a cuplat dispozitivul de frinare. Reîncep suprasarcinile, iar după scurgerea a 108 minute de la lansare, nava «Vostok» ateriza cu bine pe ogoarele colhozului «Drumul lui Lenin»... Probabil că Gagarin, în costumul său de astronaut, semăna cu o flință extraterestră, deoarece primii oameni care l-au văzut s-au cam speriat!

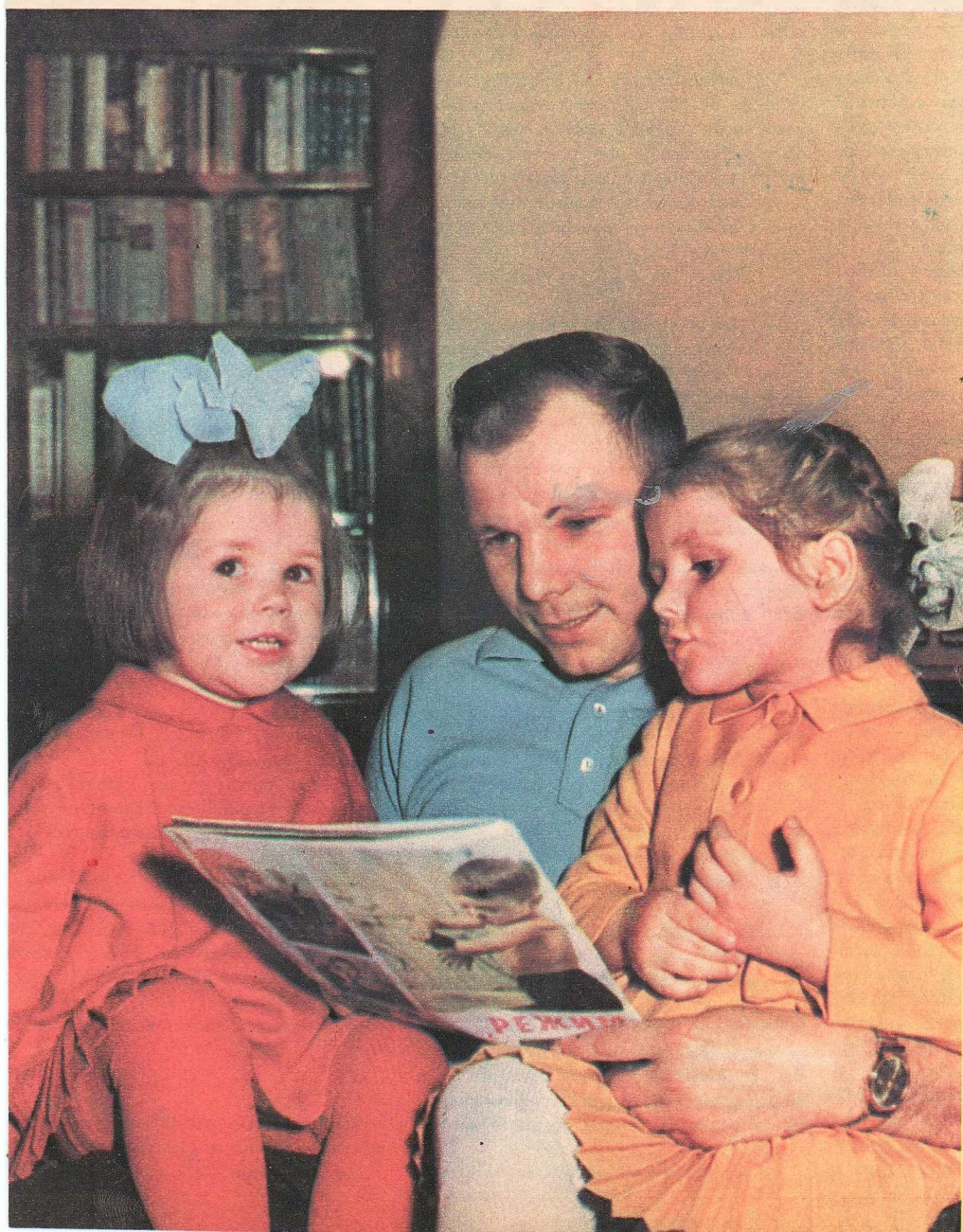
A urmat iureșul celebrității: luri vorbește la telefon cu conducătorii statului sovietic, ține conferințe de presă, este primit cu mare fast în Piața Roșie, participă la recepții și conferințe științifice, este invitat de conducerea a peste 20 de țări. Erou al Uniunii Sovietice, decorat cu ordine și medalii, primit de numeroși șefi de state, mai celebru decît oricare vedetă de film, luri rămîne omul prietenos, ofițerul modest, astronautul conștiincios. Reintîlnirile

de colegii de pilotaj, munca zilnică în grupul de astronauti, înscrierea la cursurile Academiei militare, participarea la pregătirea și dirijarea zborului spațial a numeroși astronauti — iată tot atîtea dovezi ale modestiei primului pilot orbital și ale pasiunii sale pentru astronautică. Ca urmare, Gagarin avansează repede pe treptele ierarhiei militare și, colonel fiind, este numit șef al unui grup de astronauti. El muncește foarte mult în vederea pregătirii ulterioarelor zboruri îndelungate ale cosmonauților sovietici.

Cel pe care întreaga lume l-a sărbătorit ca primul om pe orbită, primul pămîntean în cosmos, a pierit într-un accident de avion cu dublă comandă, în timpul efectuării unor zboruri de antrenament, pe care el le îndeplinea cu multă conștiinciozitate. Iată ce a declarat presa soția astronautului despre ajunul acelei zile fatale: «...Duminică seara luri m-a readus cu mașina la spital (unde Valentina Gagarina se trata de ulcer — n.a.). Deși nu-l așteptam să vină la spital, după două zile, marți dimineața, a trecut pe la mine; era în 26 martie 1968 și luri venise pentru a-mi spune să nu fiu îngrijorată, deoarece a doua zi va fi foarte ocupat și nu va putea veni. În timp ce-mi vorbea de fetele noastre și de treburile de acasă, nu înceta să privească ceasul. «Trebuie să ajung pe teren într-o oră — îmi spuse — să mă pregătesc pentru miine. Voi face dimineața un zbor de antrenament...» Nu știam că era ultima oară cînd îl vedeam în viață...»

Omenirea nu se va putea consola niciodată de pierderea prematură a celui fiu al ei care simbolizează pătrunderea în era cosmică. Viața, pregătirea și activitatea lui luri Gagarin au devenit un exemplu însuflețitor pentru alți soli ai Terrei, care s-au avîntat la cucerirea spațiilor necuprinse. Au urmat pe orbită alți piloți, ingineri, medici, savanți, dar cel care prin exemplul său a inițiat opera marea de umanizare și supunere a cosmosului a fost luri Gagarin, primul astronaut, cel care a îmbinat într-o singură persoană calitățile pilotului, omului de știință și astronautului.

Peste veacuri, ca și astăzi, inimile oamenilor vor fi pline de emoție la amintirea vieții și faptei sale neîntrecute, a nobleței și modestiei primului astronaut, a marii sale dragoste de oameni, care l-a făcut să exclame în timpul misiunii: «Zburînd în jurul Pămîntului cu nava satelit «Vostok», am văzut cît de minunată este planeta noastră!»

TOATĂ VIAȚA LUI A ÎNVĂȚAT...

Eroul care a inaugurat era pătrunderii omului în cosmos nu a fost numai primul pilot cosmic, aviatorul cu nervi de oțel, sănătate de fier și vaste cunoștințe de aeronautică și pilotaj. El a fost și un om deosebit: simplu și sensibil, serios și totuși plin de voie-bună, atlet și om de spirit, muncitor și inteligent. Gagarin scria și vorbea extrem de atrăgător. În lucrarea «Cosmonauții povestesc...», încredințată tiparului cu puțin înaintea dramaticului său sfîrșit, se află un capitol în care vorbește despre viața și cariera sa:

«Specialiști din cele mai diferite domenii ne pregăteau pentru zbor. Am studiat bazele tehnicii cosmonautice și ale rachetelor, construcția navei cosmice, astronomia, geofizica, medicina...» — scria Gagarin. Iar în binecunoscuta sa lucrare «Drumul spre cosmos» Gagarin se arăta entuziasmat de profesorii avuți în perioada de pregătire pentru zbor: «Lecțiile ne erau predate de specialiști de seamă, cu nume vestite. Fiecare dintre aceștia scriseseră lucrări teoretice importante, fiecare adusese o contribuție însemnată la știința sovietică».

Ceea ce nu mărturisește Gagarin era că el a învățat totul cu pasiune, aceeași pasiune și corectitudine care l-a caracterizat în toate perioadele sale de studii, atît la școlile tehnice anterioare profesiei de pilot, cît și ulterior, pe băncile Academiei militare de aviație «N.E. Jukovski». Competența, cunoștințele sale de specialitate au făcut să fie numit în fruntea unui grup de pregătire a astronautilor sovietici.

O.K.

În noaptea de 17 spre 18 septembrie 1942 un convoi experimental, compus din 80 vagoane-cisterne cu benzină, a plecat — din ordinul lui Herman Goering și pentru «Goering-Oel-Werke» din Berlin — către depozitul de carburanți nr. 3 al Wehrmachtului.

Pe distanța Azuga-Predeal, garnitura a fost atacată de un grup de comuniști români. Trei morți. Doi bărbați, o fată. Și-un indemn final: «Nu lăsați benzina în ghearele hitleriste!»

Acțiunea comuniștilor români a izbutit să dezlănțuie în lanț, pe întregul

parcurs Cîmpina-Ludwigshaffen, loviturile partizanilor antifasciști.

...Ungaria...Slovacia și Protectoratul Boemiei și-al Moraviei... Guvernămintul Poloniei, țări, teritorii și popoare înrobite.

Dar fierbintele apel de pe coasta smolită a cisternei a zvîrlit în aer convoiul în chiar inima celui de-al treilea Reich.

Redăm un fragment din romanul lui MARIA ARSENE, care evocă aceste evenimente, roman în curs de apariție la Editura Eminescu, în cinstea celei de-a 50-a aniversări a partidului.

Optzeci de vagoane-cisterne goneau în noapte pe șinele de cale ferată, tîrîte de puternice locomotive. Viteza lor era egală cu a unui tren accelerat.

Izul dulce-piperat trăda de la distanță conținutul cazanelor pe roate: benzină. Benzină super, bogată în octani, destinată motoarelor de avioane.

Plumburile care asigurau, doar formal, inviolabilitatea cantității și calității conținutului fiecărui vagon, însemnau un procedeu obișnuit în asemenea feluri de transporturi. Deosebită era doar viteza cu care convoiul înainta, precum și paza garniturii: un vagon de clasă, special, în care băncile de pluș se puteau transforma în paturi. La capătul lui, o mică bucătărie servea garda și pe comandantul ei, în număr de treizeci.

Treizeci de SS-iști în uniforme lor negre, cu capul de mort peste cele două oase încrucișate, înfipt stemă pe chipie și epoleți, înarmați cu puști automate, mitraliere și revolve, asigurau paza trenului pe întregul lui parcurs, de la Cîmpina-România la Ludwigshaffen-Germania.

Între stația de pompare și încărcare din Cîmpina și marele depozit, numărul trei, al Luftwaffenului din Ludwigshaffen sint zile și kilometri. Dar ordinul marelui Goering cerea ca acestea să fie cit mai mult și mai degrabă scurte.

Pentru aceasta, viteza excesivă a urgenței și pericolosului convoi — primejdia de incendiu neprovocat, ca și de un atac dinafară fiind prevăzute — nu erau suficiente. Pe lângă kilometri înghițiți în grabă și cu lăcomie, mai era necesară pulverizarea haltelor și a stațiilor mici ori neînsemnate, de pe parcurs. Halte și stații tradițional obligatorii pentru trenurile de marfă și petroliere.

Un plan, dinainte stabilit și riguros executat, prevedea cu amănunțime și pe minute parcursul, traseul uriaș cu punctele de oprire — încrucișări de cale, aprovizionare cu apă și păcură — ordine exprese și cu anticipație fiind date pentru ca locomotivele și cazanelor, cu tone de esență inflamabilă și explozivă, să li se acorde, cu prioritate, cale liberă, drum deschis.

Secretul acestui transport-experimental a fost păstrat cu rigurozitate. Pentru aceasta s-a evitat filiera obișnuită: sucursala Gestapoului din România-Ambasada germană-Ministerul de Externe din București-Ministerul de Interne-Direcțiunea generală a C.F.R.

Delegatul Gestapoului pe lângă calea ferată română, Sturmbannführerul Mischke, a avut o scurtă convorbire, în seara zilei de 17 septembrie, cu subdirectorul general al căii ferate. Și numaidecît telegraful interior a trimis ordinul de cale liberă cu prioritate, de la Cîmpina și pînă la Turda, granița de-atunci a țării, pentru convoiul special de produse petroliere, destinat celui de-al treilea Reich.

Presărați de-a lungul celor peste trei sute de kilometri de cale ferată rămasă încă românească, telegrafistii, impiegații de serviciu și șefii de stații au recepționat și executat

întocmai ordinul. Era război. Mirarea și întrebările se exprimau cu teamă, cu mare teamă și doar în gând. Funcționa un tribunal militar care așeza pedepse grele, pînă la condamnarea la moarte, pe umerii ceferiștilor care, intenționat ori din greșeală, produceau tulburări și pagube traficului feroviar destinat frontului. Mișunau agenții informatori și delatori ai Siguranței și ai trupelor hitleriste pofite-n țară de mareșal și echipa lui, ca să izbăvească poporul de mai bine...

Au trecut și vor mai trece, în zilele, în lunile și anii de război, de-a lungul liniilor ferate, către și dinspre Ungaria, Cehoslovacia, Polonia și Germania, sute și mii de trenuri și convoaie de marfă și oameni, cărînd și aducînd pasageri civili și-n uniforme, cereale, muniții, petrol și minereuri.

Un convoi în plus ori în minus poate să treacă ori să lipsească, neobservat, nebăgat în seamă. Și chiar o garnitură specială cu poruncă de liberă cale permanentă are toate șansele să se strecoare netulburată printre copacii prăfuiți de pe marginea rambleului, pe lângă stîlpii de telegraf indiferenți și găurile aglomerate de pasageri posomorîți, cu ranițe ori boccele.

Erau numai trei. Trei călători clandestini. Ascunși în cabinele de frînă ale cazanelor. Doi bărbați și o fată. Cu toții tineri.

Au reușit să se îmbarce, nevăzuți, în chiar triajul Cîmpinei, în cele cîteva clipe de neatenție, atunci cînd se aplicau plumbii pe-ncheietura rotundă din gîtul cisternelor, iar garda nemțească se pregătea să-și ia în primire convoiul, căutîndu-și loc în vagonul-clasă, vagon alipit în capul convoiului, după ultima locomotivă și vagonul de siguranță.

Erau numai trei. Curînd vor rămîne numai unul ori nici unul. Nu se știe. Nici pînă azi nu s-a aflat. Dar la început, cînd garnitura a primit semnalul de verde și liber pe semafor și din bețișorul cu disc al impiegatului de mișcare, erau trei inși în plus, și ilegali, peste numărul de călători, mecanici, fochiști și SS-iști, prevăzuți din ordinul lui Hermann cel obez.

Ei nu se mulțumeau cu cea mai primejdioasă călătorie fără bilet. Voiau — și cit mai în grabă — să se lipsească de acest tren, părăsindu-l. Și, bineînțeles, nu depărtîndu-se de el cu urări de «drum bun», ci lăsîndu-l fărîme, în lac de flăcări și-n pirjol.

Desigur, pentru îndeplinirea acestor teribile gînduri bune trebuia să porți în inimă o ură cumplită cotropitorilor și să ai limpede și la rece, în conștiință, sentimentul sacrificiului pentru cea mai nobilă cauză: lupta împotriva fascismului și nazismului. Nu o dată comuniștii, antifasciștii ori simpli simpatizanți n-au pregetat să plănuiască, să lovească, să riște, să se sacrifice. Și-n noaptea asta, la fel.

Noaptea dintre 17 și 18 septembrie 1942.

Atacarea unui simplu convoi de cisterne în timp de război este o acțiune grea și

dificilă. Riscurile foarte mari, condițiile grele fac ca această operație să cuprindă o mare proporție de nereușită.

De data aceasta era vorba de un transport păzit cu strășnicie, așa cum numai SS-iștii știau să păzească și să răspundă celor care voiau să le smulgă prada. Atacarea garniturii cu douăzeci și patru mii tone benzină pentru Stukasurile, Messerschmidturile și Junkersurile aviației de război germane nu trebuia să reprezinte doar un act simbolic, de stop, al jafului. Scopul pentru care doi comuniști și o simpatizantă, alăturată lor, își sacrificau voluntar viața nu era decît acela și nimic altceva decît să lipsească aripile cu zvastică de cinstita benzină românească. Sfînta esență a Văii Prahovei, ferecată în rezervoarele de aluminiu și forțată să plutească-n înalturi. În ceruri străine, de unde pică moartea peste acoperișuri și leagăne, peste spitale și căsuțe de țară, peste întăriturile din trupuri vii ce-ncearcă, cu arma în mîini, să stăvilească puhoaiete...

Comarnicul este părăsit în beznă. Camuflajul de noapte nu permite decît străfulgerul verde și-n plină viteză al semaforului. Garniturile sforăie din piepturi de oțel, urcînd la deal. Roțile grele, împovărate, încearcă să strivească benzile lucioase de cale, clătînîndu-și neputincioase măselele ecliselor și acelor de macaz.

— ...Nu, draga mea, nu-i nimic romantic în ceea ce facem...

— ...Și totuși mi-ai spus cîndva că visezi la o lume în care fiecare... Parcă așa ai zis, nu?

— ...Așa și-am zis.

— ...Fiecare...

— ...Da. Fiecare. Fiecare dintre noi trebuie să fie acum de strajă și la visurile altora. Al celor care nu mai sînt în stare... nu mai pot... Înțelegi ce-ți spun? Nu mai sînt în putere să suport durerea lor, și nici a altora...

Sinaia este mai mult bănuită, după planele hodorogite ale celor două poduri și-aceiași ochi prăzului și-ncremenit care te invită din nou să perforezi beznă.

— ...Mai ai o șansă.

— ...Acum o unică șansă.

— ...Dacă cumva oprește la Poiana Țapului...

— ...Nu cobor... Nu vreau... Rămîn cu voi... lîngă tine...

— ...Cobori și te-ntorci la Cîmpina... acasă. Am să vin... Să mă aștepti...

— ...De ce să te aștept cînd sînt acum lîngă tine?

O linie groasă din tuș, trasă stîngaci și la repezeală: Poiana Țapului nu există... Două dîre alburii care spălăcesc enervant întunericul: Azuga.

Pistoanele muncesc zgomotos. Capetele groase de bielă își storc în cerc obrajii pomădați cu vaselină. Supapele automate gîfîie smucînd la coastă. Și iată că palma îmbinată de la poale de munte potolește iureșul roților.

Au tras nemții din autocamioane înainte

ori după ce șarpele cisternelor s-a rupt în două?

A căzut împușcat mai întîi paznicul viselor altora ori cel de-al doilea tînăr care, din cabina vecină, a încercat să sară din garnitura pornită turbată la vale?

Fata a rămas ghemuită, ascunsă reflecțiilor de mină și cîinilor lupi din vagonul de gardă, ori, înnebunită, a început să strige, să-și urle durerea pe scările cabinei de frînă?

Dar cineva, rănit de moarte în piept și pîntec, cu degetele tremurînde și încă neînghețate de viața care curgea gîrlă din el a mai putut transmite mesajul din litere de cretă pe coasta cisternei:

«Nu lăsați benzina în ghearele hitleriste lor!»

Ca să împuști poți ochi în mai multe feluri. Cu cătarea urcată înspre vînat, de jos în sus. De la stînga la dreapta, cînd țint: se-ndreaptă înspre o pădurice în care vrea să dispară. De la dreapta la stînga, dacă ar fi în fața un riu, o apă salvatoare. Sau, dacă-în plin cîmp, îl prinzi în centrul cătării, într-acele două mici cocoșe, sau, modern, răs-tîgnîndu-l în crucea roșie a colimatorului puștii cu lunetă.

Dar ca să execuți acest joc de artă cinematică, furios și cu bărbia lovită de ram-punții vagonului de clasă, săltat și zguduie de brusca deraiere a uneia dintre locomotive...

Atunci — și numai atunci — pierzi două focuri în vînt și abia cu al treilea doborî p cîmpia gării acarul ce aleargă cu inimă strînsă-n dinți...

Atunci și numai atunci, și de la aceea: fereastră.

— Exact trei ore întîrziere, herr Obersturmbannführer.

— O să le recuperăm pe parcurs. Mai avem și pe celelalte patru de lîngă Predeal.

— Bușteni... Predeal... Abia acolo ne-ar putea reface convoiul rupt în două. Să scăpăm și de Ungaria.

— Mai avem. Mai ne așteaptă slovaci cehii și polonezii.

— ...

— Credeți?

— Sînt convins.

— Ne-au purtat ghinion românii.

Obersturmbannführerul Schultze rise.

— Să nu crezi în ghinioane, Junge.

— ...

— Dar nici în români.

— În nimeni nu ne putem încrede.

— Cum în nimeni? Noi ce sîntem? Nimeni? Ne putem acorda toată încrederea Nelimitată. Asta-i deviza noastră! Verste hen Sie? Înțelegi?

— Am înțeles, herr Obersturmbannführer!

*

Cei dispăruți — pot jura pentru asta! — mai mor o dată atunci cînd sînt uitați. Nu lăsați amintirile în ghearele hitleriste

COMBINATUL
» TEXTIL «
•ARAD•

produce un bogat sortiment
de țesături, uni și imprimate,
tricotaje și confecții. Pro-
dusele Combinatului textil
din Arad sînt cunoscute și
apreciate în peste 40 de țări.

sortimentele noi, țesăturile din
poliesterice se bucură de o mare apre-
ca urmare a caracteristicilor fizico-
o-mecanice care le situează în rîndul
cel mai bune produse de pe piața mondială.

Țesăturile din fibre poliesterice: TEROCEL
IRMA, TEROCEL OXANA, TEROCEL NINA,
TEROCEL ESTERA

- SE SPALĂ UȘOR
- NU SE CALCĂ
- NU SE ȘIFONEAZĂ

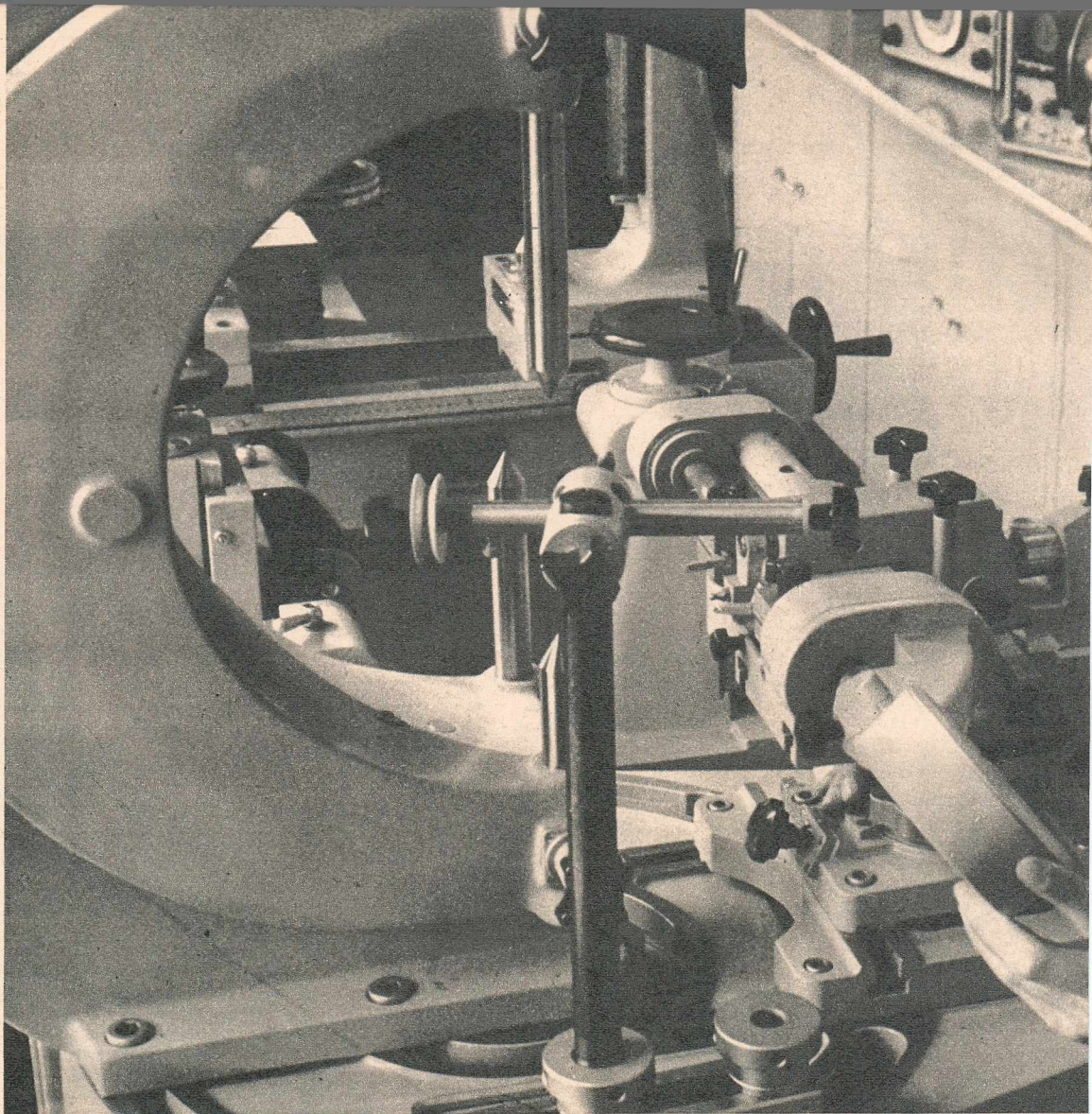

inteli- genta la rang de onoare

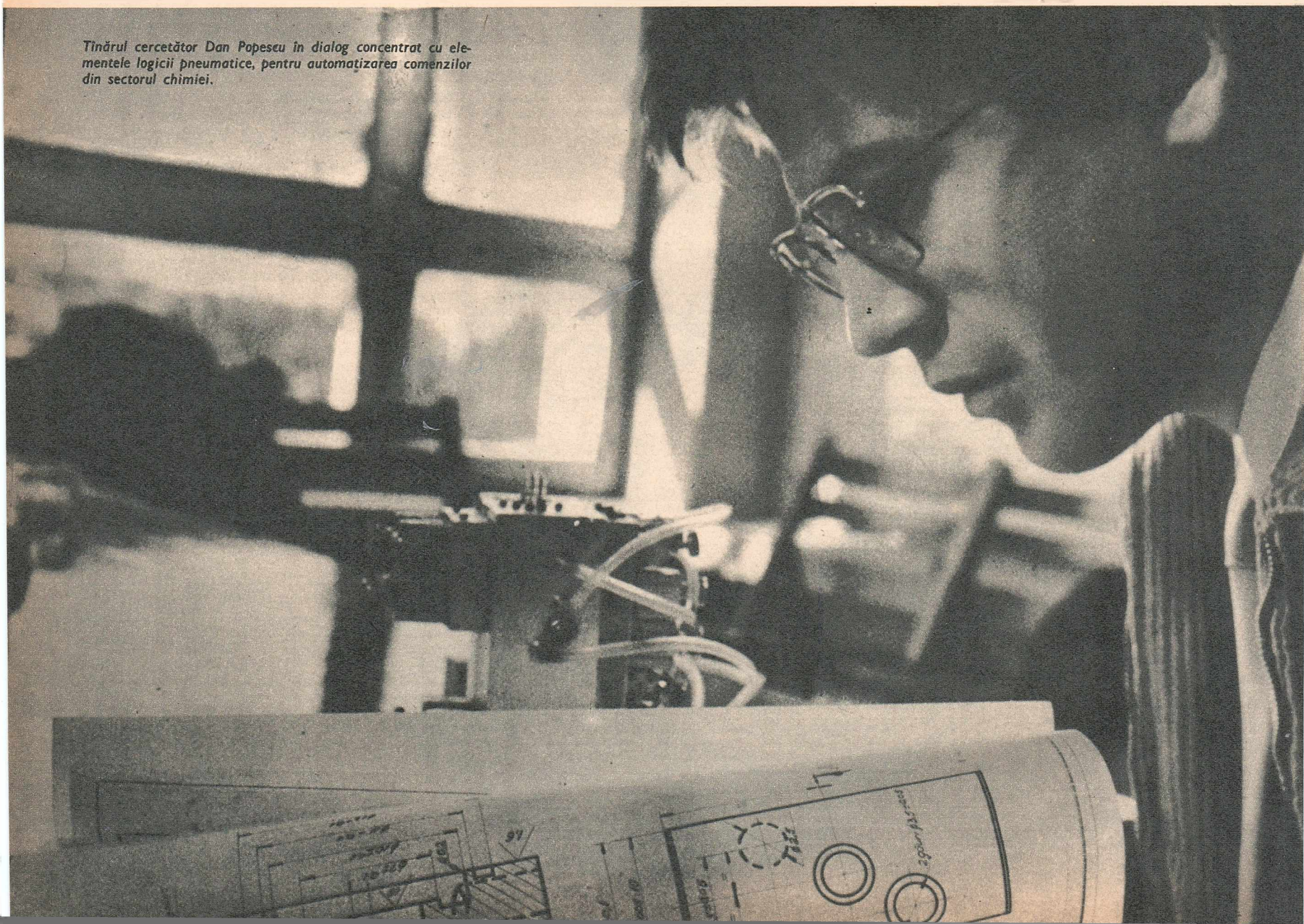
de Viorica CIORBAGIU
Fotografii de Vasile MOLDOVEANU

Inginerul șef mă privește cu suspiciune. Are, probabil, impresia că vreau să-l atrag într-o cursă verbală. Sau, oricum, că nu vorbim aceeași limbă. Rămîne între noi un vag paravan de umbră, dar eu renunț la «filozofie» și interlocutorul meu povestește. Îl simt că este tentat să deseneze scheme, să fie cît mai convingător (obicei ingineresc), dar nu trage nici o linie pe hîrtie, ridică doar ochii, din cînd în cînd, întrebîndu-mă cu privirea dacă înțeleg. Dacă înțeleg cum stau lucrurile în institut, cînd este vorba despre tinerii ingineri cercetători...

Îl întrebam, la început, pe inginerul șef ce înseamnă promovarea tinerilor în domeniul cercetărilor tehnologice

Tînărul cercetător Dan Popescu în dialog concentrat cu elementele logicii pneumatice, pentru automatizarea comenzilor din sectorul chimiei.

Specialitatea inginerului Nicolae Alexandrescu este și va fi, neîndoiește, pneumatica (aplicată la mașini-unelte). Secretarul U.T.C. are, în mod vădit, toate argumentele pentru a-i înflăcăra pe toți tinerii cercetători din institut. Și nu doar pe tineri.

nic, pasul cu toate noutățile, la momentul oportun creația nu-ți mai pune în cale obstacolul dificultăților.

Propunerea inginerului Virgil Florea a fost primită cu receptivitate de conducerea institutului și adoptată de tineri, fără rezerve. L-am cunoscut pe «inițiator». Dacă n-ar purta ochelari, l-ai putea lua drept licean. Ochelarii îi conferă însă aerul unui viitor savant, așa cum și-i imaginează părinții pe copiii precoci. E serios («de ieri am 25 de ani») fără a fi cu tot dinadinsul. L-am întrebat din ce impuls i-a venit ideea cercului științific.

— Voram să mă ocup, în afară de cercetările curente, de problema corijării roților dințate. Pe colegul meu Dan Ghelase îl preocupau deformările metalice neconvenționale. Totuși nu aveam o fundamentare științifică solidă. Eram foarte tineri pe atunci (în noiembrie 1970!). În sfârșit, cred că cercul tehnico-științific este un fel de școală pentru cercetători. S-au lansat 17 teme, câțiva ingineri cu experiență din institut s-au oferit să ne fie consilieri. Mai aveți nevoie de mine?

— Ingerul șef mi-a spus printre altele că ați elaborat proiecte de anvergură.

— Probabil se referea la seriile tipizate de motoreductoare cu roți dințate cilindrice. Uzina «Neptun» din Cîmpina aplică deja proiectele.

Am sperat (spun drept) că voi descoperi măcar o nuanță de infatuare în tonul sau pe trăsăturile viitorului savant. Nu, nici vorbă!

Aceeași naturaleză am descoperit-o și la tînărul inginer Nicolae Alexandrescu (tot 25 de ani). Îmi povestea despre lucrările sale și ale colegului — inginer Dan Popescu (26 de ani) — în materie de pneumatică. L-am mărturisit de la bun început cît de joasă este cultura mea tehnică. Putea deci să se folosească în voie de ascendentul său indubitabil. Fără a modifica terminologia, am înțeles totuși ce înseamnă crearea sistemelor automate cu comandă logică pneumatică. Cele mai ieftine comenzi... ușoare... gabarite mici...; parcă îmi împărtășea impresiile unui meci care-mi era și mie accesibil. Știam mai dinainte doar că e o treabă complicată, că se face pentru prima oară la noi în țară. Dar băiatul acesta (chiar așa arată) îmi spunea pe cel mai normal ton posibil că în cutare loc se realizează atîtea mii de elemente pe un cmp, că în domeniul chimiei (specialitatea lui Dan Popescu) sau al mașinilor-unelte (specialitatea sa) literatura tehnică din lume consemnează... Simt că devin eu

«Marea medalie de aur» la Salonul internațional de invenții — Viena, septembrie 1970, a fost cîștigată de inginerii Călin Podeanu și Radu Andrei de la Institutul de cercetări tehnologice pentru construcția de mașini. Invenția lor («Procedeu de cianurare a pililorabricate din oțeluri de construcție») a atras atenția numeroaselor firme din străinătate, care perfecțeau, în prezent, formele pentru cumpărarea licenței. Și iată, cei doi colaboratori și prieteni lucrează în continuare alături: «Avem afinități...»

entru construcția de mașini (cazul în speță). De aici prîmise «neînțelegerea». Aveam aerul că pretind considerații teoretice complicate ori că subtextul întrebării conținea cumva un reproș. Sper ca cel puțin rîndurile de țes să risipească eventualele nedumeriri.

— Tinerii? Uitați: pină de curînd nu funcționa la noi în institut nici un cerc tehnico-științific. Inițiativa este meritul nerilor...

Narațiunea inginerului șef Mihai Iosupescu se derulează donat și sistematic. Deodată am o senzație ca și cînd curent de aer neastîmpărat și proaspăt ar fi desferecat reastra, deschizînd-o. Mi se vorbește despre Virgil Florea — în al doilea an de inginerie. Cel cu inițierea cercului. Adică, oamenii creează în institut. Creează ca să aia mereu și mereu un spor de inteligență mașinilor. Și, este, înșiși creatorii au obligația... Tînărul inginer re abia s-a desprins de atmosfera amfiteatrelor arguente însă că cercetătorii trebuie să fie și într-altfel culți: se pregătesc de pe acum pentru temele de cercetare care institutul le are în vedere peste 5 sau 10 ani. Prea vreme — poți crede. Pînă atunci, ritmul tehnicii va himba datele de acum într-atîta încît vor fi de nerecunoscut. Sigur. Numai că orice lucru are o geneză și o evoluție. r, chiar pentru o cercetare curentă ești obligat să te torci, să cauți, să citești, să știi tot. Dacă ai ținut, stator-

insămi mai bogată, nu atît din cauza cunoștințelor tehnice (aproximative, ce să mai vorbim) cît printr-o nouă confirmare, a însoțirii valorii umane cu modestia. Nu o modestie afișată în vorbe sau mascată de ele, ci una adevărată, inconștientă.

M-am întreținut, în trecut, cu ing. Radu Andrei, unul dintre deținătorii «Mării medalii de aur» — Salonul internațional de invenții, Viena, septembrie 1970. Cel de-al doilea — ing. Călin Podeanu, lipsea din institut. Retrospectiva succesului putea să nu fie lipsită de fraze sau vorbe mai împodobite. În loc de asta: «...eu și Călin? Probabil că există afinități...»

Și acum, în sfârșit, să mă explic: «a promova» se traduce de obicei prin «a ridica sau a înainta pe cineva într-un rang, într-o demnitate, într-un post de răspundere». Eu așteptam ca inginerul șef să-mi spună ceea ce mi-a spus de fapt. Că tinerii de la Institutul de cercetări tehnologice pentru construcția de mașini își creează un rang înălțînd stacheta accesului către știință fără prudența rutinei. Strădania lor către autodepășire cunoaște un spor de febrilitate, ca un omagiu, acum, în ajunul gloriosului jubileu al partidului.

Cu alte cuvinte, n-a fost nici o diferență de interpretare. Ingerul șef și reporterul au acordat aceeași accepție noțiunii de promovare.

sport

de Emanuel VALERIU

«VINA» SPORTIVĂ

Am auzit și — vai! — am citit de atîtea ori despre «vina» unui sportiv sau a altuia în pierderea unei întreceri, încît mă simt obligat să spun ceea ce gîndesc în această privință, nu numai din postura cronicarului profesionist dar și din aceea, mai veche, a sportivului de performanță activ.

Nu mă impac de loc cu această noțiune de «vină» atunci cînd ea este conjugată cu sportul și, recent, ascultînd transmisia finalei Cupei campionilor europeni la handbal masculin și apoi urmărind cronicile scrise, am reîntîlnit-o. Întrebarea era dacă a fost de «vină» Dincă de înfrîngerea steliștilor sau în ce măsură «vina» lui a putut determina insuccesul echipei? Cu cîtiva ani în urmă, la J.O. de la Tokyo, excelentul fotbalist Constantin ratase o lovitură de la 11 m și ani de zile avea să i se reproșeze această «vină».

Cred că prea ușor se vehiculează noțiunea respectivă și urmările nu pot fi decît nefaste: pentru sportivi și pentru public. Cu ani în urmă, cocoașa unei vini reale sau presupuse apăsa umerii unor oameni așa cum cine știe ce fluierătură în biserică devenea umbra malefică a celui care... fluierase unde nu se cuvenea. Pentru public consider deosebit de primejdioasă acceptarea ideii că un joc poate avea un «vinovat» și, evident, nevinovați. Sportul implică niște responsabilități comune, și nu doar exclusive. Pot fi «vinovați» antrenorii, oficialii, spectatorii chiar, deși — personal — cred că nu trebuie să ne cramponăm în găsirea de țapi ispășitori, pentru că uneori «vina» este a adversarilor care joacă mai bine sau știu să profite de calitățile lor și de slăbiciunile partenerilor de întrecere. Pe aceștia n-am auzit să-i facem însă niciodată «vinovați». Și n-am auzit să fie declarat «vinovat» un sportiv care practică o disciplină individuală. Un boxer încasează pumni pe care i-ar putea evita, să zicem. Faptul că nu-i evită și-i recepționează, nu ne sensibilizează la «vina» celui bătut măr. Asta îl privește. Un sportiv poate comite erori, poate greși tactic ori poate alege procedee tehnice neindicate la un moment dat. Toate aceste situații sînt posibile, dar ele se cer a nu fi confundate cu noțiunea de «vină». Omul din teren poate săvîrși o singură vină reproșabilă, ca atare: aceea față de etica sportivă! Lipsa respectului față de adversar, de arbitru, public, de regulile jocului, acestea da, sînt greșeli de care un sportiv se poate face cu adevărat vinovat. Vinovat este și atunci cînd ratează în mod voit o șansă a echipei sale, din interes, să zicem, ori dintr-o indicație lăaturalnică, dar și atunci tot despre o abatere de la etică este vorba.

Îmi amintesc de primirea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a echipei de handbal a țării, după cîștigarea Campionatului mondial de anul trecut.

Președintele Nicolae Ceaușescu, care urmărise finala la televizor, a avut aprecieri foarte frumoase pentru campionii lumii dar și pentru adversarii lor.

Cred că acesta este miezul nobil al ideii de întrecere sportivă: să-ți aperi șansa cu toate puterile, dar să știi să-i apreciezi și pe cei care se dovedesc mai buni decît tine.

Căutînd «vinovați» cu orice chip, ne oblojim rănile deschise cu pansamente insalubre și riscăm infecția generală a organismului. Dacă într-o întrecere sportivă nu s-ar comite greșeli, înțîlnirile ar deveni monotone iar eșalonarea valorilor n-ar fi posibilă.

Vinovat nu poate fi decît cel care — repet — cu intenție nu-și apără propria șansă ori pe cea a echipei sale. Cu astfel de oameni, dacă există, nu trebuie mers alături nici un pas măcar. Dar dacă ne referim la incapacități, fie și momentane, de natură tehnică ori tactică, atunci să apelăm la vocabularul corespunzător, spre a nu deveni noi înșine «vinovați» — și încă din cei adevărați!

«În comparație cu societatea capitalistă, orînduirea noastră oferă nu iluzia democrației abstracte declarative ci realitatea exercitării în fapt a drepturilor suverane ale poporului în stat a celor mai larg libertăți democratice ale maselor exprimate în ultimă instanță în participarea nemijlocită la elaborarea și înlăptuirea politicii interne și externe la guvernarea țării»

NICOLAE CEAUȘESCU

LUNGUL DRUM AL IDEALULUI CĂTRE REALITATE

O investigație de Nelu IONESCU
Fotografii de E. IAROVIC

CUVÎNT DE ÎNCEPUT

Îmi îngădui să vă invit, alături de mine, la o meditație pe marginea unui act, mai precis a unui proces verbal cumplit de banal. A unuia dintre acele procese-verbale care se încheie, de-a lungul și de-a latul țării, mereu, cu sutele, cu miile.

Dar pentru ca punctul nostru de plecare să aibă multă concretețe, am să redau, în aliniatul ce urmează, un extras din procesul-verbal cu pricina

PROCES-VERBAL

încheiat astăzi, 23 iulie 1970, în adunarea populară a cetățenilor din satul Valea Lupulu comuna Rediu, municipiul Iași, cu următoarea ordine de zi:

1) Construirea unui trotuar de 1 100 m pe valea riului Rediu — Valea Prisăcii, de la Iacob Horia la Vasile V. Vălean. La adunare participă reprezentanții a 80 de familii.

Adunarea formează un comitet de cetățeni din 9 tovarăș după cum urmează: Gaspar Andrei, președinte, Dumitri Constantin, Marchidan Mihai, Plămădeală D. Gheorghe Plămădeală G. Petru...

Tov. prof. Crețu Nicolae, vicepreședinte al Consiliului popular comunal Rediu, prezintă cetățenilor următoarele chestiuni:

1) Trotuarul ajută la circulația cetățenilor și a copiilor spre școală în mod civilizată.

2) Trotuarul are o lungime de 1 100 metri liniari și 0,900 metri lățime.

3) Construcția costă 11 220 lei...

4) Contribuția va fi bănească și prin muncă...

9) Transportul materialelor se va efectua cu ajutorul depuștilor municipale și județului.

Vicepreședinte, Comitetul de cetățeni

▲ O rară avis de epocă: fotografie cu textul explicativ (cel mai potrivit) cuprins chiar în imagine.

▲ 6 Martie 1945 — moment crucial în istoria democrației naționale noastre.

Gheorghe Tănăsă, unul din cei 22 de parlamentari socialiști aleși în alegerile parlamentare din mai 1920.

Deci, precum am recunoscut la început, un proces-verbal oarecare. Un înscris în care niște oameni și-au consemnat un interes de-al lor, o inițiativă de-a lor, o decizie de-a lor, un plan concret de îndeplinire a voinței lor într-o anume privință.

Am mai văzut asemenea procese-verbale și poate să fi tresărit nici de data aceasta. Am văzut însă rotuarul gata isprăvit, mi-am dat seama că pentru obștea aceea de gospodari — ale căror case erau îndunate pe o coastă de deal cu multe izvoare, cu ulțe cuvinte pe un pământ mereu noroios — fișia de beton lungă de peste un kilometru era absolut necesară, era, însemna un kilometru spre civilizație, și apoi am mai asistat la o discuție a frunțașilor aceleiași comune cu deputatul ales de ei în consiliul municipal, discuție despre cum s-ar putea desfășura lucrările de drenare a apelor, în așa fel încât pereții școlii să fie apărați de umezeală. Vreau să spun că am prins momentul când oamenii aceia pregăteau, cu un teribil fireșc, încheierea unui alt proces-verbal «cumplit de banal». Am prins momentul când într-o comună suburbană a Iașilor se oficia ceea ce aș numi eu democrația cea de toate zilele, democrația reală, democrația concretă.

Și din clipa în care «amănuntul» banal inițial a devenit semnificativ, relevant, din clipa în care el mi-a vorbit, au început să curgă în mintea mea și întrebările.

La noi este instaurată o democrație cotidiană la cara națiunii. Foarte bine, dar — practic — cum s-a juns la transformarea idealului democratic pur și implu în fenomen social? În fenomen social pur și implu? Și apoi, ce-i esențial — caracteristic — pentru democrația noastră? În fine, care-i va fi viitorul?

Așa se face că am început pe loc, acolo, la Iași, investigație ad-hoc. Așa se face că, în aceste pagini, veți găsi vechi amintiri ale unor oameni de seamă, vechi fotografii, vechi articole de ziar, alături de imagini și constatări contemporane — toate la un loc atesind lungul și frământatul drum al idealului democratic spre realitate.

Firește, mozaicul de documente și informații strinse aici nu poate să aibă amploarea necesară redării unei imagini exhaustive a bătăliei — chiar limitate la eritoriul Iașilor — pentru democrație, bătălie dusă de noi și de bunii noștri, de-a lungul ultimei jumătăți de secol. Dar așa fi foarte mulțumit dacă fiecare în parte în elementele acestea dispartate — în afară de forța robantă, în afară de forța evocatoare — ar mai avea și darul să vă incite, asemeni modestului proces-verbal de la care am pornit eu, la o meditație. Pentru că, în timp ce ne programăm ce avem de gând să facem viine, e bine să recapitulăm ce-am făcut părinții și ce-am făcut noi până acum. E foarte înțelept să nu uităm că pentru mult din binele de azi înaintașii au lăsat scump. Deci un remember. Pentru legătura cu rădăcinile, pentru continuitate lucidă, pentru echilibru în traversarea timpului.

MINTIRI

«În urma alegerilor comunale din 1926, am fost membru delegației permanente a municipiului Iași, până în 1927, în august. În ianuarie 1927, ca urmare a campaniei deschise de ziarul «Universul» împotriva consilierului

activitatea socialistă la Iași, campania electorală deschisă pentru alegerile parlamentare din mai 1920. Se hotărîse să se depune candidaturi în toate județele unde mișcarea socialistă era puternică, cu toate că la guvern se găsea un partid ce reușise să cîștige prin demagogie importante mase țărănești, partidul averesc.

Secția din Iași depune lista proprie, cu semnul electoral al celor două ciocane încrucișate, printre primele județe, la începutul lui aprilie. Lista era bine întocmită, figurînd vedele și noi luptători, muncitori, intelectuali și țărani. În ordine figurau: dr. Ghelerter, Gh. Tănăsă, lucrător tipograf, P. Constantinescu-Iași, profesor, Băncilă Octav, pictor, Adam Naghel-Tiartă, ceferist, Grigorovici Gh., ziarist, Burlacu Vasile, plugar. Imediat după depunerea listei la Tribunal, s-a și ținut o întrunire la banca «Leul» din localitate, unde am luat și eu cuvîntul.

Campania electorală se dezlănțuie. A fost una dintre cele mai puternice manifestări în toate cartierele orașului, în sate și ținuturile Podul Iloaiei și Tîrgu Frumos. Membri ai secției din Iași participă și la campania electorală din unele județe învecinate: Vaslui, Botoșani, Tutova (În acest județ lista cu ciocanele mă avea pe mine în frunte, fiind cunoscut prin activitatea mea la Bîrlad).

Cele două luni, aprilie și mai, sînt acoperite zi de zi de întruniri electorale, anunțate prin afișe mari sau mici, cu desemnarea permanentă a vorbitorilor: dr. Ghelerter, Gh. Tănăsă și P. Constantinescu-Iași. Un mare miting în sala Ghica Vodă, la 18 aprilie, este redat pe larg în «Lumea» de la 21 aprilie și «Iașul Socialist» din 22 aprilie, relatîndu-se despre cuvîntarea mea referitoare la problema țărănească. Urmează o adunare la un cetățean din ținutul Copou, la Tîrgu Frumos, în satele Totești, Tansa, Birlești, Erbiceni, Ulmi, Vulturi și Belcești; la diferiți cetățeni din mahalaua Lăutari, Țîrgusorul Nicolina, Tîrgul de Sus, cartierul Trei Calici, Păcurari, Podul Iloaiei, în Calea Simbetei, locuința unui cetățean din str. Moara de Vînt, din str. Frumoasa, str. Lipoveană, la secțiile din Socola și Nicolina, precum și la locuințele altor cetățeni, astfel ca nici un colț al orașului să nu fi rămas neatins de cuvîntul partidului prin candidații săi și alți vorbitori, membri ai secției din Iași. N-au lipsit nici provocările din partea autorităților sau ale agenților guvernamentali. Un protest violent a fost înaintat prefectului județului, semnat de candidații partidului, reprodus în presa locală («Lumea», 23 mai). La începutul campaniei a fost arestat samavolnic Gh. Tănăsă și reținut la comandamentul jandarmeriei. S-a organizat atunci o demonstrație de masă în fața sediului legiunii de jandarmi, iar eu m-am prezentat comandantului spunîndu-i că demonstranții nu vor părăsi strada pînă ce Tănăsă nu va fi eliberat — ceea ce s-a executat în cele din urmă.

În plină campanie electorală a căzut ziua de 1 Mai, care s-a bucurat de cea mai mare demonstrație pe care o văzuse Iașul pînă atunci. Pornind din Piața Unirii, o coloană uriașă a străbătut străzile Stefan cel Mare, Palatului și cartierul Socola, pînă la grădina «Trei Sarmale» de la Bîlcium, cu pancarte și cîntece, cu-n popas în fața spitalului de la Socola, unde ne aștepta doctorul Parhon cu familia sa.

Succesul alegerilor a fost deplin, deoarece lista noastră, obținînd aproape 4 000 de voturi, în oraș și în sate, a trimis un deputat la Cameră, pe Gheorghe Tănăsă — unul din cei 22 de parlamentari socialiști aleși atunci.

Petre CONSTANTINESCU-IAȘI

mintirile unui bătrîn ilegalist ieșean — Eraclie Bogdan: «Numai românca asta a mea — Zamfira, eu îi zic Firel — știe prin cîte am trecut. Îi spuneam: dacă pînă la ora cutare nu vin, m-am dat. O dată m-au ținut două luni în anchetă; începeau la unu noaptea. Mulți au ieșit cu oasele pe de-acolo. Ei ne cunoșteau, dar n-aveau documente, dovezi. Te fotografiau în mai multe ziții, îți luau amprente, te puneau să umpli o coală de scris. Luptam pentru o viață mai bună pentru ca să avem și noi un cuvînt în țara asta. Era greu, pentru că erai păzit din toate părți. Mulți dintre noi au murit. Am rămas în viață doi-trei, pe ici, pe colo».

Comunist din consiliul municipiului, s-a pus în discuție oarecarea mea din consiliu.

Numai că ședința fiind publică, au participat la ea un număr de peste 600 de muncitori care au venit direct din orice la adunare, îndrumați de P.C.R. și sindicate, fapt care a făcut pe primar și pe ceilalți consilieri să retragă de ordine de zi punctul de excludere».

Ion NICULI

membru al P.C.R. din anul 1921

MINTIRI IEȘENE

De la începutul lui aprilie 1920 o fază nouă accentuează

Iașul, mai mult decît alte orașe, avea un specific: lupta pentru instaurarea unui regim de viață social-democratică era dusă de muncitori dar și de intelectuali lucizi, progresiști, devotați poporului, de intelectuali comuniști. În imagine: academiianul Vasile Mârza.

Calitatea și de profesor universitar a domniei-sale îmi prilejuiește o legătură, o asociație de idei: cei 24 272 de studenți ieșeni ai anului 1970 n-ar beneficia azi de accesul evident democratic la senatul universitar dacă dascălii lor — într-un ierî ceva mai îndelungat — s-ar fi preocupat în exclusivitate doar de munca științifico-pedagogică.

POLITICA DE INTIMIDARE A INTELLECTUALILOR*

«Într-o vinovată și primejdioasă complicitate, se îngăduie, se ațîță și se protejează tot ce ar putea fi îndreptat împotriva oamenilor aflați în slujba unei reale democrații, întru apărarea drepturilor celor mai elementare, singura condiție pentru dezvoltarea culturii și civilizației unui popor.

Zi de zi atacurile presei de dreapta se întetesc, zi de zi insultele și calomniile cele mai ordinare sînt aruncate în obrazul intelectualității noastre, zi de zi luptători cinstiți și demni de crezul lor cad victime ale unor odioase însc-

* Articolul din care am publicat aceste extrase a apărut în «Manifest», anul II, nr. 10 din 30 noiembrie 1935.

nări și ale unor acuzații abil și cu rea-credință regizate. Mai ieri, două reviste de dreapta îndemneau direct la asasinat, propunînd pur și simplu suprimarea fizică «într-o noapte, la margine de pădure» a intelectualilor care nu se pot cobori pînă la condițiile și metodele lor barbare. Mine, organizațiile de dreapta își vor trimite echipele de bătăuși să împartă ele o nouă justiție, ieșită din violență și teroare.

În această atmosferă de continuă amenințare în însăși existența lor, pînă și de bandele drepte sau de organele de reprimare, intelectualii marilor idei generoase își continuă totuși lupta lor. În urma celor care cad victime se ridică alții, mai numeroși și mai hotărîți, cu puteri înzecite».

G. IVAȘCU

MUNCITORI ȘI INTELLECTUALI — O SINGURĂ CAUZĂ

Iașul, bătrîna cetate a Moldovei, important lăcaș al științei și culturii românești, se mîndrește cu bogate tradiții revoluționare. Încă de la începuturile mișcării muncitorești și socialiste din țara noastră orașul Iași pășește în primele rînduri ale luptei de eliberare națională și socială. Crearea, acum o jumătate de secol, a Partidului Comunist Român și a organizației sale în acest oraș, devenit totodată sediu al Comitetului regional Moldova al P.C.R., a ridicat pe o treaptă superioară activitatea revoluționară a maselor împotriva regimului burghez. Devotați cauzei poporului pe care îl slujeau, încrezători în victoria finală a clasei muncitoare, comuniștii din Iași, ca și cei din întreaga țară, în pofida crudei terori dezlănțuite de clasele exploatare, s-au aflat în primele rînduri ale marilor bătălii de clasă desfășurate în anii ilegalității.

Coordonatele luptelor desfășurate sub conducerea comuniștilor au fost deosebit de cuprinzătoare, ele dovedind înalta conștiință de clasă și profundul patriotism al muncitorimii ieșene. N-a fost bătălie de clasă, acțiune revoluționară, la care proletariatul ieșean să nu fi participat, să nu-și fi adus prețioasa-i contribuție la lupta generală.

Meritul nepieritor al partidului comunistilor constă, printre altele, și în faptul că, în lupta pe care o desfășura cu eroism clasa muncitoare a atras pe cei mai străluciți reprezentanți ai intelectualității românești, care, în momentele de grea încercare, s-au situat cu conștiința și fapta alături de partid.

Orașul Iași n-a mai fost tîrgul idilic al dulcilor și romanticeilor amintiri, ci a devenit o citadelă a luptei poporului împotriva a tot ce era reacționar, putred, antiuman. Retrospectiva istoriei evidențiază astăzi pagini uimitoare de înfrățire în luptă a minutorilor condeielor cu lucrătorii fabricilor și atelierelor. Ce poate fi mai grăitor decît evocarea unei demonstrații muncitorești în fruntea căreia pășea cu tabloul «Pax» pictorul Octav Băncilă?

Presa vremii este și ea o oglindă fidelă a acestei simbioze. Eram obișnuiți, într-un anumit fel, să considerăm ziaristica ca fiind domeniul exclusiv al scriitorilor, publiciștilor, al celor care trăiau în lumea flancurilor și zicurilor. Dar iată că presa democratică a vremii inserează articole demne, combative, ale muncitorilor comuniști Ilie Pinti-

lie, Ion Niculi și ale multor, multor altora. În aceleași pagini înflinim semnăturile unor ilustre personalități angajate în lupta politică. Eminentul lingvist Iorgu Iordan se avîntă cu toată pasiunea în vîltoarea luptei politice, pentru că, socotea el, în acest fel va contribui la victoria națiunii împotriva forțelor oarbe ale fascismului. Nemuritoarea limbă a lui Sadoveanu nu o înflinim numai în reviste de literatură, ci și în ziare și reviste politice angajate la apărarea ființei naționale a poporului român.

Eroismul comuniștilor, nobletea cauzei pentru care își jertfeau viața, au atras de-a lungul anilor în paginile publicațiilor reprezentanți ai culturii, artei și științei. În anii cînd pericolul fascist amenința însăși ființa națională a poporului, la Iași s-a format un puternic curent de opinie antifascistă, care se manifesta în rîndurile clasei muncitoare, în cercurile intelectuale formate din universitari, publiciști, avocați, literați, studenți etc.

Astăzi foarte mulți dintre foștii luptători ieșeni contri-

de Ioan GRIGORESCU

PACEM IN MARIBUS

Cred că cea mai tulburătoare intuiție pe care am avut-o pe acest pământ s-a produs în ziua când am văzut pentru prima dată marea. Era în cea dintâi vară de după război și veneam cu un tren care se țirise toată ziua de-a lungul Bărăganului, între un răsărit de soare crescut din groș de bombe și lanuri de griu și un apus culcat pe jeratic în dealurile sterpe ale Dobrogei. În vagonul ticsit de adolescenți cineva a strigat la un moment dat: «mare!», și s-așternut o liniște stranie că nici hurele roților de tren nu se mai auzea. Și am tăcut așa, ca într-o înspăimântătoare catedrală, până când imaginea aceea de sffirșit sau de început de lume a dispărut ascunsă de relief. Am rămas toată noaptea pe țărnul ei și, nu știu de ce, am plîns. Parcă în regăsiseram mama.

Am rețut sentimentul acela după mulți ani, când, echipat pentru inotul subacvatic, m-am scufundat într-un golf din Adriatică. Nu puteam bănui înainte de a primi botezul adîncurilor că, trecînd linia dintre apă și văzduh, aveam să pătrund într-un alt univers. Acolo, jos, totul era altfel. De neimaginat, de nebănuit pentru cineva care n-a acceptat marea decît ținîndu-și capul deasupra apei. N-am fost niciodată decît un înătorat mediocre. De marea e generoasă, ea se dezvăluie și se dăruiește oricui are curajul să se debaraseze de spaimă în fața ei și să înțeleagă legile.

În memoria oamenilor, vîrsta uscatului, trăită de ființe care avea să creeze rațiunea pămîntului, are vreo opt milioane de ani. Nu vorbesc de vîrsta geologică, ci de cea umană, căci fără ea n-ar fi existat conștiința acestei planete. În schimb, marea, din acest punct de vedere, n-a mai mult de cîteva mii de ani, socotind din momentul în care omul a încercat să-i cuprindă, pe suprafață, nesfîrșita. Ea a rămas o enormă necunoscută pînă la mari peripluri ale navigatorilor Renașterii, și mult timp chiar după aceea, deoarece cunoașterea ei nu se făcea decît pe o dimensiune: orizontală.

O teamă ancestrală îl țintuia pe om la țărnamă sau în punctele corăbiilor precare încredințate vîntului și întolțurilor furtunilor. Jos, sub calele smolite, se adîncea misterul de nepătruns, sursa unor înspăimîntătoare povești fantasmagorice, o lume populată de monștri acvatici, de cohorte stîrnitoare de furtuni ale miniosului Neptun de morții înghițiți de valuri, pescari sau matrozi care au ieșit în larg și nu s-au mai întors niciodată. Cred că cea mai extraordinară mărturie despre nesecătuita foamă a spațiului omului s-ar scrie urmărind locul ocupat de marea în conștiința pămîntenilor. Legende din originile umarelui rațional, citite la Ptolemeu și în hieroglifele Egiptului antic, descriu mările și oceanele ca pe niște imense căldări ale căror «hotare chinuite de mugetul valurilor se înalță pentru a-i aminti omului că forța și capacitățile sale sînt limitate». Geografia submarină și viața din adîncuri erau decît presupuse, și abia în perioada marilor călătorii ale descoperitorilor Vasco da Gama, Cristofor Columb, Magelan și Americo Vespucci începea să apară conștiința unei lumi subacvatice care «sfida cu cruzime din abisurile lichide». Enigma insulelor trebuia să fie tot mai capriciul acestei sfidări, omul neputînd încă explora prezența lor în mările Levantului și ale Pontantului decît pe niște «pămînturi plutitoare sau bucăți de cer căzute în apă, străine de lumea noastră...» Au trecut aproape patruzeci de secole din 1507, cînd a apărut «Introducerea în cosmografie», care boteza Lumea Nouă cu numele de «Americus», pînă cînd omul să-și poată reprezenta, în conștiința sa, realitatea, imaginea îndelung ignorată a tărîmurilor din suprafața globului terestru. Căci în conștiința omului lumea reală a mărilor și oceanelor a început să apară cînd el a îndrăznit să se afunde în adîncuri. Pînă astăzi, numai vreo cinci duzini de oameni au putut să vadă cu adevărat fundul oceanelor. Printre primii se află călătorul Auguste Piccard, care, după ce a pus la pur balonul capabil să atingă cel dintîi record al altitudinii avute, acum 25 de ani, ideea de a crea o navă «care să totodată același lucru și contrariul său». Înainte de război doi americani coboriseră într-o sferă de oțel legată printr-un cablu de trolul unui vapor, pînă la o mie de metri adîncime. Piccard, care reușise să creeze «mai ușor decît aerul», încerca o navigație independentă printr-un «mai ușor decît apă», batiscaful «Trieste» cu care a atins adîncimea de 11 000 metri în fosa Guamului din Pacific în același timp Franța puneă la punct batiscaful «Armede» al comandantului Georges Houot, cu care s-a putut explora adîncimi de 11 000 de metri în diferite regiuni ale globului. «Inversul» Everestului fusese descoperit. Înainte de a evada în cosmos, oamenii începuseră să-și reprezinte adevărata configurație a globului terestru.

Cu cîte emoții! Houot spune că ceea ce îl împingea să plonjeze în timpul scufundării sale se poate asemăna lansarea unui parașutist care se prăbușește cu ocazionalitate peste piscurile Alpilor. Tenebrele nu sînt imaginea Pașii omului în mare au fost mai tirzii, mai sfioși și mai angoasați decît pașii lui pe uscat, și poate chiar decît pașii din cosmos. Dar ce extraordinară revelație! Și cît de confortantă certitudinea că marea ne va hrăni, că marea ne va primi la sînul ei, că marea, ultima și cea mai tulburătoare descoperire a omului pe pămînt, ne va salva viitorul și ne va renaște.

Căci din mare am ieșit și în mare ne vom întoarce.

Deputatul circumscripției electorale 207 în Consiliul municipal-iași — Gheorghe Barbărasă — împreună cu alegătorii săi, pregătesc un nou proces-verbal în care toată lumea-i interesată; sau, dacă vrei, una din imaginile obișnuite ale relației sociale mase-conducători, una din imaginile posibile ale accesului direct al celor mulți la conducere.

conducerea construcției socialiste și comuniste».

Căci Partidul Comunist socotește că orînduirea socialistă nu poate fi înfăptuită decît printr-o amplă acțiune socială de masă, decît prin antrenarea poporului, a națiunii, la conducerea politică, administrativă și obștească. Numai așa poate fi realizat uriașul program întocmit tot de partid, program de înălțare a țării noastre pe culmi mereu mai înalte ale civilizației și progresului. Dar, concepînd socialismul ca o societate bazată nu numai pe principiile democratice și umaniste spre care a aspirat omenirea, ci și pe criteriile de maximă eficiență, partidul înțelege participarea maselor la conducere în condiții de profundă competență și responsabilitate. Unirea «elanului revoluționar cu știința», iată ce conferă democrației socialiste locul pe o treaptă superioară a organizării societății umane.

Democrația noastră socialistă a pășit pe lungul drum al realității concrete către perfecțiune, către ideal. Un drum care, să nu ne amăgim, nu este și nici nu va fi comod, calm.

Dacă vorbim de industrie, în Iași, doar ramurile textile, cea de reparat materialul rulant și cea alimentară au o tradiție antebelică; în rest — și de data aceasta «crestul» face marea parte — totul se datorează exploziei industriale socialiste. Au apărut — printr-un miracol al muncii și al unei conduceri economice înțelepte — unități ale unor noi, pentru Iași, ramuri industriale: constructoare de mașini, chimică, metalurgică, a prelucrării lemnului ș.a. Producția anuală de ulei a noii fabrici ieșene este de două ori mai mare decît producția de ulei a României anului 1938. Fibrele sintetice produse la uzina de acolo echivalează cu materia primă provenită de la 3 milioane de oi. Cu producția de țevi fabricate la Iași doar în 1970 s-ar putea înconjura pămîntul de aproape două ori. Numai în ultimii cinci ani au abărut în străvechiul oraș cam vreo sută de meserii noi, iar numărul salariaților din industrie este de vreo 42 000, deci cu mai bine de 11 000 mai mulți față de cîți erau în 1965. Relațiile dintre acești 42 000 care formează o masă socială revoluționară nouă în bătrîna cetate a oamenilor de cultură sînt marcate fericit de principiile democrației economice.

Părerile unor muncitori sînt ascultate de directorul unei fabrici (de data aceasta Fabrica de prelucrare a maselor plastice) în condițiile unui firesc democratic și creator.

bui, alături de întregul popor, la ridicarea societății noastre pe noi culmi ale civilizației. Mulți dintre cei evocați nu mai sînt printre noi, dar faptele lor luminoase rămîn pentru totdeauna înscrise în cartea de aur a țării, rămîn vesnic vii în memoria noastră și a generațiilor care vor urma.

Dragostea și respectul din partea poporului, de care se bucură Iașul, nu pot fi despărțite de atmosfera democratică, progresistă, antifascistă ce a dominat în acest oraș. «Oriunde ne-ar purta valurile vieții, mă întorc aici (în orașul Iași), așa cum albina, după ce explorează cîmpia și cerul, se întoarce la roiul său, fără de care nu poate trăi» — spunea marele Sadoveanu. Este un profund omagiu adus bătrînei cetăți moldovene, bogatelor ei tradiții culturale și progresiste.

A. KARETCHI
șeful sectorului Iași
al Institutului de
studii istorice și social-politice
de pe lingă C.C. al P.C.R.

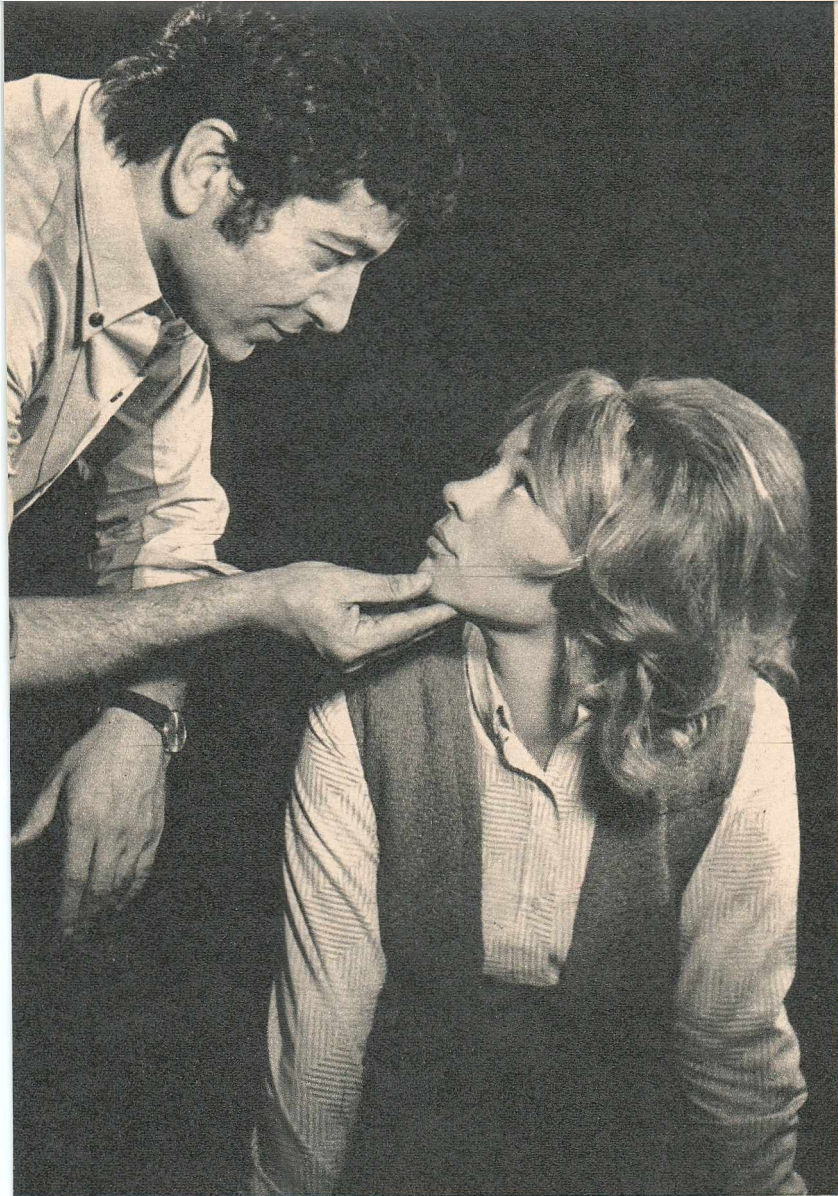
CUVÎNT DE ÎNCHEIERE

Documentele, mai vechi ori mai noi, au spus ce au avut de spus; iar dumneavoastră v-ați tras concluziile sau le veți trage, așa cum veți crede de cuviință. Totuși — fiind vorba tocmai despre democrație — să-mi fie și mie îngăduit să-mi notez concluziile.

Pentru aceasta am să revin iar la punctul meu de plecare, la procesul acela verbal întocmit de adunarea populară a cetățenilor din satul Valea Lupului.

S-ar părea că, din clipa în care — în urma îndirjitelor bătălii conduse de Partidul Comunist Român — democrația s-a transformat din aspirație în practică obișnuită, evoluția ei este mai puțin eroică, mai puțin spectaculoasă, mai puțin conflictuală și, într-un fel, mai neinteresantă. Ei bine, aparența aceasta este înșelătoare. Bătălia pentru Democrație continuă, drumul ei continuă. După 50 de ani de luptă pentru democrație, nu este exagerat să spunem că totuși sîntem la început. Însă, bineînțeles, un alt început. «Un început spre perfecționarea generală a democrației socialiste, spre găsirea formelor organizatorice cele mai corespunzătoare, care să asigure participarea permanentă, în strînsă unitate, a clasei muncitoare și a celorlalte categorii sociale din România la

La Teatrul «Nottara», «Omul care...» se află în ultimele zile de repetiții. «Omul care...» ce? Inutil să te străduiești, nu vei afla decît la ultima cădere de cortină ce este, cine este și ce vrea de fapt acest «Omul», pe care piesa îl va scrie, de-a lungul întregii sale acțiuni, și nu fără motive, cu majusculă. Horia Lovinescu se află, evident, într-un foarte bun și prolific moment al său de creație de vreme ce în aceeași stagiune, la distanță de doar câteva luni, a urcat pe scena teatrului pe care îl conduce două piese surprinzător de deosebite între ele, diametral opuse ca structură și scriitură dramatică. De la «Și eu am fost în Arcadia» — lucrare de altitudine a ideii și de incandescență a dezbaterii etice — iată-l acum la o «piesă de acțiune» în cel mai strict sens al noțiunii, scrisă cu nerv, cu încordare a intrigii și tensiune a conflictului. Regizorul George Rafael îmi mărturisește că-i place la acest text tocmai faptul că ceea ce limpezește relațiile între personaje și însăși psihologia personajelor este acțiunea, că eroii nu se dezvoltă prin dezbateri de idei ci prin gesturile lor, prin dinamice acțiuni și prin loviturile-șoc pline de nesfîrșite întorsături și surprize. «Omul» este Ion Dichiseanu (în fotografie, alături de Anda Caropol), iar piesa este, în ultimă instanță, o piesă-portret, portretul unui om care crede, al unui împătimit al ideii, al unui om care își convertește credința în acțiune, este portretul unui comunist adevărat. Și trupa de la Nottara are convingerea că gestul omagial al montării unei asemenea piese va depăși momentele festive, fiind continuat și răsplătit printr-un meritat succes de public.

OMAGIUL SCENEI

La ora cînd scriu aceste rînduri, viața teatrală a țării cunoaște o eferescență și febrilitate neobișnuite, toate forțele scenelor noastre fiind prinse în diversele etape de pregătire a concursului de creație și interpretare intitulat Zilele dramaturgiei originale; este gestul omagial pe care slujitorii artei scenice îl închină marii sărbători a semicentenarului partidului. La Cluj, Iași, Timișoara, Craiova, teatrele își înfruntă, în cadrul fazelor zonale ale festivalului, cele 48 de spectacole — calitatea și vigoarea lor estetică, combustia lor ideatică — scrise și puse în scenă anume în aceste fierbinți zile sărbătorești, urmînd ca cele selectate să participe la momentul culminant al «Zilelor...» ce se va desfășura în Capitală. O mică raită prin unele teatre bucureștene a lăsat pe retina aparatului fotografic și în carnetul de reporter aceste câteva imagini și însemnări care vor doar să semnaleze amploarea și forța celui mai înalt ceas din existența teatrală a acestui an.

Prima scenă a țării închină marii aniversări toate cele trei premiere originale scoase în aceste săptămîni: «Săptămîna patimilor» de Paul Anghel (în fotografie, Gh. Cozoric), «Să nu-ți faci prăvălie cu scară» de Eugen Barbu și «Pisica în noaptea Anului nou» de D.R. Popescu.

Teatrul Giulești ne readuce pe afiș un cuplu de dramaturgie care nu l-am mai întîlnit de multă vreme pe scenele bucureștene, Silvia Andreescu și Theodor Mănescu, cu piesa «Epoletii invizibili», îndrituit subintitulată «baladă»: per-maje-simbol — ofițerul, ordonanța, mama, femeia — dar cu o bine susținută identitate psihologică și socială, o tensiună acțiune-simbol dar cu un real suport documentar și — în această densă substanță dramatică — frecvente infiltrații de poezie populară, iată ceea ce dă piesei «Epoletii invizibili» tonalitatea de baladă închinată luptătorilor comu-niști, iată și cheia poetică în care regizoarea Geta Vlad mon-tază piesa pe scena Giuleștilor.

Reporterii acestei talentate trupe vor regăsi cu bucurie în distribuția spectacolului numele actorilor lor favoriți — Maria Anghel, Dana Comnea, Corado Negreanu, C. Gheorghiu ș.a. — care, la ceasul în care veți citi aceste rînduri, vor termina repetițiile la «Epoletii invizibili», pregătiti pentru participa la «Zilele dramaturgiei românești». Piesa care, am flat, se află în aceste zile și în repertoriul teatrelor din Brașov, Brăila, Birlad.

«Patru oameni fără nume» au făcut o carieră amețitoare pe scenele țării, fie și judecînd numai după cantitatea premierelor cu această piesă de debut a lui Radu Bădilă, anunțată și jucată simultan la Petroșani, Pitești, Piatra Neamț.

Nu e neapărat obligatoriu ca o montare bucureșteană să consacre o piesă, dar programarea ei în repertoriul unui teatru de prestigiu ca Teatrul «Bulandra» ni se pare a-i da girul ultim și poate definitiv. Piesa lui Bădilă are incontestabile virtuți de tehnică dramaturgică, dar mai ales de substanță ideatică: acțiunea se petrece în ceasurile unei singure după-amezi, cea din 22 august 1944, într-o singură încăpere, în care patru oameni care nu se știu și nu-și cunosc nici măcar numele unul altuia, patru comuniști ilegaliști, așteaptă vestea misiunii pe care trebuie să o îndeplinească. De aici, atmosfera curentată de neliniștea așteptării și nerăbdarea acțiunii, de aici posibilitatea de a investiga psihologii diferite, de a contura portretele a ceea ce ne-am obiș-nuit să numim eroi-comuniști. Regizorul Petre Popescu finisa, la ora cînd notam aceste câteva impresii, ultimele scene ale piesei, în care îi reîntîlneam, cu plăcere și speranță, pe Ion Besoiu, Cătălina Pintilie (în fotografie), Gh. Oancea și Cornel Coman.

Box-office-ul Joannei Shimkus
— care de curind a anunțat că
de acum încolo are de gînd să realizeze
un singur film pe an —
a crescut simțitor în urma succesului înregistrat
cu filmul «*Tiganul și fecioara*»
(după D.H. Laurence).

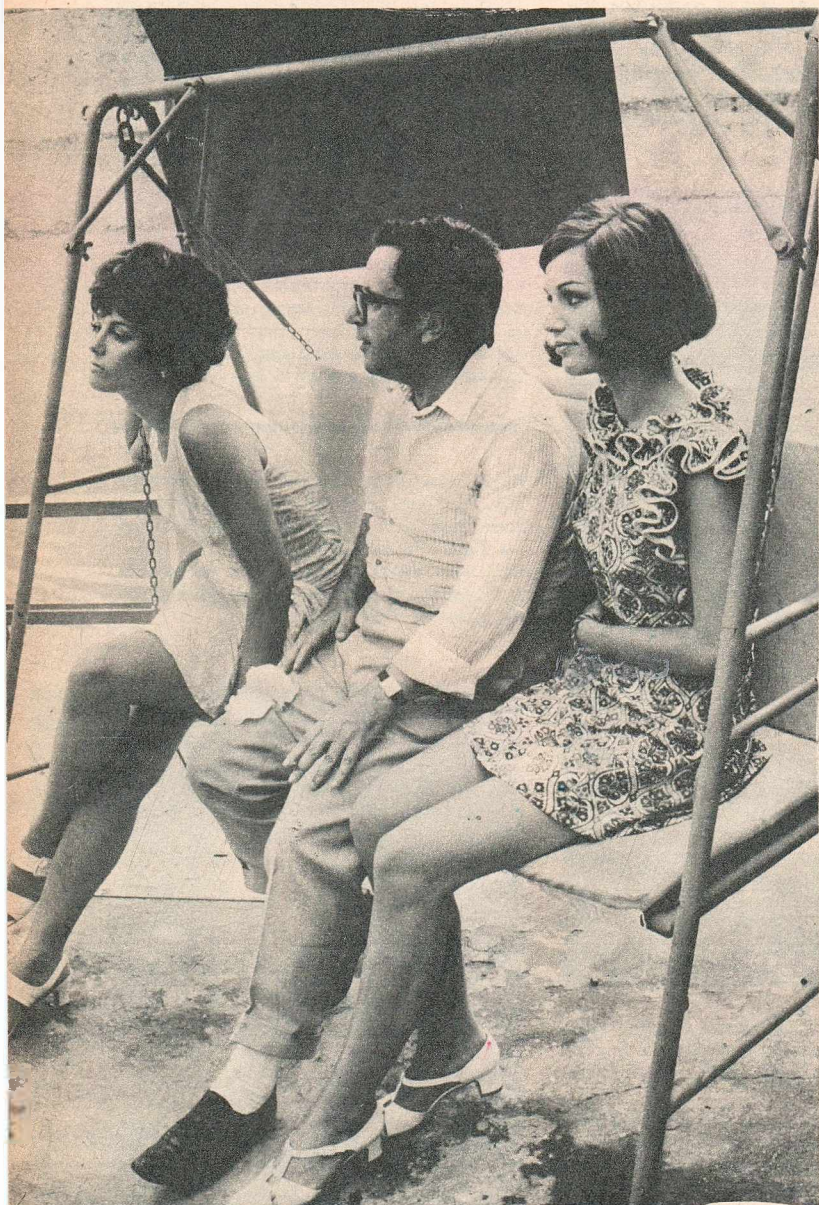
ACTORI ȘI ROLURI

Claudia Cardinale și Catherine Spaak
apar împreună în filmul
«*Sigur, foarte sigur, chiar probabib.*»
În timpul lucrului pe platou
cele două vedete nu s-au sfiit să comunice ziarștilor
ceea ce gîndește fiecare despre cealaltă.

Catherine :
Nu pot să spun că ea (n.n. — Claudia Cardinale)
ar dispune de posibilități actricești nelimitate.

Face bine anumite lucruri...

Claudia :
Se zice că Spaak ar avea multe defecte.
În sfîrșit, dacă le are, îi vin bine.

Sylva Koscina și Maurice Ronet
sînt parteneri într-o ecranizare ambițioasă
dar din păcate foarte anemică:
«*Modificarea*» lui Michel Butor
(traducătorii noștri au dat cărții
un titlu mai sentimental, «*Renunțarea*»),
transpusă pe ecran de Michel Worms.

te-

le-

gra-

me

● Anthony Quinn — văzut de curînd pe marele și micul ecran în «Secretul de la Santa Vittoria» și, respectiv, «Viva Zapata» — va fi protagonistul primului film produs de noua societate înființată de cineștii Blake Edwards și Harold Robbins. Este vorba de «Greva», o ecranizare după cartea lui David Chandler. Rolul lui Quinn este acela al unui lider sindical mexican.

● Jean-Pierre Mocky, Denys de la Patellière și Gilles Grangier și-au unit forțele pentru a realiza un documentar închinat eforturilor oamenilor de știință de a combate cancerul.

● Anne Baxter, James Stewart și George Kennedy sint parteneri în filmul «Parada nebunilor».

● Regizorul polonez Janusz Morgenstern și scenaristul Janusz Glowacki definitivează împreună un scenariu inspirat din căutările tinerei generații.

● Gérard Oury a obținut acordul lui Marcello Mastroianni pentru un film ce urmează a fi realizat în 1972. Singura informație dată pînă acum publicității este aceea că punctul de pornire al scenariului ar fi «niște fapte reale».

● Casa Universal ne anunță că cineastul Fred Zinneman, cu sprijinul producătorului John Wolf, va ecraniza romanul lui Frederik Fortysth «Abelard și Eloisa». Filmările vor avea loc în Anglia și Franța.

● O altă companie cinematografică recent inaugurată, «First Artists Production Co», condusă de Paul Newman, Barbra Streisand și Sidney Poitier, își va începe activitatea către mijlocul acestei luni. Primul semn de viață va fi filmul «Jim Kane», realizat de Stuart Rosenberg. Protagonist — Paul Newman.

● Tinerețea lui Charlie Chaplin a inspirat studiourilor de televiziune BBC un film ciudat — cel puțin așa se anunță — în care marele cineast nu apare nici o clipă. Rolul principal este deținut de cîntărețul și actorul Tommy Steele (foto 1) care, printre altele, ține să execute acțiuni ce cad de obicei în seama cascadorilor: sărituri de pe un acoperiș înalt de zece metri, rostogoliri periculoase etc.

● Marlon Brando («Viva Zapata») va fi interpretul principal al filmului «Oaspeți de noapte» semnat de Michael Winner.

pe ecran

HAIUCII LUI SAPTECAI

Iată și făgăduita reîntîlnire cu haiducii, așteptată cu un îndreptățit interes de către cei care îndrăgesc filmul de aventuri în stare să se respecte pe sine însuși. După «iarna nemulțumirii noastre» (B.D. intră în acțiune, Cîntecul mării), eroii serialului început acum 5 ani se reinstalează pe ecrane nu numai pentru a ne lua cu ei în vârtejul întâmplărilor palpitate, ci și pentru a ne mai întări încrederea în posibilitatea unei reîntoarceri către exigență. Seriozitatea profesională a lui Dinu Cocea, existența unui scenariu dobîndit din colaborarea cu Eugen Barbu, scriitor care iubește și înțelege cinematograful cu

de Constantin POPESCU

CONSTANTINE Eddie

Actor francez de film, de cetățenie americană, născut la 29 octombrie 1917, la Los Angeles, dintr-o familie de origine rusă. Pleacă din S.U.A. cu o trupă de operetă, la Viena, unde avea să ia lecții de canto pentru a se dedica operii (tatăl său fusese bariton). Revine în patrie și, după ce eșuează la New York, se întoarce la Hollywood unde dublează o serie de staruri în filme muzicale. În 1949 vine la Paris, unde cunoaște pe Edith Piaf, care, încântată de vocea lui, îl angajează pentru o operetă de Marcel Achard: *La p'tite Lilli*, pe care ea o juca la teatrul ABC. De la operetă trece la film și în 1953 Bernard Borderie are fericita idee de a-l angaja să dea viața unui popular erou, Lemmy Caution, în ecranizarea romanului lui Peter Cheyney: *La femme vert-de-gris*; *Cet homme est dangereux*; *Les femmes s'en balancent*; *Ces dames préfèrent le mambo*; *Vous pigez?*; *Me faire ça à moi!* ș.a. El va lansa primul (cu mult înaintea serialului James Bond) voga filmelor polițiste cu eroi imbatabili, băcți spectaculoase, gadget-uri și cohorte de femei fascinante: *Je suis un sentimental*; *Treasure of Santa Teresa*; *Cinele de pică*; *Adio, Charlie!*; *Ça va border*; *Une nuit à Monte-Carlo*; *Du Rififi chez les femmes* ș.a. Din cele peste 60 de filme realizate până azi, acest popular actor, nu prea frumos, dar cu mult farmec și o voce nespuse de agreabilă, a avut uneori ocazia să arate că poate fi capabil și de alte performanțe decât cele pugilistice. Așa au fost aparițiile lui în: *L'homme et l'enfant* (Raoul André — 1957); *Une grosse tête* (1959); *L'empire de la nuit* (1962); sau în filmele lui Godard: *La paresse* (schechi din *Les 7 pêchés capitaux*) și *Alphaville* (1965).

CONWAY Jack

Regizor (și actor) american de film, de origine irlandeză, născut la Graceville (Minnesota) la 17 iulie 1887; mort la Los Angeles, la 11 octombrie 1952. Pionier al Hollywoodului, debutează ca actor într-un teatru de amatori, în timp ce lucra la căile ferate în Santa Barbara, pentru a deveni curînd actor de teatru profesionist. Vine la Hollywood atunci cînd se înghiebau primele companii, și din 1909 joacă în filme de cowboy de scurt-metraj. Scrie scenariu pentru D.W. Griffith și în 1913 debutează în regie cu *The Old Armchair*. De atunci și pînă în 1949, anul retragerii sale, turnează un număr apreciabil de filme, egale în ce privește perfecția lor tehnică și distribuția lor de prim rang. J.C. este unul dintre bunii meșteșugari ai Hollywoodului de ieri, capabil să realizeze uneori opere de anvergură ca: *Viva Villa* (1934) cu Wallace Beery sau *Marchizul de St. Evremont* (1935) cu Ronald Colman. A excelat în toate genurile. A turnat filme de moravuri despre tineretul dezaxat al anilor de nebunie '20 ca: *Fetele noastre de azi*, cu Joan Crawford; *The Great Gatsby*, după Scott Fitzgerald, și despre mediul universitar: *Cuceritorul* cu Robert Taylor, despre lumea reporterilor: *Oameni care înfruntă moartea*, cu Clark Gable, Myrna Loy, sau a afaceriștilor: *The Hucksters*, cu Clark Gable, Deborah Kerr. A înscenat musical-uri: *Aghiantul prințesei (New Moon)* cu Grace Moore și Lawrence Tibbett și *Carnavalul alb* cu Joan Crawford și James Stewart. A lansat pe Jean Harlow în *Femeia cu părul roșu* și ulterior în *Fata din Missouri*, *Reputația d-rei Allenburry* și *Saratoga*. A pus în valoare personalitatea lui Hedy Lamarr în *Delir*, în *Boom Town* și *Crossroads* și pe cea a Lanei Turner în *Honky Tonk*. A mai turnat filme polițiste: *Arsene Lupin*, cu frații Barrymore; filme sociale: *Dinții balaurului*, după Pearl Buck, cu Katharine Hepburn; filme de război: *Assignment in Brittany*, cu J.P. Aumont; sau melodrame: *Julia Misbehaves* cu Greer Garson și comedii trănșnite: *Love Crazy* cu cuplul William Powell-Myrna Loy.

COOGAN Jackie

Actor american de film, născut la Los Angeles (California), la 26 octombrie 1914. A fost cel mai celebru copil-minune al filmului mut. Charlie Chaplin l-a descoperit pe o scenă obscură, unde apărea împreună cu părinții săi, modești actori de varietete. Avea 4 ani cînd a debutat în *A Day's Pleasure* (1919) cu Charlot. Chaplin îi dă apoi să joace rolul orfanului din *Puiul (The Kid — 1921)*. Cuplul lor, vagabondul și picutul hăituiți de polițai și de domniile de la asistența socială, va cuceri inimile milioaneilor de spectatori de pe glob. Filmele ulterioare ale acestui copil genial aduc aur în casă, iar săliile sînt luate cu asalt. Voiajul lui prin Europa capătă proporțiile unui marș triumfal. Șefi de state, somități ale artei și culturii și în să-i vorbească, să apară alături de el. Adorația mulțimilor capătă aspecte delirante. De la *The Kid* și pînă prin primii ani ai sonorului, pe tot parcursul anilor '20, lista filmelor lui e apreciabilă: *Peck's Bad Boy*; *Trouble*; *My Boy*; *Oliver Twist*; *Daddy*; *Circus Day*; *Long Live the King*; *Little Robinson*; *A Boy of Flanders*; *Jane Carpenter*; *The Rag Man*; *Old Clothes*; *Buttons*; *The Bugle Call*; *Johnny Get Your Hair Cut*; *Tom Sawyer*. Cînd a apărut vorbitorul era deja un adolescent, în perioada îngrată de tranziție. Se încercaseră soluții disperate pentru a prelungi în mod fals o copilărie miraculoasă. O dată cu apariția altor mici celebriități, înțelege că timpul lui de glorie treceuse. Continuă să mai apară pe ecran, cu intermitențe. Se remarcă mai ales în presa de scandal, printr-un proces intentat mamei sale, în care și revindica o parte din milioanele cîștigate, printr-un mariaj și un divorț zgomotoase cu Betty Grable, diverse accidente de automobil, afaceri cu droguri etc. Repare uneori pe ecrane sau la TV, un domn gras și chel, care nu mai are, desigur, nimic comun cu nutrișoara de inger nespălat a legendarului *Kid* de odinioară.

COOPER Gary

Actor american de film, de origine britanică, născut Frank Cooper, la Helena (Montana — S.U.A.), la 7 mai 1901, mort la Hollywood, la 13 mai 1961. A fost unul dintre cei mai celebri actori ai ecranului mondial. A reprezentat mai ales pe ecran tipul omului cinstit, curajos, al eroului fără glorie, al unui dintre ultimii cavaleri ai Vestului sau al americanului mijlociu, al self-made-manului (fără cusururile speței sale). Aparent grav dar timid, cu o dezarmantă candoare dar cu un particular simț al umorului și o mare fantezie personală, era întodeauna plin de neprevăzut și de un farmec irezistibil. E greu de cuprins în limitele unei prezentări sumare povestea vieții și carierei sale, a palmaresului său (de mai multe ori deținător al premiilor Oscar, al Asociației criticilor newyorkezi, al diverselor festivaluri internaționale), a imensei sale popularități pe glob și în special în S.U.A. (întodeauna între primii în referendurile anuale ale lui Motion Picture Herald între 1936 și 1954). Moartea sa tragică a îndoiat întreaga lume cinematografică. Milioanele de cinefili pentru care el reprezenta aproape un prieten îi poartă post-mortem aceeași venerație născută dintr-o mare dragoste, pentru ceea ce a însemnat el, marele «Coop». Să ne amintim din lunga listă de peste 100 de filme în care a apărut: *Bengali*; *Marco Polo*; *Suflete pe mare*; *Beau Geste*; *Adevărata glorie*; *Sergentul York*, *Cui îi bate ceasul*; *Saratoga Trunk* și *Veneau spre Cordura*; filmele western: *Arizona*; *Lolita*; *Caravana însingurată*; *Avangarda erorilor*; *Mezalianța*; *Texas*; *North-West Mounted Police*; *Dallas*; *High Noon*; *Vera Cruz*; dramele de toate națiunile, de la *Marocca* la *Peter Ibbetson*, de la *Adio armelor* la *Friendly Persuasion*; comedile, de la *Trei și una*; *Extravagantul Mr. Deeds*; *A opta nevastă a lui Barbă-albastră*, la cea sofisticată: *Desire*; *Casanova Brown*; *Ariana*: filmele de aviație: *Jeanine*; *Wings*; biografiile: *Lou Gehrig*, *Dr. Wassell* ș.a.

Marga Barbu — Anița, doamna haiducilor.

HAIUCII LUI SAPTECAI

(Urmare din pag. 21)

adevărat, — nu de ochii lumii — sînt punctele de sprijin ale încrederii.

Actualul episod — care anunță începutul unei subserii de alte trei capitole — aduce surpriza unei noi căpetenii haiducești, Anghel Șaptecai (Amza, care a avut la început chipul lui Besoiu și apoi pe cel al lui Emanoil Petruț, a murit între timp și, vorba filmului, «morții cu morții, viii cu viii»). Iniocuirea eroului principal — întreprindere pușin obișnuită într-un serial — cerea o pregătire a «intrării în scenă». Preluarea «din mers» a rolului, soluție facilă și stînjenoasă, a fost ocolită cu grijă, autorii alegînd-o pe aceea mai riscantă a cunoștinței treptate cu proaspătul conducător. Apariția cam misterioasă a voinicului Șaptecai, disparițiile sale forțate, nfericita sa biografie sînt lămurite rînd pe rînd, fără ostentație, fiecare nouă etapă a apropierii de erou constituind progresul în acțiunea propriu-zisă a filmului. Episodul, așa cum ni se înfățișează el pe ecran, lasă impresia că regizorul nu l-a structurat întotdeauna în funcție de această idee; de aici — o oarecare fragmentare a acțiunii, neîntîlnită în seriile anterioare. Atenția este solicitată, în acest caz, poate mai mult decît a fost planificat inițial, de spectaculozitatea scenelor de vîrf — întîlnirile hotărîtoare dintre eroi, urmările, petrecerile înecate în culoare, vin și cîntece (glasul Mariei Tănase, împrumutat Aniței, vine dintr-o altă lume, care este numai și numai a genialei artiste). Există o complicitate a autorului cu spectatorul doritor să întîlnească astfel de momente. Dinu Cocea ține ca această complicitate să nu devină o măgulire ieftină, și severitatea sa, verificată de atîtea ori, ne dă dreptul să credem că tendința spre o anumită măreție în sine a imaginii (filmările între crestele Babelor) este doar o ispită trecătoare.

Nu numai regizorul a avut de înfruntat greul acestui serial al cărui caracter aparte, de trecere, nu poate fi ignorat, ci și actorii, chemați să împlinească prin personalitate și farmec pauzele inerente, să asigure permanența sugestiilor. Marga Barbu, vașnica Anița, era de mult călătit cu solicitările intense ale rolului, știm că pentru ea e greu să mai găsești un petic de pămînt pe care să-i fie teamă să pășească. Florin Piersic, noul protagonist, mai avea de luptat și cu amintirile — bune sau rele — ale predecesorilor. Este meritul său acela de a nu ne îndemna la nici un fel de comparație cu alții, ci doar cu sine însuși. Piersic este ceea ce aștepta lumea de la el să fie, adică un erou de serial autohton sută la sută, așa cum în *Oameni și șoareci* a fost un erou steinbeckian sută la sută.

Un răsfăț stingaci, supărător, neașteptat, în interpretarea actriței Aimée Iacobescu (domnița Ralu). Poate în seria următoare a mai «crescut», cum se spune în limbaj de specialitate.

Magda MIHĂILESCU

de Felicia ANTIP

CONCEPȚIA PROPRIE

Mă neliniștește intrucîtva atenția acordată de la o vreme de «Poșta televiziunii» unor scrisori venite parcă de pe altă lume. Dacă ar fi tratate ca niște trănșni, ca niște aberații care pot stîrni doar un zîmbet amar — mai trecă-meargă. Dar li se răspunde de-adevăratelea, serios, cu argumente care acceptă cadrul propus discuției de către un preopinient ignar. Bunăoară, telespectatorului care cere «să se dea numai piese și filme românești, că-s mai frumoase, iar pe cele străine tot nu le pricepem», i se explică răbdător că producția națională de filme este insuficientă pentru a satisface cantitativ necesitățile programelor televiziunii și i se prezintă acte justificative: lista pieselor românești transmise în ultima vreme. În același spirit se stă de vorbă și cu cei indignați de imoralitatea modelelor de viață propuse de filme ca «Doamna Bovary» (fiind vorba nu de calitatea ecranizării, ci de subiect) sau «Gustul mierii».

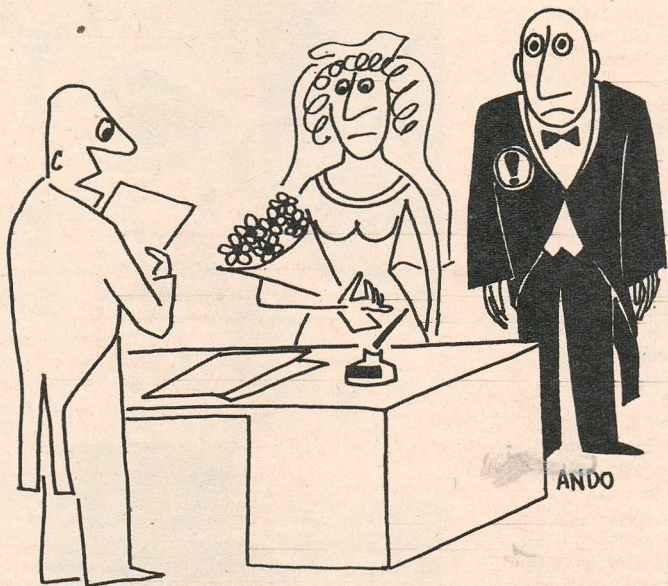
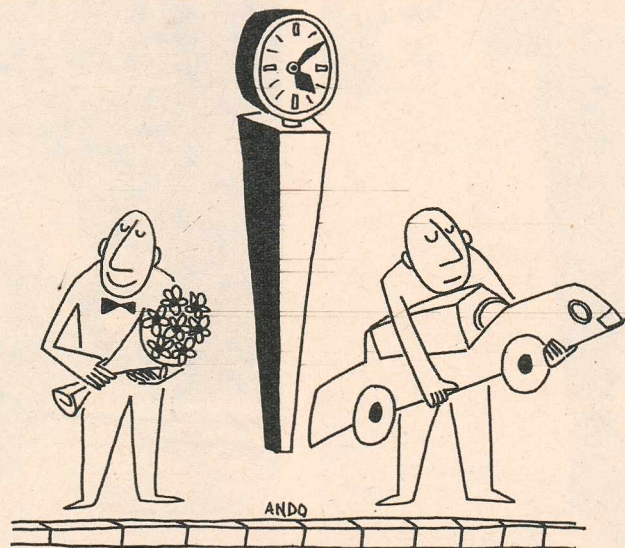
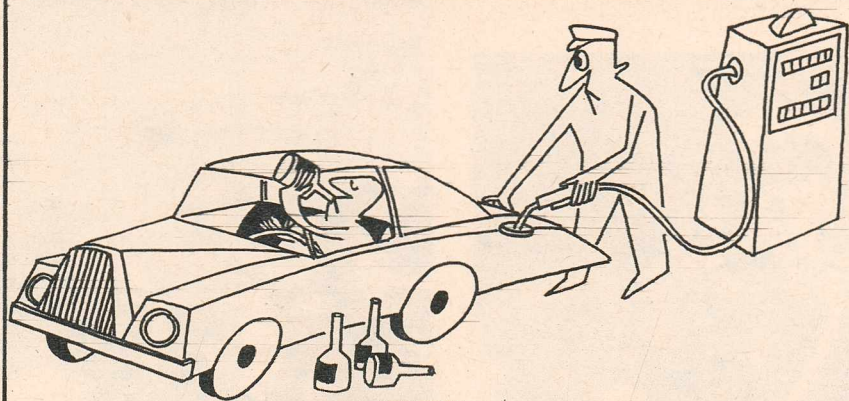
Presupun că e vina mea. Că mi-am pierdut simțul umorului. Că poștașul televiziunii se amuză prefăcîndu-se a lua în serios scrisorile anticulare și că vrea doar să ne arate cît de mare e grădina lui Dumnezeu și ce minunății se pot pescui din scrisorile telespectatorilor. Dar senzația de jenă pe care o încerc nu vrea să dispară. Prea mult rău au pricinuit vieții noastre culturale anumite practici rigide în anii cînd fuseseră ridicate de către unii la rangul de principiu diriguitor. Nu mă tem că puncte de vedere atît de înguste s-ar mai putea impune la televiziunea română. Dar cîta vreme celor ce — din neștiință, cu analfabetă bună-credință sau oricum altfel — mai încearcă să propage asemenea «idei» nu li se spune răspicat că ceea ce susțin ei vine în contradicție cu politica culturală a acestei țări, parcă-parcă nu e totul în ordine. Parcă-parcă ar mai exista primejdia de a ceda cite o palmă în fața presiunilor retrograde de un fel sau altul. Mai ales cînd discuția are loc nu prin corespondență, ci public, și ocupă o bună parte din cele 15 minute de dialog, în detrimentul unor probleme cu adevărat relevante. Mai ales cînd încep micile concesii: o schimbare a proporției dintre diferitele tipuri de emisiuni muzicale implicînd dispariția aproape totală a muzicii simfonice și de cameră, pauze programate între emisiunile «pure» și cele «impure», urme timide pe care însă cei ce au contractat cu ani în urmă alergie la un anumit conformism și la o anumită rigiditate le recunosc de departe.

Datorînd promptitudinii cu care televiziunea satisface cererile unor telespectatori deosebit de insistenți, reluarea la un interval foarte scurt a filmului fals polițist și fals psihologic «Jocul de curbură». Concesie mărturisită. E greu de crezut că specialiștii televiziunii ar atribui vreo valoare acestei pelicule de duzină, după cum este inexact că vreun cronicar ar fi scris măcar un singur cuvînt elogios la adresa ei. Și totuși, cînd mă gîndesc că aceiași specialiști ocupă spațiul telecinematecii — onorat în ultima vreme de filme ca «Salvatore Giuliano» — cu o înghiebare atît de stingace cum a fost «Marele Gatsby» (incredibilă lipsă de meșteșug elementar într-o producție hollywoodiană; la acest nivel nici nu mai face să vorbim despre sacrilegiul la adresa lui Fitzgerald), mă întreb din nou: există oare un punct de vedere al televiziunii, ferm, indiferent la presiunile pentru coborîrea ștachetei?

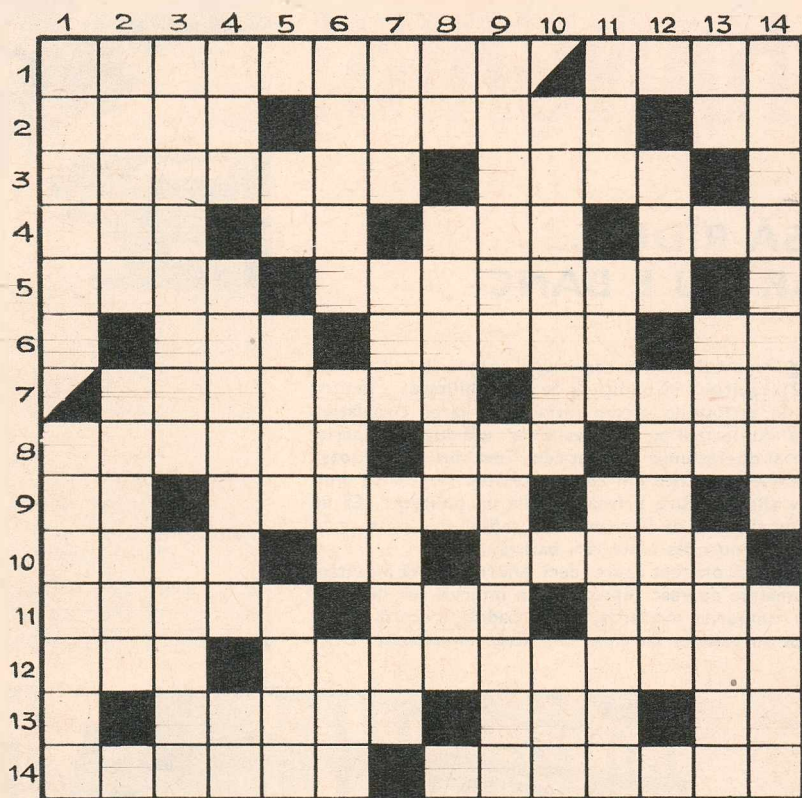
Un domeniu în care lipsa unei concepții proprii și a unei echipe în măsură s-o asigure se resimte tot mai puternic este teatrul TV. O inițiativă atît de promițătoare ca invitarea în reprezentare a unor regizori de teatru este compromisă de mediul neutru, incapabil să-i ajute, în care invitații sînt siliți să debuteze. Mai simplă pentru regizorii de film (Geo Saizescu, Andrei Blaier, Savel Stio pul), adaptarea la specificul televiziunii nu este înlesnită regizorilor de teatru (Horea Popescu, Sorana Coroamă), de specialiști care să amortizeze șocul primului contact cu exigențele camerei de luat vederi. Și astfel, «Titanic Vals», despre care cu evidentă exagerare ni s-a spus în prezentare că ar fi o «operă genială», a avut parte de o tratare teatrală amorfă, lipsită de relief, în timp ce, în «Viața ce țî-am dat», unele elemente specific telegenice (secvențele în care apare tînarul mort) au fost lucrate la nivel de amatorism și introduse neorganic în spectacol. Dacă este adevărat că experimentatul grup de regizori de teatru TV a fost risipit organizatoric în cele patru vinturi, devine evident că la televiziune a dispărut considerația necesară pentru cea mai importantă profesiune specifică. De aici, deingrolodă. Despre piesa lui Pirandello «Viața ce țî-am dat» se poate spune un singur lucru bun, dar acela la superlativ: a prilejuit o creație excepțională Dinei Cocea. Actrița a avut un rol pe măsura ei și l-a realizat cu măiestrie, cu o inteligență scenică desăvîrșită. Partenerii ei păreau puși doar să-i dea replica la o repetiție. Unii au dat-o corect, alții (interpretul preotului), într-un mod penibil.

UMOR

de ANDO

antologie lirică „eminesciană“

ORIZONTAL: 1) «Cu vecinicia sunt legat. Ci voi să mă dezlege» (Lucaefărul) — «Doamna mărilor ș-a nopții varsă liniște și somn» (Scrisoarea III). 2) «O, ceas al tainei, asfințit de sară» (Trecut-au anii...) — «C-un murmur rostogolite-a ei valuri ginditoare/ Ce mișcându-se-adormite merg în marea de amar» (Memento mori) — «Astru ce abia răsare!» 3) «Roz-alb-auroră, cu bucle de aur/ Sclipinde-n rubin» (O călărire în zori) — «...sombre palate,/ De luna regină pe rind vizitate» (Mortua est). 4) Cetatea banilor, pe scurt — Din val în val, din mal în mal! — Simțămintele dintii! — Un copac «cu umbra lăcă și cu flori pină-n pământ/ Înspre apa-ntunecată/în se scutură de vânt» (Gemenii). 5) Privește!... — ...Strigoii. 6) Îndirjiți la suflet! — Dintre ramurile lor «melancolic cornul sună» (Peste vîrfuri) — «La marginea mării!». 7) Împărat și proletar — «Să fii al meu mire meritui de zodii/ Și ție păstrat-am a sinului rodii» (Diamantul Nordului). 8) «Blinda baterie de vînt» (pl; Dorința) — «O, mamă...» (reg.) — «Pe copite iau în fugă fața negrului pămînt» (Scrisoarea III). 9) Deasupra totdeauna — Poem după Fr. Schiller, localizat «Lîng-a leilor grădină» — Culese! 10) «Mii de coifuri licioare ies din umbra-ntunecoasă/ Călăreții Implu cîmpul și roiesc după un semn» (Scrisoarea III) — La o artistă! — Înhamat la «bătrîna căruță/ Care scriștie...» (Mitologice). 11) La mijloc de codru des — «Glasul amintirii» (Departate sunt de tine...) — «Prin flori se arată o gură ce ride.../ Cu fața ascunsă în păru-i, șirată,/ De-amoru-i prosteteac așa se disface» (Diamantul nordului). 12) «Pe-oginda-i de unde răsfrînge-n tăcere/ Fantastic purpur» (O călărire în zori) — «Numai eu, ramas același,/ Bat mereu același drum» (pl; Pe aceeași ulicioară). 13) «O, geniu'nalt și mare» (reg; La mormîntul lui Aron Pumnu) — Din el nici urmă n-a rămas — «În van căta-veți»!! 14) «A pus gînduri uriașe într-o ceașcă de furnică/ O voință-atît de mare-ntro putere-atît de mică/ Grămădind nemărginirea în sclipitu-unui atom» (Memento mori) — «Plai rizînd cu iarbă verde,/ Ce se leagănă, se pierde,/ Undoind încetîșor» (De-aș avea).

sa, isvorul./ Singur fuse îndrăgîtul, singur el îndrăgîtorul» (Călin) — Întruchiparea «Soarelui, copil de aur al albastrei sfînte mării» (Memento mori). 2) «Un templu în ruină, de apă înecat,/ Pe jumătate murii și stilpii și-i înclină/ Și stă curînd să cadă de vreme sfărîmat» (Povestea magului călător în stele) — «De-atîtea ori, de-atîtea ori» (De ce nu-mi vii?). 3) «Descălătorii de țară, dătători de legi și datini/ Ce cu plugul și cu spada ați întins moșia voastră/ De la munte pin'la mare și la Dunărea albastră» (Scrisoarea III) — «...mure rămas-au buzele-i abia deschise» (Înger și demon). 4) Te încîmpînă în prag — «Iți faci în codru mindru prag/ Săgeți de aur pe-al tău umăr./ Gonești vîntul tău în stol» (Dona Sol) — Un astru-n asfințit! 5) Coboără-n jos — A scris muzica la versurile! Și dacă ramuri bat în geam — «Ca o umbră asiatic prin pustiu calu-și alungă/ De-l întreb: unde-i Ninive? el ridică mina-i lungă» (Memento mori). 6) «Sub șirul lung de mindri tei/ Ședeau doi tineri singuri» (Lucaefărul) — Anin e, răsturnat în unde — La steaua! 7) Un vorbăreț — «Acolo-s dumberăvi de aur cu poiene constelate/ Codrii de argint ce mișcă a lor ramuri luminate/ Și păduri de-aramă roșă răsundînd armonios» (Memento mori) — Epigonii (sing.). 8) Marion! — «Craul cel tînăr din Geția cea veche» (Titlu) — Do, vechi. 9) «Pe inima sa poartă de-atunci o neagră pată» (pl; Strigoii) — «Cite-au mai văzut și ele» (sing; Memento mori). 10) «Țara mea de glorie, țara mea de dor» (Ce-ți doresc eu ție) — Cuprinse de vrajă! 11) Cîntec de colindător — «Repezind bălaia undă/ Floarea țărmlui o smulgi/ Și o duci, o duci cu tine,/ Viijind încet pe prund» (Ce șoptești atît de tainic...) — Aștri pieriți «în drum/ În depărtări albastre» (La steaua). 12) De tine se vorbește — «...doi copii/ Cu plete lungi, bălaie» (Lucaefărul). 13) Din străinătate! — «Oare ce gîndește hitrul de stă ghem și toarce-ntro-una?» (Cugătările sărmanului Dionis) — Izvor fără de viață. 14) Dorința — «Copiele din basmu, cu ochii cu dulci raze,/ Cu părul negru coade, cu chipul dulce drag» (Cînd crivățul cu iarna).

Lucreția Sofia BUCURESCU

VERTICAL: 1) «...văzîndu-și fața în oglinda

Cuvinte rare: ASIR, TUT.

Dezlegarea jocului «CUVINTE CELEBRE» apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) CEZAR — PICARD. 2) ISAC — HORATIU. 3) COD — HERODOT. 4) EPICUR — SIN — C. 5) R — GAGARIN — NA. 6) OD — TOCA — ACAR. 7) ITO — LIC — APA. 8) TOM — MIDAS — OG. 9) AG — TOT — REALI. 10) CERES — MEDEEA. 11) INAR — RIVAROL. 12) TERTULIAN — NE.

ULTIMUL BANC CU MILIȚIENI?

-JE PARLE FRANÇAIS!

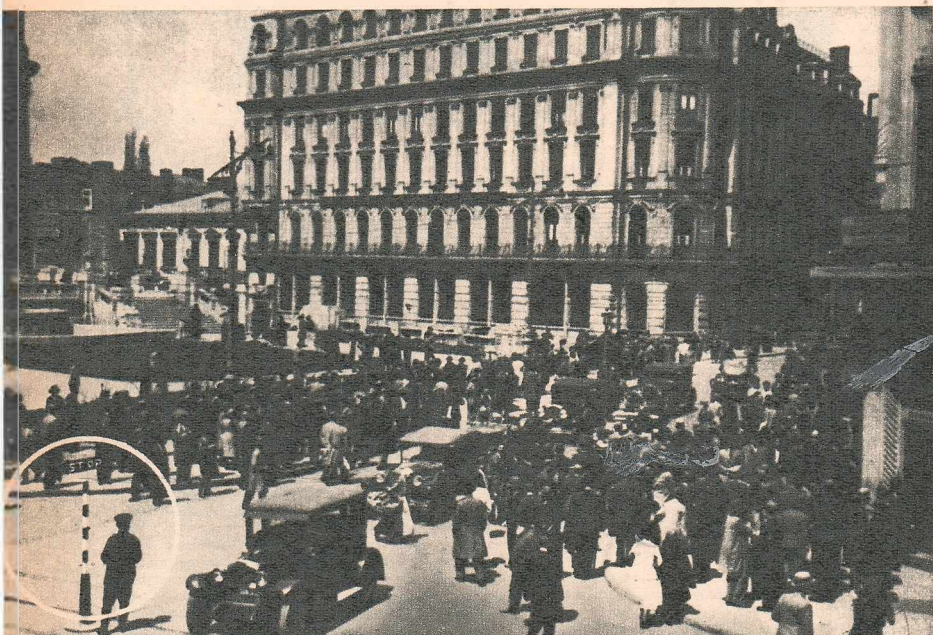
O SĂ RÎDEȚI... DAR NU E BANC!

«Regulamentul asupra serviciului sergenților de oraș» din 1921, capitoul «Condițiuni de admisibilitate»... Pentru funcții în atribuțiile cărora intra și dirijarea circulației, baremul intelectual nu era prea sever: «Să știe citi și scrie, precum și operațiunile aritmetice». Ceva mai pretențioase erau *povețele practice* din cartea aceluiași sergent de oraș, inclusiv aliniatul care privea regulile de politețe: «Să fie curat îmbrăcat, să nu fumeze în fața șefilor și în post, să nu scuipe și să nu sufle nasul fără batistă».

Saltul către prezent apare deci enorm, dar să nu uităm că o jumătate de veac reprezintă un interval atât de mare pentru timpurile moderne, încât roadele trecerii lui nu mai pot surprinde. Ba chiar sînt fără semnificație. Doar

Ca să pledeze pentru prudență, milițianului i se cere mai întîi să fie el însuși un virtuos.

Modernizarea presupune și confruntare internațională. Sergentul major George Rășchitoru, unul dintre cei trei milițieni declarați cei mai buni agenți de circulație ai anului 1970, dirijează cu eleganță și spontaneitate circulația din Praga.

↳ O intersecție celebră în București — Calea Victoriei cu bulevardul — la începutul dotării ei cu tehnică pentru dirijarea circulației: «semaforul» manual. Rolul polițistului nu era cu nimic mai activ decît acela al unui ușier sau băiat de la tabela de goluri a stadioanelor de astăzi. Se vede, de altfel, nu numai din indiferența lui, ci și din «disciplina» pietonilor. Apropo, iubiți confrăți pedestri, vă place cum traversau predecesorii?

▲ Apropo de confruntări internaționale: la Praga, cu prilejul aceluiași schimb prietenesc de experiență, reprezentanta Poloniei Anna Șimanska își valorifică «arcele» delicateței. Dacă George Rășchitoru a făcut față în întrecere cu vedeta intersecțiilor varșoviene, merită cu atât mai mult să-l recunoaștem, de acum încolo, pe străzile Bucureștiului.

gazetarul cîrcotaș, vinător de găselnițe, e în stare să se întoarcă pe velocipedul anacronismului atîta amar de timp, exclusiv pentru a căuta nostimade.

Noi n-am făcut ocolul cu acest scop. Am vrut doar să sugerăm de pe loc și dintr-un foc o chestie, care altminteri riscă să pară puerilă. În aceste luni, cînd pe toate căile discutăm, analizăm, propunem și pregătim cum să fie asigurată reciclarea cunoștințelor în diferite profesii și domenii de activitate, iată-ne vorbind despre ridicarea calificării... cui? A agenților de circulație! Perfecționarea pregătirii omului cu fluierul dincolo de gesturile care au devenit elegante — dirijor și balerin — și dincolo de asigurarea unei completări gramate a procesului-verbal de contravenție poate părea, unora, un mod de a te afla în treabă.

Știu pînă și copiii că unul din fronturile-vîrf ale exploziei modernului îl constituie circulația rutieră. Ne-am intoxicat scriind și citind despre embouteillage-uri, flux, consum, poluare, prudență, permis, pană; nenumărați mecanici, vopsitori, tinichigii, doctori, sociologi, caricaturiști, agenți de asigurare trăiesc de pe urma rulaului nebun de pe străzi și autostrăzi; plîngem, rîdem, țipăm, învidiem, strănutăm apropo de invazia motorului cu explozie arti-

culat cu vilbrochenul, dar în toată această nebulosă de sunete, imagini, mirosuri, sentimente și resentimente generate de ofensiva automobilului uităm tocmai de acel om care e plasat exact în mijlocul infernului. Perorăm, teoretizăm, ne trăim frica pe trotuare sau pe trecerea-zebra, la volan sau pe locul rezervat persoanelor cu copii în brațe, dar nu ne gîndim ce efort suplimentar de adaptare profesională presupune pentru omul din mijlocul străzii fiecare nou automobil care aglomerează circulația. Ni se pare simplu să stai acolo, în echilibru, pe dunga mediană, făcînd slalom cu motocicletă după un contravenient, să stai, să dai din mîini, să mai aplici cîte o amendă și să fluieri, să fluieri mult.

În realitate lor li se pretinde cu totul altceva, și ar fi bine să reflectăm la aceste pretenții cînd, admonestați prin țignal, scoatem actele de identitate puși pe hartă.

— Agentul de circulație — ne declară tovarășul colonel Victor Beda, șeful direcției de resort din Inspectoratul general al miliției — trebuie nu numai să asigure fluența și siguranța traficului rutier. Îl pregătim să devină și îi cerem să fie și un agent al politeței, precum și omul primului ajutor.

Prin formele și metodele pregătirii profesionale, mili-

TICĂLOȘIE ȘI MODESTIE

Sînt desigur ticăloși care vor să lucreze în stil mare, în spații vaste, plini totdeauna de obsesia unor lovituri teribile. Că de multe ori nu reușesc, asta e altă poveste... Simpla ticăloșie nu asigură imediat succesul. Nu e suficient să ai o conștiință încărcată pentru ca afacerile să-ți meargă ca pe roate. Un asemenea individ chiar mi se plîngea, într-o frumoasă zi de primăvară, că nu înțelege cum de nu-i mai merge nimic... Ei, se mai întîmplă. Ar fi reușit în escrocherii mai mici, dar asta i se pare degradant, nu voia să-și strice mîna! Avea orgollul ticăloșiei lui.

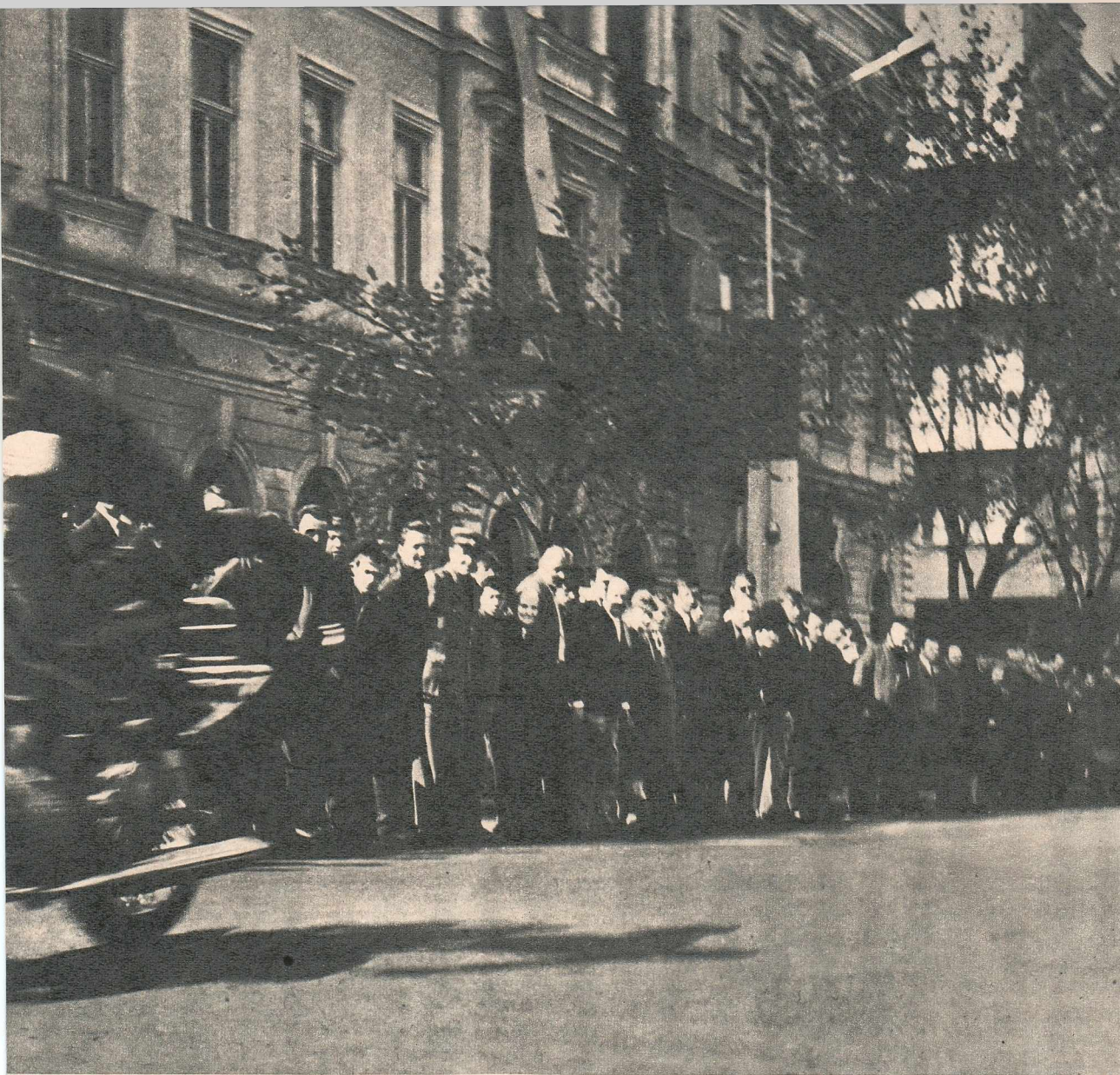
Dar există — trebuie s-o recunoaștem — și ticăloși modești. Ticăloși care n-au simțul aventurii, care sînt aproape niște oameni de casă. Își văd, cum se spune, lungul nasului — ei nu visează mașini luxoase, ci doar niște inofensive și infantile biciclete... Își înnoadă bicsnicile afaceri cu modestia și răbdarea cu care gospodinele croșetează. Modești, tăcuți, sfoși, răbdători. Nici nu se laudă, nici nu întrec măsura — ca să spun așa — fără numai «strictul necesar». Au grijă să nu facă zgomot, să nu stingherească pe nimeni, și dacă zăresc un bandit mai mare, se dau respectuoși la o parte. Sînt și politicoși...

Dar oricît de modestă ar fi ticăloșia lor, tot ticăloșie se cheamă și tot ticăloșie este... la urma urmei. Aerul ei feciorelnic nu schimbă nu nimic situația.

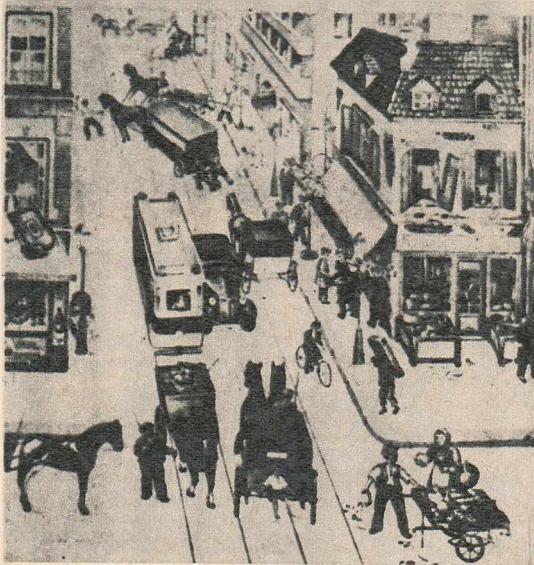
Dintr-un ticălos modest nu va ieși niciodată un ticălos în stil mare, fiindcă ticălosul modest urăște pur și simplu progresul. Aș putea spune că ticălosul modest e conservator... Vrea ca lucrurile să rămînă așa cum au fost... Detestă orice schimbare... Modestia ticăloșiei îi oferă și-un fel de securitate... Și satisfacțiile sînt mai mici, e adevărat, dar și pedepsele sînt mai mici, așa că, puse una peste alta, face...

Dar ticălosul de acest fel își scoate pîrleala prin caracterul metodic cu care lucrează, prin capacitatea de a descoperi permanent cîte o mică afacere. Are ceva din îndărătnicia și pedanteria unui șobolan.

Afacerile mari i se par primejdioase, de aceea le preferă pe cele mici dar sigure. El nu se aruncă, el roade, ronțăie... Culmea e că, pînă la urmă, nici măcar nu sînt așa de mici. Și nu cumva ticălosul modest e mai primejdios decît cel care nu-și vede lungul nasului? Că din cauza excesivei modestii nu i se mai vede ticăloșia... Al dracului.

CUM ESTE UNDE NU E POLIȚIE

țianul cu șapcă albă a depășit de mult buchea regulamentului și respectul pur cazon. Ca să aprecieze pe conducătorii auto i se cere să fie el însuși un șofer desăvîrșit, iar ca să înțeleagă problemele de mecanică ivite pe șosele învață el însuși tehnica auto. Sute și sute de milițieni au învățat și continuă să învețe fraze uzuale în limbile engleză, franceză, rusă și germană. Cunoștințele de geografie sînt și ele la loc de cinste: cel mai scurt traseu între două localități, itinerare turistice, locuri de popas, service, starea drumurilor etc.

lectele continuei completări și formări a agenților de circulație sînt așteptate să se producă zi de zi, în activitatea curentă, în contactul cotidian cu șoferii și cu pietonii. O dată pe an, trecerea în revistă a perfecționării oamenilor în uniformă ia un caracter festiv: concursul pentru cel mai bun agent de circulație. Aflat la cea de-a doua ediție a sa, se desfășoară în prezent faza județeană a concursului. Folosim prilejul acestei apariții pentru a transmite invitația conducerii Inspectoratului general al miliției: manifestare are un caracter de masă, cu largă deschidere către judecata opiniei publice. Civiii sînt chemați deci să-și comunice părerile și impresiile.

Sergiu ANDON

◀ Propaganda pentru circulație disciplinată, adresată înaintașilor de acum trei decenii, nu era prea subtilă.

Documentarea la fața locului, în statele cu trafic deosebit de intens, face și ea parte din posibilitățile de informare și desăvîrșire a agenților de circulație. În imagine — lt. maj. Nicolae Cîrlig la Osaka — Expo '70.

DE PATRU ORI CEA MAI...

...Cea mai mare creștere a numărului șomerilor din Anglia, în perioada postbelică, o oglindește numărul de circa 800 000 (mai bine de 3% din forța de muncă activă) salariați rămași fără slujbe — cu tendința, subliniată de observatorii economici, de a atinge circa 1 000 000 sau chiar de a o depăși pînă în anul viitor.

...Cea mai mare sporire a costului vieții de la preluarea puterii de către partidul conservator, în iunie trecut, — o creștere de 8,5% față de luna februarie a anului 1970 — a fost recunoscută oficial la Londra de către Ministerul Muncii.

...Cea mai mare acțiune grevistă ce a avut loc în Marea Britanie de la greva generală din 1926 încoace a constituit-o greva de 24 de ore la care au participat, la 18 martie, peste două milioane de muncitori englezi, paralizînd în bună parte sectoare-cheie ca industria constructoare de mașini, industria aeronautică, fabricile de automobile, docurile, șantierele navale, tipărirea ziarelor în capitala britanică. Ca și impunătoarele demonstrații din 21 februarie și 18 martie de la Londra, greva de 24 ore a fost «o grevă politică», fiind menită să exprime protestul față de proiectul de lege privind «reglementarea relațiilor în industrie», care, potrivit declarației unui important lider sindical britanic, Jack Jones, constituie «cel mai grav atac din ultimul secol împotriva sindicatelor».

Alăturate, aceste doar câteva flash-uri ale agențiilor de presă reușesc să dea o imagine a ceea ce comentarii de presă sînt unanimi în a defini ca o gravă deteriorare a climatului social din Anglia, datorită politicii economico-sociale a guvernului conservator. Tocmai această situație de instabilitate economică și socială, creșterea șomajului și a costului vieții — și mai puțin elemente de ordinul politicii externe — au făcut ca, potrivit unui sondaj al Institutului Gallup, conservatorii să înregistreze cea mai scăzută popularitate de după alegerile generale de anul trecut. Este cea mai sensibilă scădere de popularitate — cum nota «Le Monde» — pe care un guvern britanic a înregistrat-o vreodată după opt luni de putere.

◀ Criza firmei Rolls Royce creează perspectiva sporirii numărului șomerilor cu încă 12 000—18 000 muncitori. Numai la uzinele din Derby și Glasgow a și fost anunțată de pe acum licențierea a 4 300 persoane. Iată de ce reprezentanții ai salariaților de la binecunoscută firmă au venit la Parlament pentru a cere adoptarea de măsuri care să ducă la continuarea activității.

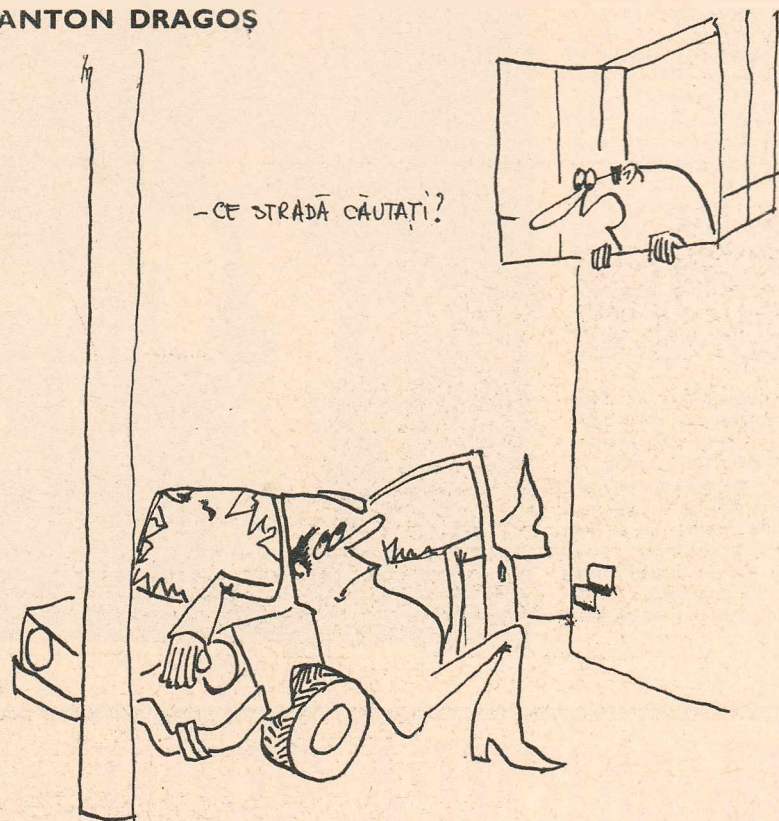
Demonstrație simbolică împotriva proiectului de lege asupra imigrărilor. Noua lege preconizată, subliniază observatorii, nu este de natură să ducă la reducerea șomajului ci — cum scria «Morning Star» — este vorba de «un proiect de lege rasist, întrucît prevede discriminarea față de imigranții de culoare din Commonwealth. El nu îmbunătățește relațiile dintre diferitele comunități, ci le înveninează». Iată de ce proiectata lege a și stîrnit numeroase proteste, sub cele mai variate forme.

◀ «Ucideți legea»... Imaginea, dramatică, surprinsă în timpul uriașei manifestații de la 18 martie — una dintre cele mai virulente acțiuni muncitorești desfășurate vreodată în capitala britanică, redă intensitatea revoltei de masă împotriva legislației antisindicale.

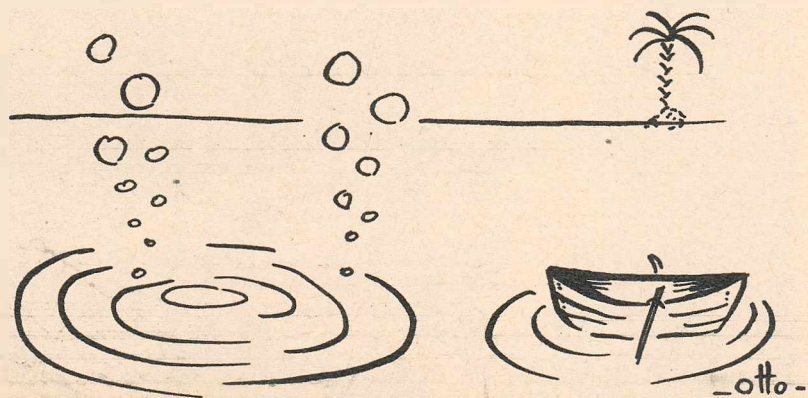
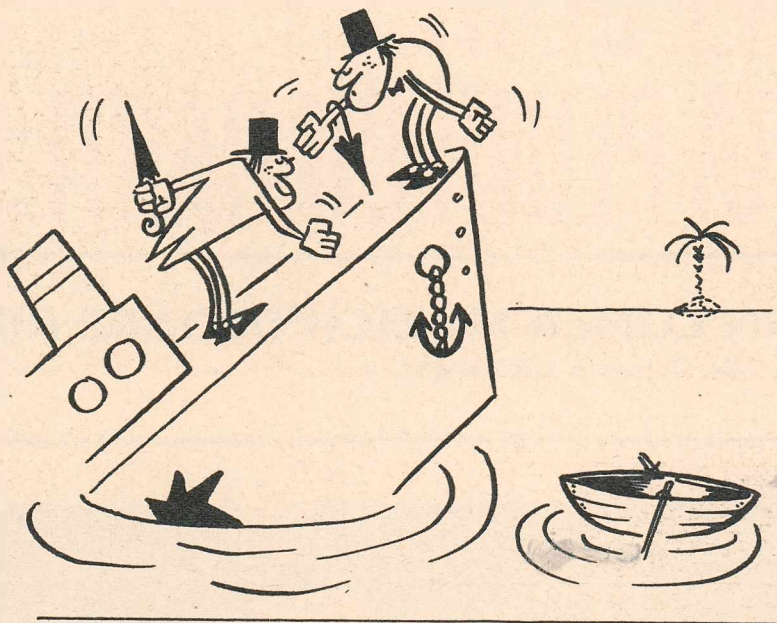

UMOR

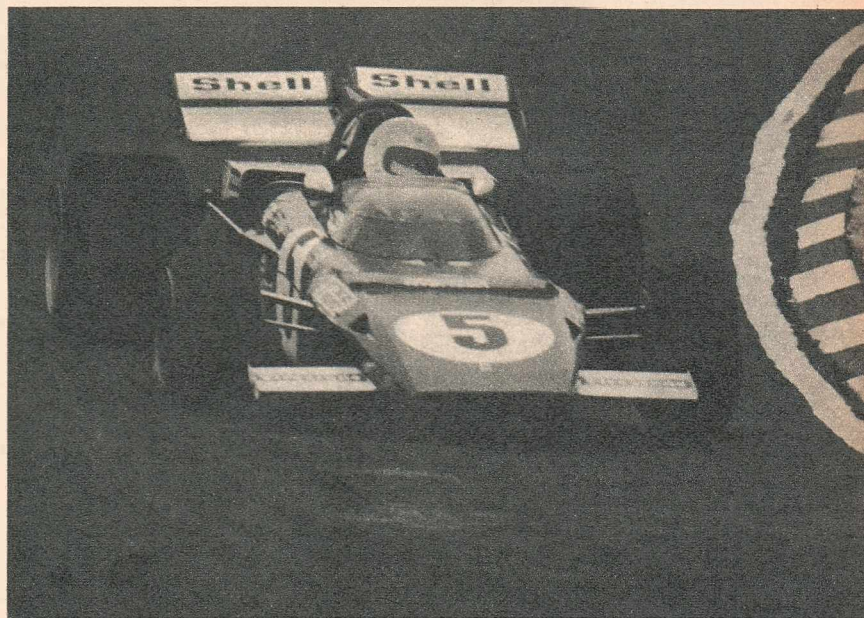
ANTON DRAGOȘ

OTTO HUDAK

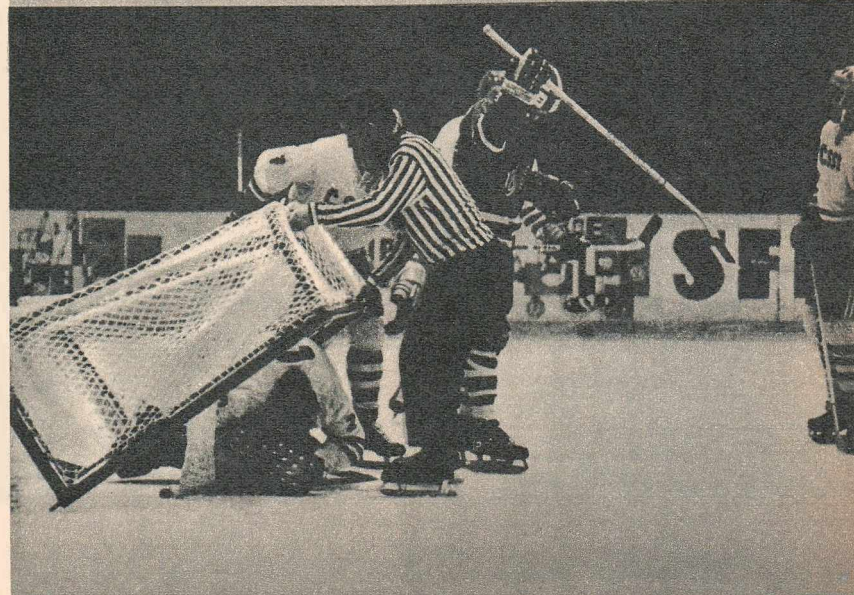
...DUPĂ DUMNEAVOASTRĂ...

Goana după viteza nebună, nebună, nebună nu încetează. În zadar victimele. Mereu se ridică piloți tineri, dornici de afirmare, pentru care scop nu precupețesc nimic. «Plus viața» este parcă lozinca care-i călăuzește ori de câte ori pornesc motoarele pentru a se înscrie în lupta cu secunde, luptă despre care de obicei nu mai ști cum începe...

De data aceasta vă prezentăm un fericit învingător, pe elvețianul Clay Regazzoni, care se îndreaptă spre locul de parcare după ce a câștigat cursa automobilistică desfășurată pe circuitul de la Brands Hatch (formula 1). Pilotînd o mașină «Ferrari» de 12 cilindri, temerarul Regazzoni a stabilit o medie orară de 173,873 km.

E mult, e puțin, cine știe... În zilele noastre geniul creator al făcătorilor de mașini de curse este atât de prolific încît nu este exclus ca «mîine» această uluitoare viteză să ni se pară «de pe timpul lui Pazvante».

Hocheiul de mult a încetat să fie un sport necunoscut. Pentru aceasta trebuie să mulțumim jocului în sine, televiziunii și patinoarelor acoperite. Martori oculari ori telespectatori, am degustat faze dintre cele mai spectaculoase în lupta disperată după minuscula «minge» de cauciuc denumită puc. Dar parcă o asemenea imagine n-am prea văzut. Poarta, denumită de foarte mulți «cușcă», de data aceasta a devenit parcă cușcă adevărată, blocînd definitiv jocul. Faza a avut loc la Praga în meciul dintre echipele Cehoslovaciei și S.U.A.

...este de părere Geoffrey Cannon, comentator pop al ziarului londonez «The Guardian» și al celui newyorkez «The Village Voice». Exagerează, desigur, dar exprimă totuși un grăunte de adevăr. Cu 5-10 ani în urmă, muzica pop nu era bună decât pentru amuzament; astăzi ea este o muzică «electrică», astăzi totul poate fi spus, ba mai mult, poate fi cîntat. Pe discuri, «știrile» pot fi comunicate mai emoționant, mai captivant și mai la subiect decât cu ajutorul oricărui alt mijloc de comunicare.

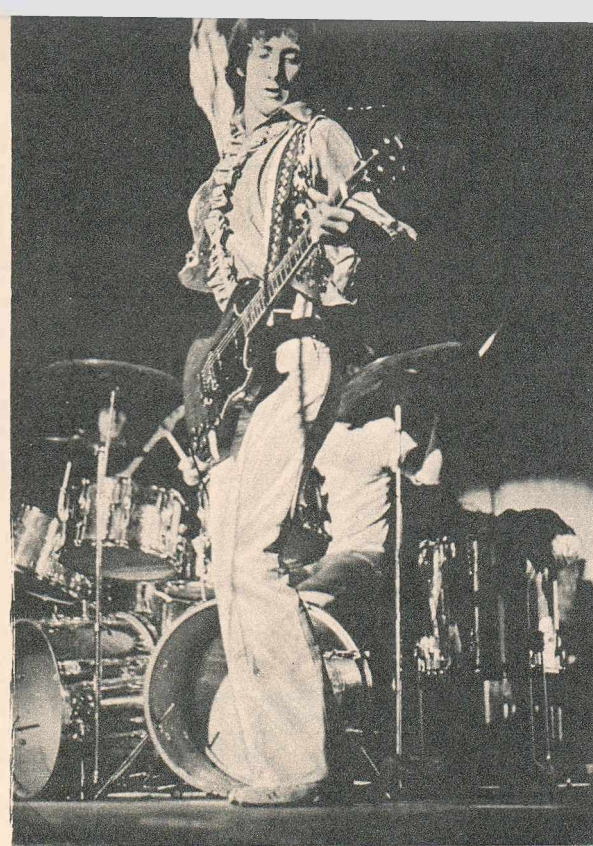
Problemele abordate de muzica pop nu sînt fizice, ci intelectuale; «electric music» ne destăinuie deopotrivă ceea ce se petrece în mintea muzicianului și în mințile noastre. Aici stă, pesemne, forța acestei muzici: ea nu este îndreptată spre noi, ci în noi și prin noi. În trecut, rapsozii populari își istoriseau fabulele și miturile consătenilor. Muzica pop este echivalentul electric al acestor basme folclorice, și mult mai competentul muzician modern și-a făcut din lume propriul său sătuleț. Încercînd să pătrundem în universul textelor cîntecelor de «muzică ușoară», nu ne vom ocupa astăzi de loc de șansonetele franceze (cu toată deosebita valoare poetică a multora dintre ele). Muzica pop reprezintă mult mai fidel aspirațiile tineretului occidental de astăzi, este o oglindă vie a frămîntărilor prin care a trecut și trece tînăra generație în căutarea răspunsurilor la întrebările capitale ce o animă. În societatea capitalistă întrebările acestea gravitează în jurul unor teme grele de sensuri: libertate spirituală, dreptate, pace, discriminare, sărăcie...

În procesul de creație, melodia servește drept reper, de ghid, dar în același timp ea constrînge: textele sînt inseparabile de melodii. Din această cauză ele nu pot decât arareori să-și asume independența față de sunete, să existe astfel — «dezbrăcate» și singure. Textele Beatles-ilor sînt un revelator «jurnal intim» al celor patru tineri din Liverpool, dar ele pot deveni, prin asimilări și confruntări, **jurnalul unei generații** care în fața acestor cîntece deschise își instalează propriile «viziuni».

Poezia cea mai pură, poezia vieții cotidiene, își face adesea loc în cîntecele lor. «Vei mai avea încă nevoie de mine, îmi vei mai da de mîncare cînd voi fi de 64 de ani? În fiecare vară vom putea închiria o casuță în insula Wight, dacă nu va fi prea scumpă...» («When I'm 64»). Cuvintele acestea, aparținînd formației Beatles, sînt foarte simple. Dar ele, ca și altele din cele cuprinse pe L.P.-ul «Sergeant Pepper's Lonely Hearts Club», pătrund adînc în memoria auditoriului. Sute de mii de oameni își pun aceste întrebări în fiecare zi a existenței lor, dar ele sînt atât de fundamentale încît rareori răzbat pînă la suprafață. Milioanele de cuvinte tipărite în ziare, imaginile care inundă ecranele televizoarelor, frazele pronunțate la radio se pot referi la fericire, la singurătate, la aspirații, la îndoieli și nesiguranță. Dar aceste experiențe nu sînt animate, sînt adesea reci, lipsite de fiorul vieții. Pe cînd Beatles-ii le animă. Ei aduc la suprafață gînduri care sînt adesea prea adînci pentru ca noi înșine să le putem sesiza, agîtînd în mințile noastre ceea ce deja cunoaștem dar nu admitem. La ei, totul se leagă de tradiția unei culturi populare care subliniază cotidianul. Această simplitate aparentă ascunde comori de poezie, făcînd ca textele Beatles-ilor să se apropie de universul «benzilor desenate», avînd dulcea nebunie a «nonsensului» lewiscarollian. Populară mai întîi de toate, inspirația lor este imaginea unei vieți fără pretenții, plină de gentilețe și umor, ce cîntă bucuria de a iubi («She Loves You», «Honey Pie», «Hold Me Tight»). Evocarea se face uneori mult mai crud, ca în «Lady Madonna», care descrie viața unei femei cu o droaie de copii, expusă la toate micile probleme ale unei vieți de menajeră. Adesea simple fapte diverse furnizează trama unei poezii intime, ca în «She's Leaving Home», despre care Paul McCartney declara: «Am citit în «Daily Mirror» istoria unei fete care fugise de acasă; tatăl ei spunea: «I-am dat totul, nu știu de ce a plecat de acasă...»». Studiînd textele Beatles-ilor, ești frapat de importanța, la nivel de inspirație, a presei de mare tiraj și a tuturor «mass media»: televiziune, radio, cinema. Fapte diverse sau titluri de afișe

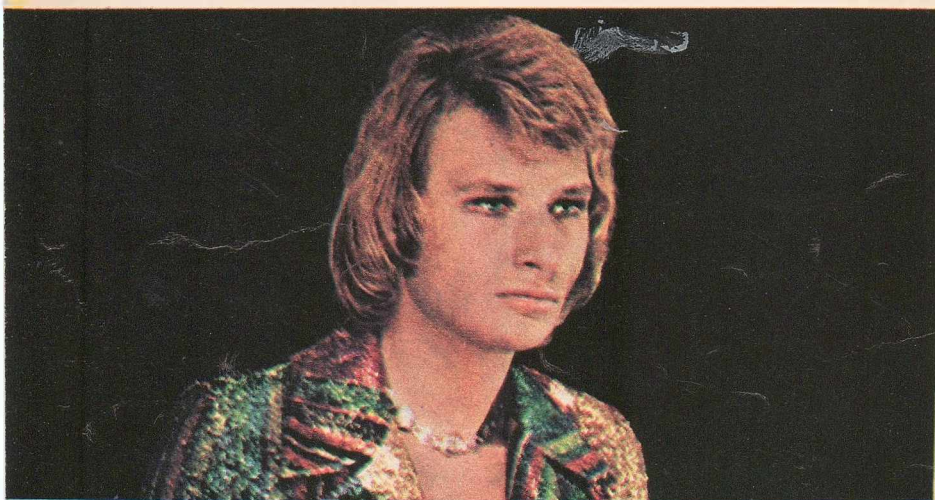
servesc drept colaje pentru texte. Astfel, insolitul «In Benefit of Mr. Kite» nu este decît transcrierea aproape literală a unui vechi afiș de circ... Departe de pseudopoetii cantautori care fac să rimeze două capete de vers, imaginîndu-și că poezia înseamnă evadare din real, Beatles-ii sînt poeții unei vieți moderne, visată sau trăită. Lennon și McCartney posedă o disponibilitate uimitoare de a pătrunde în realitatea inconjurătoare, de a extrage de acolo, inconștient, poezia. Nu rareori ei se abandonează unui nevinovat delir suprarealist. Peisajele pot fi visate, ca în «Strawberry Field», unde «nimic nu este real», sau ca în «Penny Lane», unde amintirea veritabilă se confundă cu viziuni onirice (imaginea unei străzi din Liverpool, unde coaforul expune în vitrină capetele clienților săi, spre care toți trecătorii strigă veseli: «hello»). Această tradiție a absurdului și a «nonsensului» este înrădăcinată în cultura populară engleză și Beatles-ii au rămas impregnați cu această literatură «infantilă», care se regăsește în «Cry, Baby, Cry» sau în «Yellow Submarine», pe care Paul și-l imagina cîntat de copii: «Am plutit spre soare/pînă acolo unde se găsește marea de verdeață/ și am trăit sub valuri/ în submarinul nostru galben». Paul Alessandrini remarcă, în revista «Rock & Folk», unele asemănări cu acele «dimericks», poeme fără cap nici coadă, ale lui Edward Lear, contemporan cu Lewis Carroll (celebru autor al lui «Alice în țara minunilor»).

The Beatles dau formă emoțiilor de fiecare zi. The Rolling Stones realizează o funcție similară într-o manieră mai dură și intenționat mai simbolistă și mai violentă. Iată, spre exemplu, «Street Fighting Man», un comentariu explicit al unei societăți zbuciumate. Cuvintele și melodia se remarcă prin lipsa aroganței, prețiozității — calitate total ignorată de cîntăreții și formațiile minore. Că ei pot fi dotați cu aceeași inventivitate lirică ca și Beatles, este demonstrat convingător în piese ca «Black Street Girl» (adăugîndu-se un comentariu ironic asupra problemelor sociale) sau delicata melodie «Lady Jane» (cu un farmec de madrigal).

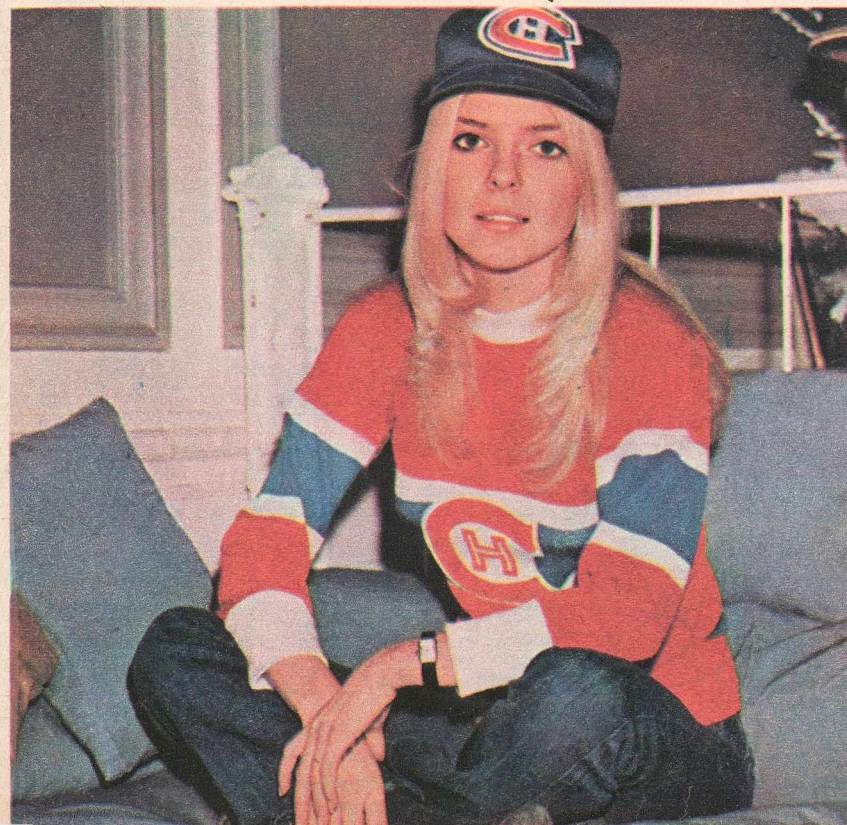

«ACEASTĂ MUZICĂ SPUNE MAI MULT DECÎT O CAMERĂ PLINĂ CU CĂRȚI...»

SCURT RAID ÎN LUMEA MUZICII UȘOARE (III)
de Octavian URSULESCU

Monstrul sacru, Johnny Hallyday,
a dat în ultimul an
o nouă turnură carierei sale
prin întîlnirea cu textieri talentați
(de ex. Philippe Labro),
ce au scris pentru el
cîteva melodii deosebit de interesante
nu numai sub aspectul ritmic.

de H. DONA

Oamenii se fotografiază unii pe alții numai pentru a-și demonstra că există ca adevărat. Cîntecele lui Ray Davies, conducătorul formației **Kinks**, glorifică oamenii obișnuiți în împrejurări banale. Mai mult, poate, decât McCartney, Davies este un maestru în a da o formă potrivită dorurilor, amintirilor, speranțelor și iluziilor pe care le împărtășim cu toții. Există un milion de sertare, într-un milion de scrinuri, într-un milion de case pline cu fotografii de familie. Poate, întâmplător, un membru al familiei va da peste ele, le va cerceta, va ofta puțin sau chiar va lăcrima un pic, în timp ce privește: copiii lui, azi oameni în toată tîrea, un trate mort în război, «ei» doi, recent căsătoriți, un portret al unei familii acum dezbinată... Unele din experiențele pe care le trăim sînt atît de personale încît nici nu pomenim vreodată de ele. Ray Davies le cîntă însă, nefiind de loc zgîrcit la vorbă. Schițîndu-ne propriile noastre coordonate intelectuale, el și le definește în același timp pe cele care li aparțin. Respectîndu-ne sentimentele noastre, Davies își cîntește propriile sentimente. Pop-opera «Arthur», a formației **Kinks**, este edificatoare în acest sens.

«Pămînt, apă, foc și aer se întîlnesc într-o grădină minunată. Pune-le într-un coș, acoperit cu piele; dacă găsești răspuns la această ghicitoare, niciodată nu o vei lua de la început». Acesta este un fragment din «Kooeooadi There» de Robin Williamson, din **Incredible String Band**. Acest duet creează mituri lipsite de orice suport în realitățile fizice. Priviți dintr-un unghi anume, ei nasc sentimentul că ar face parte dintr-o lume pe care noi am negat-o ca fiind insuportabil de frumoasă, dar care, pentru că ei trăiesc în ea, s-a transformat într-un adevăr minunat.

O formație ce creează o muzică fascinantă este **Moody Blues** («Nights In White Satin», «Question», «Melan-

choly Man»). Sunetele cîntecelor lor sînt complexe, zguduitoare, par produse de artiști nepămînteni. Textele descriu propriile lor experiențe de viață, iar analogia întâmplărilor și sentimentelor creionate cu cele ale tinerilor ascultători dă naștere unei extraordinare comunicări și unui deosebit atașament. «Te-am așteptat numai pe tine/ ca să împărțim împreună/ spaima și plictiseala fiecărei zile./ Privesc și aștept/ ca cineva să mă înțeleagă/ și cred că va fi și el foarte singur» («Watching and Waiting»). Mike Pinder, liderul grupului, observa cu acuitate că în zilele noastre, în civilizațiile occidentale, principalul mijloc de comunicare între tineri devine muzica pop, și că un adolescent află mai multe pentru viață dintr-un cîntec decît dintr-o enciclopedie. Din păcate, Pinder nu reușește să continue analiza și să vadă că acest lucru este destul de trist pentru cultura unei societăți. Melodiile grupului **Moody Blues** sînt deosebit de lirice: «Și atunci cînd toate stelele/ se vor prăbuși în mare, sau se vor împrăștia pe pămînt/ cînd vocile trăsnetului vor fi purtate de furtună/ o rază de lumină o să-ți pătrundă în suflet/ și atunci o să-ți amintești tot ce ai spus/ și o să-ți amintești de toți oamenii buni/ pe care i-ai întîlnit pe pămînt» («Melancholy Man»).

Precum s-a văzut, ne-am oprit asupra citorva teme din problematica abordată în cîntecele lor de cîteva dintre cele mai reprezentative formații pop. Un capitol special, datorită textelor deosebit de revelatoare, îl formează cîntăreții «folk» (cărora le vom consacra, mai tîrziu, un material special). De cele mai multe ori tinerii muzicieni nu văd soluția ce ar putea duce la eliminarea definitivă a răului. Certă este însă dorința de adevăr a majorității cîntecelor pop. Să ne aplecăm mai cu atenție asupra versurilor acestor cîntece ale unor tineri hotărîți să găsească sensul adevărat al cuvintelor demnitate, adevăr, libertate.

Formația
The Who
(în prim plan,
liderul
Pete Townshend)
— o muzică
viguroasă
și texte
curajoase,
ce părăsesc
aria de
inspirație
tradițională.

Grupul
irlandez
The Dubliners
îmbină
în mod
fericit
sound-ul
folcloric
cu cel
așa-zis
«comercial»,
asigurîndu-și
o deosebită
popularitate
în insulele
britanice
și datorită
versurilor
cîntecelor
lor.

Formația
din R.P. Ungară
Métro:
un box-office
constant
la cea mai
înalță cotă,
o muzică
cu rezonanțe
originale
și texte
ce oglindesc
năzuințele
tinerilor
din țara
prietenă.

La vremea ei,
France Gall
era idolul
școlărițelor
dornice
de afirmare.

Propuneri pentru îmbunătățirea conținutului revistei primim cu duimul; puține însă pot concura, în ce privește originalitatea, cu cea conținută în scrisoarea cititorului A. Mavropol din București. După ce se declară satisfăcut, în general, cu conținutul și aspectul «Flacării» și după ce ia notă că «apar multe materiale într-un spirit critic ascuțit», tov. Mavropol nu-și poate totuși ascunde o nemulțumire: «Nu prea apar polemici, polemici directe, ofensive, chiar nimicitoare. Cred că din nici un număr n-ar trebui să lipsească asemenea articole». Ceea ce e deosebit de semnificativ e faptul că onorabilul nostru cititor nu-și exprimă vreo preferință în ce privește obiectul polemicii; după cît se pare, nici nu-l prea interesează împotriva cui și pentru ce ar urma să polemizăm. Totul e spectacolul: să curgă sînge, să iasă fum, să se amuze galeria. Tov. Mavropol confundă probabil (de ce oare? sub ce impuls?) paginile publicațiilor cu arenele pe care, în unele țări tropicale, se desfășoară luptele de cocoși. În ce ne privește, avem o altă viziune despre rosturile noastre, și iată de ce am lăsat să ne scape chiar o ocazie atît de potrivită pentru o polemică «nemicitoare», cum era cea oferită de scrisoarea la care ne-am referit.

De pe cu totul alte poziții ne critică cititorul George Palaghîța, tot din București. Un cuvînt dintr-un articol al colaboratorului nostru Ioan Grigorescu — articol pe care un reputat scriitor îl considera cel mai bun apărut în presă în săptămîna respectivă — i s-a părut «șocant». Nu vom mai reveni asupra punctului nostru de vedere în această problemă, punct de vedere pe care l-am expus și în «Dialogul» din nr. 9. Folosirea unui termen plin de plasticitate, întîlnit și în operele atîtor excelenți — și clasici — scriitorii ai noștri, nu ni se pare un delict. Nici despre caracterul eronat al expresiei «debut londonez» nu sîntem convinguți. Există un debut absolut, așa cum există și o premieră absolută. Și există debuturi (sau premiere) raportate la o anumită scenă concretă. Cel puțin uzul curent a legitimat în ultimii ani acest mod de întrebuițare a termenilor în discuție. În rest, sîntem, desigur, de acord cu eliminarea acelor cuvinte străine (și neînțelese de majoritatea cititorilor) care-și au corespondente pe deplin satisfăcătoare în limba română.

Cititorul V. Postelnicu din Arad ne cere sprijinul pentru o propunere care vizează, probabil, Ministerul Turismului sau Editura Meridiane: editarea unor fotografii color de format mare și foarte mare și prezentînd monumentele naturii, monumentele istorice și artistice cele mai reprezentative din țara noastră. Sîntem, bineînțeles, de acord; se face atît de puțin (și adesea cu atîta nedibăcie) pentru popularizarea efectivă a frumuseților patriei, încît sîntem moralmente obligați să nu încetăm nici o clipă să facem agitație pe această tîmă. În ce privește prima problemă la care se referă scrisoarea, am vrea să știm de unde a scos tov. Postelnicu că juriul la care se referă era format din «somități». Cu cîteva (puține) excepții, «somități» dintre acestea întîlnim zilnic cu zecile în stațiile de tramvai.

Nu trece nici o săptămîină în care să nu primim o rație (îmbelșugată) de poezii trimise de cititori. Deoarece am explicat mai demult că revista noastră nu publică versuri, n-am mai insistat asupra acestor trimiteri. Dacă o facem astăzi, e pentru a risipi o confuzie și — de ce n-am recunoaște-o? — pentru a mai descreți frunțile cititorilor noștri. Sub semnătura M.V. primim din Brașov o «operă» din care reproducem (respectînd cu strictete ortografia originală): «Veneau cucoane, marii, și micii/ Lan nălțime, în grădime/ Miroșind a anotimpuri/ Îmbrăcate-n chimonău.../ Spectacolul cînd începe/ Și apare cîntăreții./ Farmecul admosferii./ Îți oprește mersul vieții... Și teni trebi cu spaimă gînd./ Oare șin acesta an/ Cerbul își va prinde aripi/ Lăsîndu-ne cu dorul lui?» Bineînțeles, numai Cerbul putea inspira atîta lirism... Vorbeam mai înainte de o confuzie: între ceea ce înțelege amicul M.V. prin poezie și ceea ce înțelegem noi nu există nici o legătură. Vorbim limbi diferite, ne referim la lucruri fără raport între ele. Așa că ce sfaturi putem să-i dăm autorului brașovean?

Salutînd promisiunea noastră de a publica un «dosar» cu privire la problema poluării, cititoarea Ludovica Marian din Iași ne amintește o frază plină de tîlc a vestitului filozof și etnolog francez Claude Levi-Strauss: «Progresul este format în proporție de 90% din eforturile pe care trebuie să le depunem pentru a remedia inconvenientele legate de avantajele pe care ni le procură celelalte 10 la sută». Credem că atît cititoarea noastră cît și Levi-Strauss dau dovadă de mult optimism. Cine ne garantează că inconvenientele pot fi realmente remediate?

de unde tîşnesc

...DIN

- debitarea buştenilor de răşinoase după sistemul Nordic
  - finisarea mată a interioarelor de mobilă cu lacuri indigene
  - raționalizarea evidenței primare în sectorul de exploatare
  - finisarea cu lacuri opace pe panouri din PAL nefurniruit
  - ameliorarea factorului de putere în consumul de energie electrică la Platforma-Suceava
  - reducerea importului de materiale și piese de schimb pentru reglatoarele Külle
- ## ȘI ALTELE...

La COMBINATUL DE EXPLOATARE ȘI INDUSTRIALIZARE A LEMNULUI din SUCEAVA s-a obținut în anul 1970 un spor la producția globală de peste 26 milioane de lei, iar beneficiile au atins un procent de aproape 10%. Sînt cifre care vorbesc prin ele însele. Evident că la obținerea unor asemenea rezultate un aport hotărîtor l-a avut activitatea de organizare științifică, îndrumată și supravegheată de conducerea combinatului. Această activitate a fost structurată pe o tematică vastă și profilată astfel încît să asigure o eficiență minimă de 10 000 lei anual pentru fiecare salariat cu pregătire academică. Cifra antecalculată pentru anul 1970, de 2 milioane de lei — corespunzătoare celor 200 de salariați cu studii superioare — a fost însă depășită de zece ori.

Planul de studii pe anul 1971 al combinatului, întocmit pe probleme de organizarea conducerii, organizarea producției,

organizarea și normarea muncii, totalizează 123 de studii ale căror rezultate economice antecalculate însumează 5 milioane de lei spor la producția globală și circa 2 milioane și jumătate lei economii la prețul de cost.

Dar să zăbovim un moment la rezultatele obținute în anul trecut, datorate efortului comun depus de colectivul de conducere în frunte cu directorul general Sava și grupul de specialiști din combinat. Reținem din cele 156 de studii întocmite și aplicate în cursul anului 1970:

● «Debitarea buştenilor de răşinoase după sistemul Nordic», realizat în colaborare cu Cabinetul de organizare superioară a producției și muncii. Noul sistem de debitare constă în înlăturarea ferăstruirii buştenilor pe întreg diametrul lor, prin obținerea de calote marginale și realizarea ulterioară a cherestelei din prima mediană. Prin acest procedeu se înlătură pierde-

MILIOANELE?...

...rile de deșuri și rumeguș și se realizează economii de masă lemnoasă de 200 milioane lei anual și un spor de beneficii de 8 milioane lei.

● Studiul «Finisarea mată a interioarelor de mobilă cu lacuri indigene», întocmit de inginerul Teodor Sumănaru, a adus o eficiență anuală de 410 mii lei valută. Autorul studiului mai are o seamă de lucrări a căror eficiență se ridică la economii la prețul de cost de peste 800 mii lei valută anual. Dintre ele menționăm «Studiul tehnologiei de fabricație a plăcilor PFL poroase folosind rășina fenolică» și «Înlocuirea parafinei rafinate cu parafină brută la fabricarea PFL».

● Ingerul Gheorghe Rotaru este autorul unei lucrări care se intitulează «Rationalizarea evidenței primare în sectorul de exploatare» și a fost generalizată pe rețeaua Ministerului Industriei Lemnului. Aplicarea acestui studiu a adus combina-

tului o economie la prețul de cost de 210 mii lei, Aplicarea altor studii întocmite de inginerul Rotaru aduce economii anuale la prețul de cost de încă 700 mii lei.

● «Finisarea cu lacuri opace pe panouri din PAL nefurniruit» este un nou aport științific adus de inginerul Mihai Giosan, care se adaugă la studiul «Grunduirea panourilor furniruite din stejar la finisarea cu lacuri mate carbamidice», «Mecanizarea operației de șlefuit a peliculei de lac mat» și altele. Toate acestea au adus însemnate reduceri la prețul de cost.

● Ingerul Ion Chindea este autorul unui studiu intitulat «Ameliorarea factorului de putere în consumul de energie electrică la Platforma-Suceava», a cărui aplicare aduce, de asemeni, economii anuale la prețul de cost.

● De mare însemnătate este studiul inginerului Constantin Iliescu «Reducerea importului de materiale și piese de schimb

pentru regulatoarele Külle».

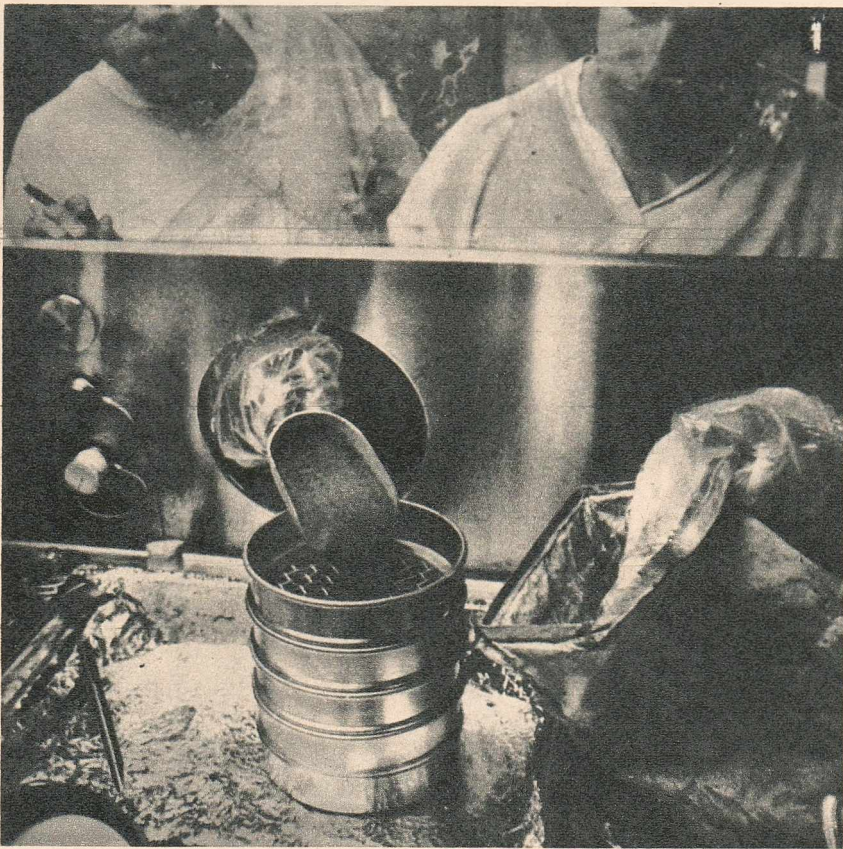
Evident că lista lucrărilor care au contribuit la faimoasele succese din activitatea anului 1970 este mult mai lungă și cuprinde mijloace de reală eficiență economică, dar ne oprim aici.

Contribuția tuturor este lăudabilă și explică, într-o mare măsură, de ce COMBINATUL DE EXPLOATARE ȘI INDUSTRIALIZARE A LEMNULUI din SUCEAVA valorifică superior fondul forestier de pe o suprafață atât de întinsă și într-un volum valoric care depășește întreaga exploatare forestieră a țării noastre în 1938.

Cele câteva date concrete, înșirate pînă aici, demonstrează că acolo unde activitatea de organizare științifică a producției este o realitate, eficiența depășește așteptările.

C. VALERIU

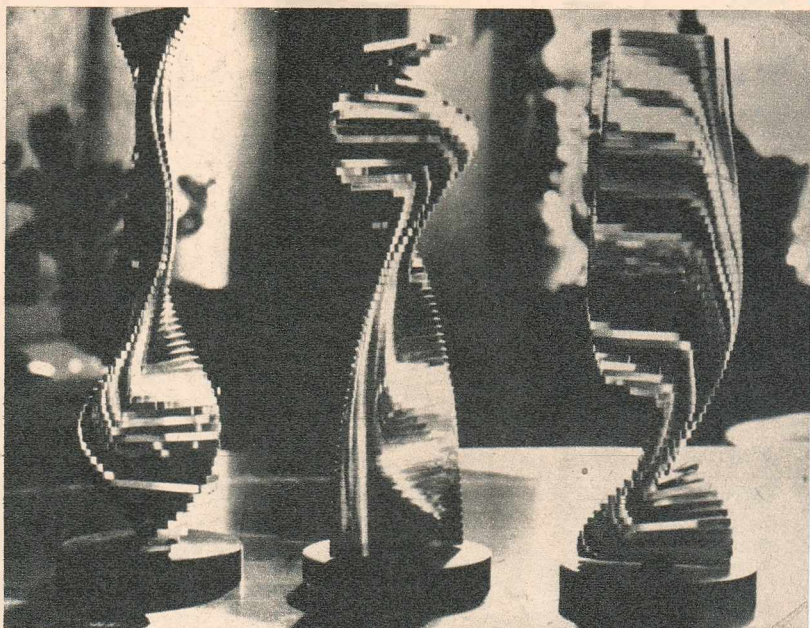
praf și bolovani

«Praful s-a ales de eb — obișnuiește să spună poporul despre ceva sau cineva degradat pînă la nimicnicie. Da, dar există praf și praf... Praful pe care-l vedeți în fotografia 1, de pildă, strecurat cu grijă într-un container, a costat averi fabuloase. Iar pietrocișele la care bărbații din fotografia 2 privesc ca la cea de-a 8-a minune a lumii, nici ele nu sînt mai ieftine. Praful și bolovanii din fotografiile sînt aduși de pe Lună!»

S-au modificat crampoanele bocancilor de fotbal iar prăjina pentru sărituri se fabrică acum din sticlă; groapa cu nisip s-a transformat în groapa cu burete; peste ștacheta de înălțime nu se mai sare ventral ci dorsal. Ca în oricare alt sector de activitate umană, au pătruns moda, inovațiile, perfecționările. Și de ce ar fi fost altfel? Un singur obiect totuși, fiind de sport și aflat la granița dintre «material» și «spiritual», mai păstrează cu încăpăținare tradiția: cupa învingătorului. Chiar dacă uneori i se spune «salatier», ea tot o cupă a rămas. Gata! S-a terminat și cu această exclusivitate. Elementele formale ale simbolului gloriei, păstrate încă de la olimpicii antici, au fost abandonate și ele. Sculptorul vest-german Ronald Martin a creat aceste piese sugerînd cupe sportive, din plăci de aluminiu, cu alternanțe de luciu și mat și care, prin rotire, dau efecte optice fascinante. E adevărat, din asemenea cupe învingătorii nu vor mai putea bea tradiționala șampanie. Dar pentru frumusețea trofeului merită să ai, să bei șampania și dintr-o cană de lut.

nu e ce e,
dar e frumos!

doamnelor și domnilor, cumpărați idile!

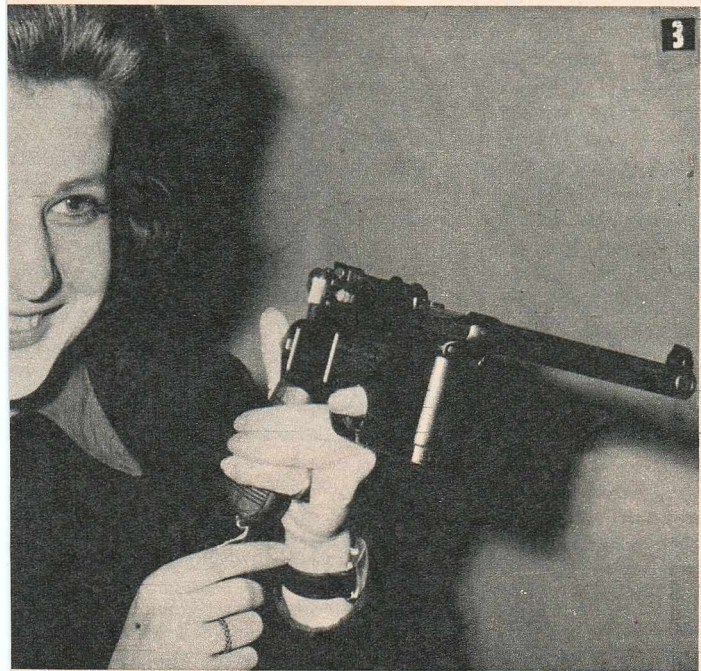
În aceste zile, cînd primăvara ne spune bine v-am găsit, pe pășunile regiunii pe care francezii o denumesc «Les grandes landes» cresc miei și înfloresc mimozele, iar păstorii de prin partea locului nu mai prîdidesc urcînd pe catalige ca să vegheze turma și coborînd de pe catalige ca săculeagă florile pe care botaniștii — cîteodată poezi — le-au denumit «pudice». Buun! Și ce-i cu fotografia alăturată? Că doar n-o să credeți că a fost luată pe un imaj din sud-vestul Franței! Firește că nu! Sîntem în din Champs Elysées, unde tineri ciobani au sosit, cu catalige cu tot, ca să-și vîndă floricelele adunate. Căci bucolicul cu bucolicul, iar mimozele pe bani...

totu-i de vânzare

Dacă s-ar întocmi vreodată — deși mi se pare greu sau chiar imposibil — o listă exhaustivă a valorilor materiale și spirituale vândute de-a lungul vremii la vestitele licitații de la nu mai puțin vestitul «Sotheby's» din Londra, cred că am avea de ce să ne mirăm. Și ca să nu se spună că astea-s vorbe goale, iată trei fotografii alăturate, argumente suficiente pentru demonstrarea straniilor asocieri de la Sotheby's:

1) O dată, de două ori, de trei ori... Și ciocanul de fildeş consfințește încheierea a încă unei tranzacții. Colierul de diamante al Mariei Antoaneta (știți, regina aceea care se minuna de ce oamenii care n-au pîine nu mîntîcă cozonac) a fost vîndut, pentru 7 000 lire sterline, doamnei Camilia Lingsley, soția unui norocos om de afaceri din ramura asigurărilor.

2) În timp ce bijuteria reginei care o dată cu coroana și-a pierdut și capul (la propriu) n-a obținut mai mult de 7 000 lire, pentru pasărea aceasta împăiată — o specie de pinguin arctic — s-au plătit 9 000 de lire. Este — se spune — un record de preț pentru un specimen împăiat.

3) Chiar dacă în zilele războiului anglo-bur, Sir Winston Churchill n-a prea stat prin tranșee, tot umbra înarmat. Înarmat cu acest «Mauser 0,30», care a fost și el vîndut la licitația ținută la Sotheby's în ziua de 22 martie. De data aceasta cumpărătorul n-a fost un om de afaceri, ci scriitorul Carl Foreman, care intenționează să realizeze, în calitate de producător, filmul «Tînărul Winston». Mauserul lui Churchill n-a fost estimat la mai mult de 4 100 lire. Poate și fiindcă războiul cu burii nu reprezintă o amintire prea plăcută pentru britanici.

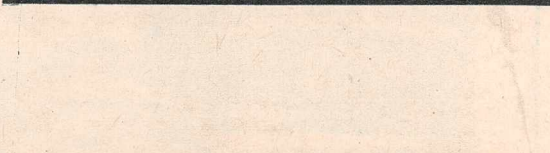
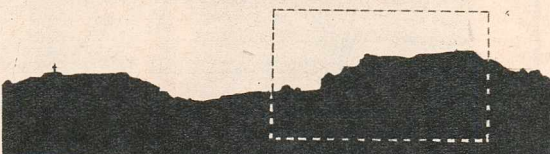
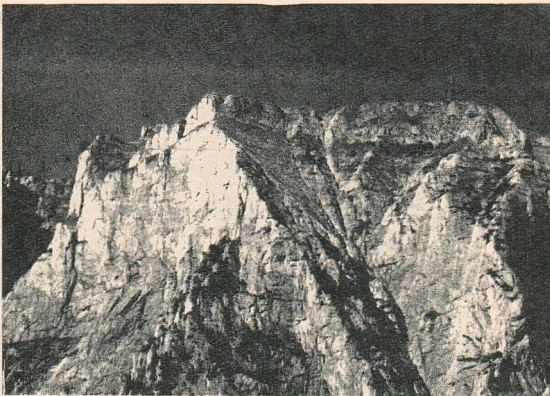
sculpturi antropomorfe gigantice în bucegi!?

După Sfinxul din preajma Babelor și figura megalitică de lângă Omul, se are că Bucegii ne relevă încă și alte surprize: însă de data aceasta la scară gigantică.

Une trece prin Azuga întinzînd cu privirea peste impunătoarele creste ale versantului estic al Bucegilor și, mai precis, peste Coștila (2 490 m) va fi surprins de a descoperi «profilul unui cap omenesc» de dimensiuni colosale, ulcat, cu privirea apîntată spre nemărginirile cerului. Zilele cu atmosferă lărară, specifică toamnei tîrziu și iernii în munți, și mai ales către orele înseării, vor evidenția și mai pregnant izbitoarea asemănare a siluetei care se detașează net pe cer, ca o figură bizară din alte lumi, cu profilul statuar al antililor. Un profil de o rară frumusețe bărbătească, a cărui puritate a liniilor pare că a fost ușor alterat de scurgerea milenilor.

Privit din unghiuri puțin diferite, de exemplu din Bușteni sau Predeal, frumusețea acestui profil se modifică simțitor, pînă capătă contururi grotești. Celălăsi fenomen poate fi observat și în plan vertical. Aceasta ar demonstra totuși nu este decît un joc de perspectivă, o întîmplătoare și nebănuită supraunere de planuri succesive, un simplu însă spiritual rengaș jucat de natură. În orice caz, el va rămîne un remarcabil și autentic monument al ei, cît și în atractiv și mai accesibil punct turistic.

În încheiere, câteva date explicative cu caracter tehnic. Desemul din mijloc ratat în siluetă vederea de ansamblu a versantului estic al Bucegilor: în înnga, Caraimanul, în dreapta, Coștila; figura este încadrată prin linii întrerupte.

**DIRECȚIA GENERALĂ
ADAS**

STR. SMÎRDAN 5
BUGUREȘTI

28

rubrică
redactată de
Aurel CRÎȘAN

POSTA
ADAS
ADAS

Apropierea zilelor de excursii, de drumeții, îi corespunde sporirea interesului pentru unele asigurări «de sezon». Așa cred că se explică numeroasele întrebări specifice cuprinse în scrisorile primite pe adresa revistei «Flacăra» (Piata Școlii nr. 1), a Direcției generale ADAS (str. Smîrdan nr. 5) ori formulate prin telefonul 15 42 64.

Sînt motive care mă determină să încep cu corespondența unui cititor care se interesează de cît mai multe amănunte privind Asigurarea «Turist». Este vorba de...

ION POPESCU din Brăila. Vă pregătiți, desigur, de drumeții, tovarășe Popescu. La drum este într-adevăr necesară o măsură de prevedere. Cea aleasă de dv. este — și după părerea mea — potrivită.

Se încheie cu persoane în vîrstă de la 16 la 70 de ani inclusiv. O astfel de măsură de prevedere pot lua deci atît școlarii cît și pensionarii.

Se asigură persoana care încheie contractul pentru cazurile de invaliditate permanentă și de deces din accident, precum și bunurile gospodărești ale acesteia, pentru sume importante. Astfel, în caz de invaliditate permanentă, ca urmare a unor accidente de circulație auto-moto, ADAS acordă 25 000 lei, pentru aceeași consecință a unor accidente întîmplătoare la domiciliul asiguratului (ca urmare a unui incendiu, trăsnet, cutremur de pămînt sau explozie) — 20 000 lei. Pentru celelalte accidente — 10 000 lei. În caz de pagube la bunurile gospodărești se acordă despăgubiri în limita sumei de 20 000 lei.

Asigurarea este valabilă o lună, prima ce se plătește de asigurat fiind de numai 15 lei. ȘTEFAN CARACAȘ, Sibiu. După cite mi se pare, și dv. vă pregătiți de drum. Cu motocicletă! Iată prima de asigurare ce se plătește pe 6 luni: 130 lei. În baza unei astfel de asigurări, ADAS își asumă răspunderi importante.

MIRELA RADU, Cîmpia Turzii. Ne spuneți că citiți cu interes revista «Flacăra» și că vă atrage această rubrică și datorită numeroaselor informații pe care le pune la dispoziția cititorilor care vor să ia o măsură de prevedere. Sugestiile dv. privind întîlnirile unor specialiști în asigurări cu asigurații, sînt binevenite. Astfel de acțiuni vor fi cuprinse în planurile de popularizare ale organelor ADAS, completînd întîlnirile obișnuite care au loc între lucrătorii ADAS și salariații din uzine, fabrici, întreprinderi, șantiere etc.

La întrebarea privind Asigurarea «Turist», am răspuns mai sus. Precizez, la solicitarea dv., că astfel de asigurări pot fi încheiate pentru toți componenții grupurilor de elevi care pleacă în tabere, în excursii etc. Agenții de asigurare vin la școală și completează pe loc contractele.

P. DRAGOMIR, Vaslui. Asigurarea de accidente este bună nu numai pentru locul de muncă sau domiciliu. Pe stradă, la practicarea sporturilor, în excursii și în multe alte locuri pot interveni situații deosebite. Bineînțeles, dacă riscurile respective se cuprind în asigurare, Administrația Asiguraților de Stat nu va întîrzi să stabilească ce sumă trebuie să plătească. Obligațiile ADAS se onorează cu promptitudine.

Silviu BRUCAN

inter- comunitare

Piața comună cunoaște din nou un moment de virfal modului ei de viață care ar putea fi descris sinoptic prin formula «*vivere periculosamente*». De data aceasta, o lovitură a venit de sus, de la guvernul francez, și alta de jos, de la producătorii agricoli.

După ce un timp s-a crezut că Franța s-a consolată cu ideea acceptării Angliei în Comunitatea Economică Europeană (și în această privință n-au lipsit nici declarații de veche amicitie stil Antanta Cordială, nici dineuri franțuzești de sofisticat rafinament culinaro-diplomatic și nici moderne îmbrățișări pe aeroporturi), Parisul și-a amintit subit că mai este o chestiune care ar trebui elucidată înainte de aderarea Angliei, și anume rolul lirei sterline ca monedă internațională de rezervă. Bomba cu efect întârziat a fost aruncată pe masa de la Bruxelles în momentul în care se conturau niște soluții acceptabile pentru cele trei probleme majore care au blocat pînă acum intrarea Angliei: contribuția la bugetul comun, exporturile de produse lactate ale Noii Zeelande și exporturile de zahăr din țările Commonwealthului. Fiecare din aceste litigii au scos peri albi guvernului britanic; leul britanic, în caricaturile londoneze care-l proiectau în viitor, după satisfacerea acestor condiții, arată mai jigărit ca oricînd. Se părea că Londra atinsese limita concesiilor. Parisul însă nu se mulțumește cu coama leului și nici cu pămătuful din coadă — el vrea și pielea. Căci ar urma ca Anglia să reducă treptat balanțele externe de lire aflate în băncile britanice și să desființeze toate tarifele preferențiale din țările Commonwealthului, care nu se aplică țărilor vest-europene. Unii comentatori susțin că stratagema franceză țintește să descurajeze Londra în asemenea măsură încît să renunțe singură la Piața comună. Mai ales că și așa guvernului conservator i-au ajuns pînă la gît dificultățile economico-financiare și ecoul lor social.

Se vedește încă o dată că poziția franceză nu era determinată de «ambițiile» unei personalități ca generalul de Gaulle, ci de niște interese adînci și durabile, izvorite din preocuparea Franței de a-și menține un rol dominant în C.E.E. — versiune contemporană a unei străvechi rivalități pe continent. Jocul inegalității nu încetează nici în procesul integrării.

Cît privește «răscoala țărănească» cu tractoare și autoturisme care a reunit peste 100 000 de fermieri în citadela comunitară, Bruxelles, ea reflectă procesul dureros al organizării pieței verzi între «*eei șase*». Tragaciul protestului a fost de astă dată inflația și etecetele ei asupra veniturilor agricultorilor. Soluția temporară la care s-a recurs, sub presiunea acestora, a fost fixarea unor prețuri mai ridicate la produsele cerealiere, deși în realitate aspectele problemei diferă de la o țară la alta.

Într-un cuvînt, piața rămîne piață, chiar și cînd este... comună.

PRIMĂVARĂ AGITATĂ

Apariția primelor semne ale primăverii a fost însoțită în diferite părți ale planetei de fel de fel de perturbații atmosferice. Agitată se anunță a fi această primăvară și pe planul frământărilor social-politice într-o serie de țări occidentale. În S.U.A., de pildă, a fost lansată o mare campanie — denumită «*ofensiva de primăvară*» — împotriva războiului din Indochina, prilejuind mari manifestații în principalele orașe americane în vederea stabilirii unei date fixe de retragere a trupelor americane din această zonă. La rîndul lor, peste 8 milioane de muncitori japonezi au declanșat tradiționala «*ofensivă de primăvară*» în sprijinul revendicărilor lor, organizînd greve pe diferite termene, demonstrații, mitinguri — ca acesta din parcul Joyogi din Tokyo, la care au participat 100 000 muncitori (fotografia 1). Blocînd timp de mai multe ore autostrada Sud, șoferii de pe camioanele de mare tonaj din Franța au atras atenția asupra nemulțumirilor lor în legătură cu salarizarea și cu o serie de chestiuni de ordin social (fotografia 2). Iar în contextul înfruntării forțelor progresiste cu elementele neofasciste activate în diferite țări, este semnificativă această ciocnire dintre demonstrații antiapartheid și un grup de găligani cu cămăși kaki și zvastică pe mineci, pe aeroportul din Sydney (Australia), cu ocazia sosirii unor reprezentanți din ultrasista Republică Sud-Africană (fotografia 3).

VÎNĂTOARE DE OAMENI CU... EXCAVATORUL

O imagine cu totul insolită: cupa lacomă a unui excavator în mers vinează pur și simplu niște oameni cățărați pe un trunchi de copac «decapitat». Să ne explicăm: ne aflăm în parcul Universității din Illinois (S.U.A.), unde un mare grup de studenți a organizat o acțiune de protest împotriva defrișării unei părți din zona verde. Când au apărut buldozerele și excavatoarele, studenții s-au urcat în copaci, continuându-și rezistența. Nelăsându-se înduplecată, poliția a pornit la o vânătoare unică în felul ei, folosindu-se, după cum vedeți, de excavator. Oricum, fotografia aceasta merită să ocupe un loc de seamă în antologia instantaneelor rarissime.

song my-new york—reconstituirea

▶ Pentru că mai sînt încă mulți americani care nu reușesc să-și închipuie că fiii lor trimiși în Vietnam se pot comporta, și se comportă, în numeroase cazuri, — cu sau fără «ardii superior» — ca ucigași în uniformă, o organizație de studenți newyorkezi care luptă împotriva războiului dus de S.U.A. în Indochina a procedat la reconstituirea publică a masacrului de la Song My: un satul martir vietnamez, unde locotenentul William Calley și alți militari americani au ucis cu sînge rece femei, bătrîni și copii.

Reconstituirea crimei, în plin centrul New Yorkului, a produs o impresie profundă asupra opiniei publice. Ceea ce nu împiedică pe mulți americani să protesteze împotriva sentinței de condamnare la închisoare de viață a locotenentului Calley, considerînd că devărații vinovați sînt cei care îi trimit pe tinerii americani să ucidă sau să moară în Indochina. Nu din aceleași considerente, probabil, președintele Nixon a ordonat punerea în libertate a lui Calley pînă la judecarea apelului.

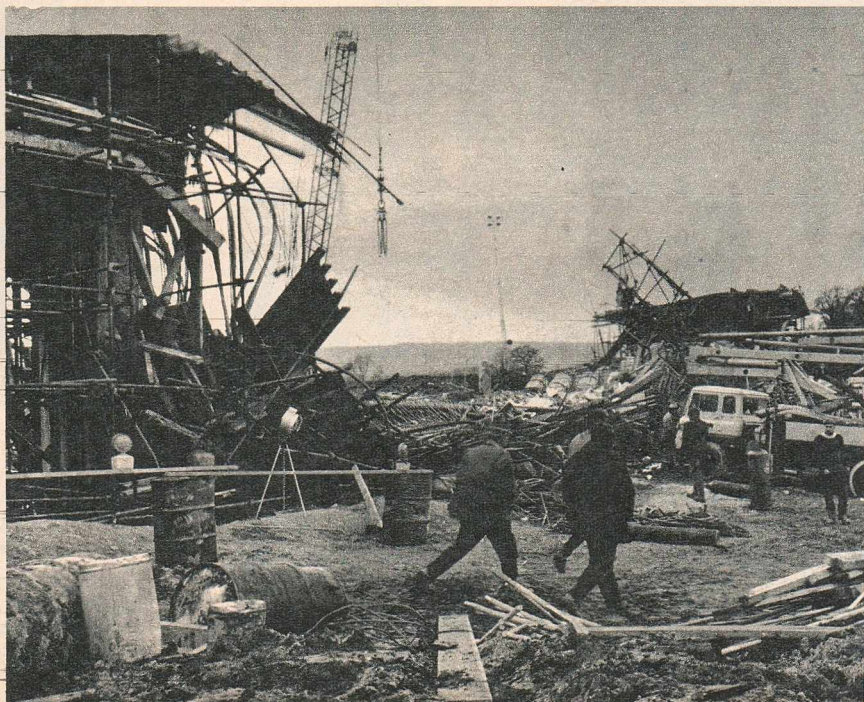

Boeing — sentință definitivă?

La uzinele Boeing, hotărîrea Congresului S.U.A. de a nu mai finanța în continuare proiectul S.S.T. — care a costat pînă în prezent 1,1 miliarde de dolari — a fost primită cu o consternare lesne de înțeles (vezi fotografia): o dată cu vetoul Congresului a fost anunțată concedierea a încă 7 000 de salariați, după ce din 1968 și pînă în prezent numărul personalului uzinelor a scăzut de la 110 000 la 44 000. Alte mari întreprinderi cointereseate în realizarea proiectului avionului supersonic american de pasageri, printre care compania General Electric, au anunțat la rîndul lor concedieri masive. «Hotărîrea Congresului — a declarat președintele Nixon — reprezintă o lovitură grea nu numai pentru zecile de mii de muncitori angrenați (în realizarea supersonicului — n.n.), ci și pentru supremația americană în industria aerospațială». Sînt în curs tatonări și tratative în scopul găsirii unor posibilități de a «reanima» proiectul.

cînd viaductul «trădează»...

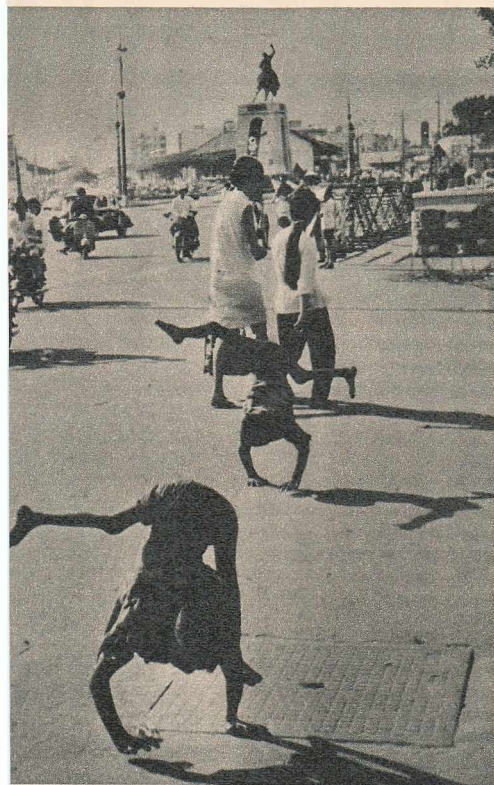
Viaductul care urma să completeze o porțiune a autostrăzii A 20 în apropierea orașului Maidstone (Kent, Anglia) a «trădat» înainte de a se fi născut. În preajma dării în folosință, construcția a început la un moment dat să se clatine. Cîteva secunde mai tîrziu întreaga masă de oțel și beton s-a prăbușit. Dintre muncitorii care se ocupau de lucrările de finisaj, numai 4 au scăpat nevătămați. Prețul «dării»: 15 răniți și un mort.

parașutism cu risc sigur

Într-o expediție în desigurul pădurilor din Laos o coloană de prizonieri saigonezi este dirijată, sub pază, spre spatele liniilor. Printre ei, doi ofițeri ce au aparținut brigăzii a treia de parașutiști, care a luat parte la invazia soldată cu eșec total. Colonelul comandant Nguyen Van Tho, lt. col. Bui Van Chau și maiorul Tran Dac Van. Deși posesori de grade și funcții superioare, ei n-au reușit să scape ultimul elicopter. Așa încât în prizonierat vor avea destul timp să mediteze în ce măsură merita să accepte riscul aventurii militare în Laos.

încolo de speranțe

La prima vedere, o întrecere obișnuită între puștani: concurenții merg în mîini cît îi țin puterile, cel mai voinic mai rezistent învinge. Ne vedem însă obligați să depășim o aparență banală și să vă dezvăluim adevărul. Așezările concurenți sînt copii infirmi, pentru care acest gen de a se deplasa este singurul posibil. Fotografia a fost făcută la Saigon, capitala Vietnamului de Sud, unde datele condițiilor de viață ale populației malformațiile congenitale constituie o problemă tragică.

cronica de trei secunde

PUTEREA NEÎNTELEGERII

...Omul intră în banca de pe Madison Avenue, în plin centrul New Yorkului, se apropie de ghișeu și întinde casieritei un bilet pe care scria: «Atențiune! Un membru al familiei tale e reținut ca ostatec. Cooperează și nu i se va întâmpla nimic rău. Dă-mi banii. Nu chema pe nimeni». Casierita luă un chip aiurit și, ca să câștige timp, se prefăcu că nu înțelege și zise: «Nu înțeleg ce vreți». Casierita spuse de mai multe ori «Nu înțeleg ce vreți»... Pînă cînd banditul, înnebunit de atîta neînțelegere, ridică brațele spre cer și plecă repede.

Iată ce trebuie să facem întotdeauna cînd avem de-a face cu gangsterii: să repetăm la nesfîrșit «Nu înțeleg ce vreți». Nimic nu-i paralizează mai cumplit pe bandiți decît ingenuitatea — încăpățînată pînă la prostie — a victimei.

DANSUL

Mare baftă au unii — nu mă acuzați că gîndesc schematic, nu aveți de ce! — și ce viață de cîine au alții! Roger Bourne, tînăr la 23 de ani și 110 kg, e invitat la o serată de dans și omul se duce fiindcă e aniversarea unui prieten. 110 kg nu sînt o joacă, chiar cînd dansezi grațios. Grația e grație, chilul e kilogram. Podeaua crapă și se rupe sub el, tînărul cade exact în camera de la etajul inferior. Acolo avea loc o reuniune a unor lucrători din domeniul ambulanțelor spitalicești. Omul a căzut exact unde trebuia pentru a primi la timp primele ajutoare și mașina salvării...

Nu numai din experiență proprie, dar și din a altor mari grupuri de oameni, chiar a unor popoare, știu că sînt infinit mai multe cazurile de ghinion cînd, prăbușindu-se tavanul cu tine sau cutremurîndu-se pămîntul sub tine, cazi direct în infern, acolo unde nu-s reuniuni prietenești, nu-s ambulanțe, n-are cine să-ți dea primul ajutor, deși știi și tu să dansezi grațios și ai avea și tu dreptul la puțin noroc, la puțină coincidență umană, la oleacă de umor, sau de ajutor, sau de pansament, sau de tratament. Dar nu și tu! Nu ne alegem decît cu alinările prietenilor care ne asigură că ambulanțele se perfecționează iar parchetele de dans strălucesc din ce în ce mai frumos.

Radu COSAȘU

P.S. În ultima clipă, aflăm că în Belgia a avut loc un fenomen asemănător: un muncitor care lucra la etajul V, pe balcon, a căzut în gol, exact într-un fotoliu cărat pe stradă de doi colegi ai săi. Omul e bine.

TURKAN AKYOL, ministru al sănătății și asistenței sociale în noul guvern turc condus de premierul Nihat Erim. Profesoară la Facultatea de medicină din Ankara, specialistă în maladii pulmonare, Turkan Akyol — 43 de ani, mamă a doi copii — este prima femeie ministru din istoria Turciei moderne.

rile Europei Occidentale, șeful diplomației egiptene a prezentat o amplă expunere. După întrevăderea cu președintele Franței, Georges Pompidou, Mahmud Riad a declarat: «Am acceptat ca cele patru mari puteri să garanteze frontierele tuturor țărilor din regiune, ale Israelului și ale noastre. Israelul nu are deci nici o scuză pentru a refuza oferta noastră de pace».

Cunoscutul specialist american în rachete **WERNHER VON BRAUN** a declarat în cadrul unei conferințe de presă la Tokyo că, în pofida suspendării misiunilor «Apollo-18» și «Apollo-19», punctele esențiale ale programului «Apollo» vor fi îndeplinite. În 1973 — a afirmat cu același prilej Wernher von Braun — va fi pus la punct primul laborator cosmic «Skylab-1», în care își vor putea desfășura activitatea trei familii.

Pe primul loc în ordinea de zi a discuțiilor purtate în cadrul întrevăderii ce a avut loc la Londra între noul prim-ministru nord-irlandez **BRIAN FAULKNER** și premierul britanic Edward Heath au figurat probleme de ordin economic, în special investițiile unor companii engleze în Irlanda de Nord. Una dintre cauzele situației de criză din Ulster fiind slaba dezvoltare economică a provinciei, se consideră că înfăptuirea unor proiecte de stimulare a dezvoltării economice ar putea juca un rol considerabil în înlăturarea situației precare a Irlandei de Nord.

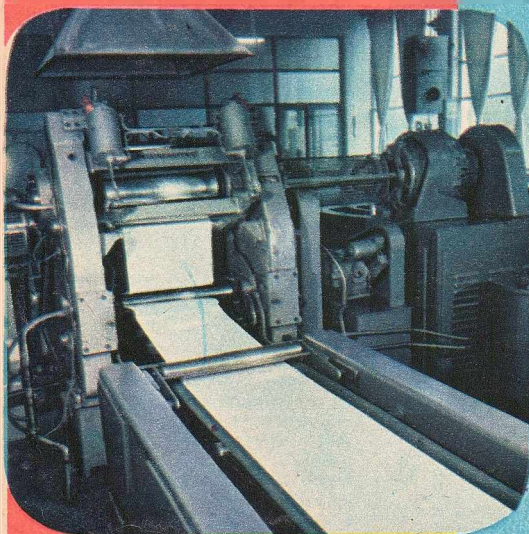
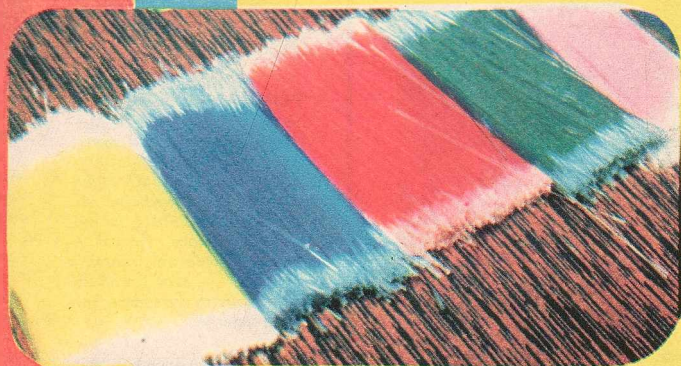
La 55 de ani, după 30 de ani de strălucită carieră de cîntăreț și, mai puțin strălucită, de actor de film, **FRANK SINATRA** — «vocea», «idolul anilor '40» — a declarat că se retrage din lumea spectacolului și viața artistică. Decizia acestei controversate personalități hollywoodiene (sînt cunoscute de pildă legăturile sale cu organizația criminală «Cosa Nostra») este la rîndul său controversată, unii comentatori apreciind că ar fi vorba de a ultimă încercare de «lovitură publicitară».

Ministrul afacerilor externe al R.A.U., **MAHMUD RIAD**, a întreprins un turneu la Roma, Paris, Atena, Teheran și Moscova. Cu prilejul reuniunii de la Paris a ambasadiorilor R.A.U. din ță-

Pentru a doua oară în decursul mandatului său de primar al orașului San Francisco, **JOSEPH ALIOTO** este implicat într-un scandal, fiind acuzat de marele juriu federal din Seattle de «asociere frauduloasă» — înainte de a deveni primar — cu procurorul general de atunci al statului Washington în vederea mării onorariului său de avocat într-un proces. Prima «zguduire» a carierei sale oficiale a avut loc în 1964, cînd a fost acuzat de revista «Look» de a fi întretinut strînse relații cu cel puțin șase membri sus-puși ai Mafiei americane.

ÎNTRERINDERA DE MASE PLASTICE, PERII ȘI PENSULE «VIITORUL» ORADEA

**PRODUCE UN SORTIMENT VARIAT DE ARTICOLE DIN
MATERIALE PLASTICE:**

- jucării pentru copii de toate vârstele
- jucării mecanizate
- fire sintetice pentru diverse utilizări
- rafie sintetică
- folii și pungi imprimate și neimprimate
- perii, pensule, bidinele cu fire sintetice și păr natural
- ambalaje vacuumate și suflate
- articole de menaj
- articole cosmetice, piepteni și perii de dinți

carte

● Printre aparițiile programate de Editura Eminescu în împinarea semicentenarului P.C.R., notăm următoarele cărți de proză: **Explozie înăbușită**, roman de Mihai Beniuc; **Anotimpul posibil**, roman de Al. Simion; **Vremurile mele** (memorialistică) de Pavel Bojan; **Diluviul** (reportaj) de Traian Filip și Vasile Nicorovici.

● În colecția «Cele mai frumoase poezii» a apărut o culegere de **Poezii de Dragoș Vrâncănu**. Cartea cuprinde ciclurile: Cîntecele casei de sub pădure; Columne; Cloșca cu puile de aur. Expresia nudă e a unui rafinat și îndelung frecventator și cultivator de poezie, iar tonalitatea reținută a poemului e rezultatul procesului de creație al unui sentimental de lucidă cenzură. Culegerea e onorată de o Prefață semnată de Vladimir Streinu (Editura Albatros).

● Gheorghe Toma: **Xenopol despre logica istoriei**. O incursiune avizată, suplă și totodată riguroasă științifică, în concepția filozofică a marelui om de știință. Prefață de D.D. Roșca (Editura politică).

● Tot la aceeași editură a apărut albumul **Să fie lumină** de Jean Effel. Între copertele volumului se găsesc selecționate numeroase desene din spiritualele creații ale ingenuosului grafician: Facerea lumii și Romanul lui Adam și al Evei. Prezentare și precuvint de Eugen Taru.

● Victor Tulbure: **Dicționar cu poezii** (pentru cei mai buni copii). Trecem peste reproșurile adresate criticii noastre literare ce survin fatal sub peniță atunci când e vorba despre literatura pentru copii și vom spune că poetul Victor Tulbure a dăruit celor mici o frumoasă carte de poezie. În dreptul fiecărei litere din alfabet, stihuitorul de clare vocabile care e Victor Tulbure înșiruie, inspirat, respectivele cuvinte evocatoare ale peisajului exterior și interior propriu copilăriei. **Dicționarul cu poezii** deslușește sugestiv și mereu adecvat prin ton — când cu umor sau duioșie, când avîntat sau cu grație — universul natural sau al sentimentelor de care încep să ia cunoștință cei mici (Editura Ion Creangă).

● La Editura Minerva a reapărut romanul **Corigent la limba română** de Ion Miulescu. Prefață de Mihai Gafița.

● Cărți de proză apărute recent la Editura Eminescu: **Mlaștina** (roman) de Eugen Zehan, **Prințul mareșului puțin** (roman) de Damian Ureche, **Străzi în Maia** de Bucur Crăciun.

cinema

● **Zestrea domniței Ralu**. Haiducii se dezlanțuie în continuare, stimulați mai substanțial de datele seriei actuale. Scenariul: Eugen Barbu, Mihai Opriș. Regia: Dinu Cocea. Interpreți: binecunoscuții Florin Piersic, Marga Barbu, Aimée Iacobescu, Toma Caragiu.

● **Căpitanul Korda**. O poveste fragilă din lumea copiilor, observatori atenți ai celor mari. Regia: Josef Pinkava (R.S.C.). În distribuție: Michal Vavrusa, Vladimir Brabec, Milena Dvorska, Jiri Vala.

● **O duminică în familie**. Pe urmele prietenului său Forman, Jaroslav Papousek, în dubla calitate de scenarist și regizor, dovedește încă o dată că nu strică să fim neiertători cu cei care se înecă în propria lor tihnă și mulțumire de sine. Interpreți: Josef Sebanek, Marie Motlova, František Husak, Helena Ruzickova, Peter și Matej Forman.

● **La Timpuri noi**, câteva documentare în premieră: **Victor Eftimiu își amintește**, **Trepte**, **Temă fără variațiuni**, **Almanah științific**.

● Nu pierdeți aceste filme: **Romeo și Julieta**, **Începutul...** și cam alții.

Aimée Iacobescu

● După succesul deosebit înregistrat cu **A muri din dragoste**, André Cayatte a hotărât să transpună pe ecran o nouă afacere judiciară. Care anume, nu spune. Știm doar titlul: **Cheie pentru o enigmă**.

● Presa italiană anunță lista completă a filmelor ce vor fi înaintate Comisiei de preselecție de la Cannes: **Mărturisirea unui comisar de poliție în fața procurorului republicii** (Damiano Damiani), **La Califfa** (Alberto Bevilacqua), **Supermărturia** (Franco Giraldi), **Moarte la Veneția** (Visconti), **Priginită prin amabilitate** (Nino Manfredi), **Splendorile și mizeria doamnei Royale** (Vittorio Caprioli), **Sacco și Vanzetti** (Giuliano Montaldo).

disc

● Concertul pentru pian și orchestră «Pe culmile Carpaților» (Virful cu Dor) — operă de maturitate a compozitorului Stan Golestan, originar din România — investighează și valorifică strălucitor cele mai pure izvoare folclorice românești, reliefând personalitatea celui care a fost neobosit și devotat propagandist al muzicii noastre în circuitul universal. Cele trei mișcări ale concertului au găsit în dirijorul Carol Litvin un fin talmăcăitor (ECE-0493/1).

● «Concertul de cameră pentru baterie și 12 instrumente, op. 24», aparținând lui Filip Lazăr, compozitor român de mare valoare, stins din viață pe meleaguri străine, în plină forță creatoare, demonstrează neobișnuită înzestrare a muzicianului întru explorarea unor teritorii componistice nedestelenite. Ludovic Bacî, la pupitrul Orchestrei de studio a RTV, omagiază, cu distincție și discreție, una din lucrările remarcabile ale unui îndrăzneț pionier (ECE—0493/2).

● «Wolfgang Amadeus Mozart — Arie de concert», un disc de zile mari ce prilejuiește sopranei Emilia Petrescu un recital pe măsura talentului ei. Însotită de Orchestra de cameră a Filarmonicii din Cluj, dirijată de Mircea Cristescu, reputata artistă lirică interpretează: «A Berenice» și «Sol nascente», recitativ și arie pentru soprană și orchestră; «Cara, se le mie pene», arie pentru soprană, doi corni, vioară, violă și bas; «Se ardire e speranza», arie pentru soprană și orchestră; «Misera, dove son» și «Ah! non son io che parlo», recitativ și arie pentru soprană și orchestră; «A questo seno deh vien!» și «Or che il cielo a me ti rende», recitativ și rondo pentru soprană și orchestră (ECE—0496).

teatru

● Patru oameni fără nume de Radu Bădilă (Teatrul «Bulandra»): spectacol ce se străduie să fie de atmosferă și tensiune, sprijinit cu

multă încredere pe umerii actorilor (Ion Besoiu, Cătălina Pintilie, George Oancea, Cornel Coman) și comunicînd o idee generoasă și un adevăr istoric: eroismul anonim al luptei comunistilor în ilegalitate. Regia: Petre Popescu. Scenografia: George Ștefănescu.

● **Omul care...** (Teatrul de stat din Ploiești): Horia Lovinescu, a-bordînd cu succes formula «policiierului» dramatizat într-un spectacol; regia: Emil Mandric, în care investigația psihologică echilibrează suspenseul și izbutete să țină spectatorul într-o continuă încordare, pe o idee, fapte și realități inspirate din actualitatea noastră.

● **Drumul încrederei** de Paul Cornel Chitic (Teatrul Național din Iași): excelent montaj dramatic, împletind formula teatrului agitatoric cu cea a teatrului poetic, realizat cu patos de regizoarea Cătălina Buzoianu și trupa ieșeană.

● **Epozeții invizibili** de Silvia Andreescu și Theodor Mănescu (Teatrul «Maria Filotti» din Brăila): spectacol de real fior dramatic și forță de comunicare, inspirat din lupta ilegală a comuniștilor, lucrat cu mare convingere de regizorul Yannis Veakis și actorii Eugenia Eftimie (în reprezentație), Petre Simionescu, Ion Roxin, Maria Cercel.

● **Bimbirică**, comedie muzicală (Teatrul «Tănase»): o prea de mult știută și oposită comedioară a lui Margaret Mayo pe eșafodajul căreia Aurel Storin a făcut tot ce s-a putut pentru a o transporta, prin adaptare, pe malul și în argoul dîmbovițean și a-i oferi lui Puiu Călinescu (dar din păcate prea puțin celorlalți interpreți, de altfel și ei capete de afiș) prilejul de a-și demonstra virtuțile comice. Regia, în tradiție verificat revuistică — Bițu Fălticeneanu. Muzică (cu șansa de a lansa șlagăre): Elly Roman.

muzică

● O săptămîină a dirijorului **Erich Bergel**, care va urca pe podiumul Ateneului:

— azi, în cadrul «Săptămîinii creației românești», cînd va interpreta «Codex Cajoni» de Doru Popovici; Concert pentru pian și orchestră de Paul Constantinescu (cu Valentin Gheorghiu solist) și Simfonia I de George Enescu;

— marți, 13 aprilie, în ciclul «Integrala simfoniilor de Schubert», interpretînd «Uvertura în stil italian» și Simfoniile V și VI;

— în sfîrșit, la conducerea viitorului concert săptămînal al Filarmonicii (16 și 17 aprilie), avînd ca solist pe binecunoscutul violoncelist sovietic **Daniil Șafran**: poemul orchestral «Vis cosmic» de Theodor Grigoriu; Variațiuni pe o temă rococo pentru violoncel și orchestră de Ceaikovski; Suita simfonică «Șeherezada» de Rimski-Korsakov.

● Prezența în Capitală a lui **Daniil Șafran** ne prilejuiește și alte întîlniri cu el, în cadrul «Integralii suitelor pentru violoncel-solo de J.S. Bach»; la 14 aprilie (Ateneu) — Suitele I, III și V.

● Și concertul Orchestrei (de studio) a RTV ne oferă o seamă de atracții de repertoriu și interpreți.

Gabriela Ijac

Sub bagheta lui **Liviu Ionescu** ascultăm, în primă audiere, «Elogiu» de Lucian Meșianu; Concertul nr. 4 pentru vioară și orchestră de W.A. Mozart; «Tzigane», rapsodie pentru vioară și orchestră de Maurice Ravel, solista valoroaselor opere fiind tînăra noastră violonistă **Gabriela Ijac**. În incheiere, Simfonia nr. 92, denumită «Oxford», de J. Haydn (15 aprilie, studioul RTV).

plastică

● Lucrările **Crinei Ionescu** ne introduc în lumea mirifică a obiectelor. Împrumutînd culoarea de la pictură și formele de la Euclid, artista inventează «tablouri spațiale». Dacă n-ar fi investite cu fantezia irepetabilității ele ar părea un simplu joc, dar Crina Ionescu se arată a fi o logiciană a geometriilor în spațiu, de unde și ineditul lor. Cînd abordează domeniile artei optice, care este guvernată de alte legi, farmecul structurilor se pierde (Simeza, Magheru 20).

● **Alexandru Călinescu-Argheara**: Semne și forme. Clasicele motive ale sculpturii sînt abandonate. Artistul caută metafore noi, forme care să descrie o altă lume, cea a tehnologiilor («Cîmp static», «Rezistență», «Sunet captiv» etc.). Intuind că acest univers tehnologic e o sumă de fenomene — mișcare, sens, interferențe etc. — artistul va apela la structuri combinate și la moduli. Dar oricît de abstracte ar părea aceste forme, ne aflăm în fața unui alt gen de narațiune (Simeza, Magheru 20).

● **Grigorie Minea** ne arată cit de posibil e ca apolonicul (Tors I) și simbolicul modern (Tors II) să găsească un modus vivendi în creația aceluiași artist. Sensibilitatea lui Minea se îndreaptă spre crearea de volume eterate, spre misterele unor simboluri, visul final fiind spațiile largi și deschise în care aripile păsărilor sale să domine solemne («Orizont», bd. Bălcescu 23).

● **Gravură finlandeză**. Toate curentele care domină de o jumătate de secol arta europeană pot fi regăsite în grafica finlandeză, de la reproducerea poetică și realistă a zăpezilor din gravurile în lemn ale lui Erkki Tantt, pînă la fantasticul simbolic al lui Väinö Rouvinen. 20 de artiști finlandezi expun 60 de lucrări (Ateneu român).

televiziune

Din teleprogramele unei săptămîni mai curînd calme, spicuim: **OMAGIU SEMICENTENARULUI**. «50 de ani în 50 de evocări» vizează anii de început ai construcției economice socialiste planificate (emisiuni zilnice).

● **MUZICA-COREGRAFIE**. Baletrini Ileana Iliescu, Cristina Hamel, Martha Hertzeg, Cora Benador, Marinela Ștefănescu, Petre Ciortea și alții ne oferă fragmente (actul I) din baletul «Don Quijote» de Minkus (duminică). Sumarul emisiunii «Bucuriile muzicii»: Isaac Stern și Aleksandr Zakin — două preludii pentru vioară solo din partitile 1 și 3 de J.S. Bach (miercuri). «Seara melomanului» își continuă micul ghid al simfoniei cu exemplificări din Schubert și Brahms, Paul Hindemith, George Enescu, Pascal Bentoiu (sîmbătă).

● **FILM**. «Cercetașii din Texas» este o comedie-western cu Pat O'Brien (duminică). Scris, regizat și interpretat de Orson Welles, filmul «Dosarul secret» este o autentică și mare capodoperă (miercuri). Poate că, revăzută după atîția ani, filmul românesc «Răsună valea» să mai trezească ceva nostalgii (vineri).

● **TEATRU**. Ciclul dedicat istoriei teatrului programează o inedită pagină din preistoria teatrului românesc: jocuri țărănești cu măști. Pă-

cat că n-avem încă TV în culori (marți).

● **LITERATURĂ**. Principalul capitol al sumarului «Actualități literare» îl constituie, desigur, interviul cu directorul Editurii Cartea Românească — prozatorul Marin Preda (duminică).

● **ȘTIINȚA**. Un «Panoramic științific» cuprinzător și variat realizat de Andrei Bacalu și Corneliu Russu (vineri).

● **EMISIUNI-CONCURS**. În continuarea desfășurării etapei a II-a a concursului tineresc «Ocolul țării în 8 luni» — județele Covasna și Timiș (luni).

● **SPORT**. Fotbal, ioc! În schimb, rugbi România-Italia în Cupa națunilor (duminică) și baschet masculin România-Cehoslovacia (sîmbătă).

● **DIVERTISMENT**. În redacțiile respective, ceva mai multă animație. Un recital Doina Badea (duminică), unul Alain Barrière (marți), altul Cliff Richard (vineri). Un bogat program de varietăți folclorice cu nume sonore, nu numai din lumea muzicii populare: Cristina Tacoi, Silviu Stănculescu, Maria Pietraru, Ileana Nițescu, Ileana Sărăroiu, Ana Piaru, surorile Fircea, Emil Gavriș, Benone Sinulescu, Marcel Buda-lă ș.a. Energia bagheta a lui Ionel Budișteanu asigură conducerea muzicală (sîmbătă). În continuare, câteva vedete mondiale ale ecranului, cîntecului și dansului: Frank Sinatra, Rita Hayworth, Kim Novak.

Silviu Stănculescu

Maria Pietraru

pronosport

Pronosticul antrenorului **TITUS OZON** la concursul pronosport nr. 15, etapa din 11 aprilie 1971

I. U.T.A.-Rapid	1, x
II. Sport Club Bacău-Steaua	1
III. Steagu Roșu-«U» Cluj	1
IV. C.F.R. Cluj-Jiul	1, x
V. «U» Craiova-Petrolul	1
VI. «Polis»-F.C. Argeș	x, 2
VII. Dinamo-C.F.R. Tim	1
VIII. Bologna-Cagliari	1
IX. Foggia-Fiorentina	1
X. Lanerossi-Juventus	1, x, 2
XI. Milan-Napoli	1
XII. Torino-Verona	1
XIII. Varese-Inter	x, 2

FLACĂRA-ALBUM

TOM JONES. Odată și odată tot îl vom vedea la Brașov. Începînd cu 1974 — se poate spera.

